

**Umulungu utakatifu
Uwanda ukulu wIpasaka**

MYAKA A.B.C

Mambwe 2011

Special Acknowledgments

- to **Father Marcel Petitclair** (Missionary of Africa), author of all the text and translator of the Old Testament readings, for his mammoth work, a practically unprecedented achievement in Africa;
- to **Mr. Daniel Daudi Simungala** for his painstaking work of proof-reading;
- to **Mr. Piotr Kopeć** for preparing the scanned text for proof-reading and tentative layout;
- to **Instituto Bernardi Semeria - Editrice Ellendici** for their permission to use the illustrations by Severino Fabris, which were first used in the "Sunday Missal" (Messale dell'Assemblea Cristiana, 1973);
- to **the Archdiocese of Katowice** (Poland) for financing shipment the books from Warsaw to Mbala (Zambia);
- to **Kirche in Not**, for its very generous contribution towards the costs of printing.

Imprimatur:

+ James Spaita
Archbishop Emeritus of Kasama

Rev. Fr. Ignatius Mwebe
Apostolic Administrator

Kasama, 15th August 2011, Assumption of the Virgin Mary

ISBN 978-83-7232-985-1

Not for sale

Printed in Poland by Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna "ADAM"
ul. Rolna 191/193, 02-729 Warszawa
Tel. +48 (22) 843-37-23; 843-47-91; tel./fax +48 (22) 843-20-52
e-mail: wydawnictwo@oficyna-adam.com.pl
<http://www.oficyna-adam.com.pl>

UWANDA WAKWE LEZA WA NCINDO N'UWA MACUZI YAKWE YESU

*Kristu
waitula wemweneco
ku mfwa
pa kutupususya*

1. UKWIUSYA VINO YESU, MWENE WITU, WINJILE MU MUSUMBA WA YERUSALEMU NU MUCINZI UKALAMBA

Vya kwiusya:

Katekist nanti Prayer-Leader ali nu kuya na manzi yatakatifu.

Lino kasita kapimilwe kafika, antu yakongane ku ncende imwi iyaiyela n'inghanda yakwe Leza kuno yamaya mu kuzevya incindo nanti nsamba zyuze, Katekist ndi wamala ukupolelela amakambalala ya ncindo n'insamba zyuze. Cazipa ukuti antu ize navyo ale yalemile mu minwe.

ULWIMBO LWA PA KUTAMPA

Inghomba No. 119 (Stanzas: 1-4)

AMAZWI YA PA KUTANDIKA

Mwe inane, pa manda makumi yani twateanyanga imyenko itu mu mapepo itu, mu kulapila nu mu kuomba imilimo ya kulanjililila Leza na anji icitemwiko citu, n'ilelo twati tukongana apa kutampa ukwiusya mucinzi mucinzi pamwi na a mu Luko lwakwe lonsi imilandu ikankala yipasaka lya Mwene witu, akuli kuti: amacuzi n'imfwa yakwe nu kuzyukuka kwakwe. Pa kuficizya imilandu ii apano Kristu watazile winjila nu mucinzi mu Yerusalem. Swemo fwandi katwike imyenko itu yonsi uku kwiusya ilelo ukwinjila kuu kwakwe Katula witu mu Yerusalem ukwatandike umulimo wakwe ukankala wa kutukulula. Katumulondele, katutikane nawe mu macuzi yano wacuzile apa musalawa apakuti tuce tukume uku kuzyukuka kwakwe nu ku umi upya uno watulolile.

ISALI LYA PA KUPOLELELA NCINDO

Katulenge:

We Mwene, Leza witu, tukuzumila pa maka mun'uli, swe muno twataila umu cikuku cako. Twapapata: uvwa amasali itu. Kristu wene wacimvya. A wino tukucindika mu kwiusya lino winjile umu Yerusalem nu mucinzi ukalamba; leka fwandi ukuti mu kutikana nawe nu mu kumulondela umute tuce twinjile wanda umwi mu Yerusalem mupya musumba witu wa cumi n'uwa pe. Twakulenga uku maka yakwe Wii kwene wino mwikalala nawe mu wene wa pe na pe. **Amen.**

nanti

Katulenge:

Leza wa yonsi, nd'dupolelele + amakambala ya ncindo ya (n'insamba zi). Tuli navyo apa kucindika Kristu, Mwene witu. Lek'ukuti mu kumulondela umute tuce twinjile wanda umwi mu Yerusalem mupya, musumba witu wa cumi n'uwa pe. Twakulenga uku maka yakwe Wii kwene wino mwikalala nawe mu wene wa pe na pe. **Amen.**

nanti

Katulenge:

Leza, kuzya icizumilo citu, swe muno tukataila mun'uli, uvwa nu kupapata kwitu. Ilelo tukusenda amakambalala ya (n'insamba zi) apa kucindika Kristu uwinjile nu mucinzi mu Yerusalem, na pakuti twal'ukucita ivisuma ivingakuzanzya, lek'ukuti twal'ukutikana nawe nu kumukolanya mu umi witu onsi, Wii wino mwikalawa wene mu wene wa pe na pe.

Amen.

Alino **Katungulula akanyile na manzi yatakatifu** amakambalala ya ncindo (n'insamba zyuze) apaula ukuvwanga cimwi.

MWAKA A

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Mateo 21, 1-11

Mazwi yano twasya tuvwe Ilandwe lisuma lya pa mulandu wa kwinjila kwakwe Yesu mu Yerusalem nu mucinzi, ala antu yakumuzenjela wa Mwene wao. Kuno tuli Kristu a Kateka witu wa cumi.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Mateo walemvile

¹Lino yapalama uku Yerusalem nu kufika pipi na Betfaje lwa ku mwamba wa Mioliva, alino Yesu atuma alondezi yaili, ²umu kuyanena ati: "Yangini uku muzi uuli apa mulola winu na papo kwene mumazana nyina punda munyepwe nu mwana punda mupipi nawe; muyasapule, muyalete kunondi. ³Umwii ndi wamuvwanzya cimwi, mumunene muti: 'Umwene akuyalonda, lelo amayawezya zuwa.'"

⁴Vii vyonsi vyaficile fwandi apakuti cino kasowela watasile cicitikwe. Watasile ati:

⁵"*Nenini umusumba wa Sioni muti:*

*'Lola, Mwene wako akukwizila;
mufuke, akwezile pali punda,
akwezile apa mwana wakwe wii
aakatumba iviya.'*

⁶Alondezi yapita fwandi, nu mu kucita cino Yesu ayanenyle: ⁷yaleta nyina punda nu mwana. Lyene yaika ivisawalo vyao pali yaya na Yesu aikala penepo. ⁸Alino, antu, iumba likalamba, apali pa kwanza ivisawalo vyao umu nzila, yauze nayo yaputula insamba uku miti nu kuzyanza umu nzila. ⁹Antu a mu maumba aamukolelelanga na aamulondelanga, yapunda yati:

"Hosanna kuli mwana Davidi!

*Apolelelwe wii aakwiza umwizina lya Mwene!
Amalumbo umwiyulu!"*

¹⁰Nga lino Yesu winjila umu Yerusalem, awe umu musumba onsi mukaya na see. Antu yauzya yati: ¹¹"Nga wii aweni?" Na a mu maumba yayatolelela yati: "Wii a kasowela Yesu wa ku Nazareti, wa mu Galile."

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA B

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Mariko 11, 1-10

Amazwi yano twasya tuvwe Ilandwe lisuma lya pa mulandu wa kwinjila kwakwe Yesu mu Yerusalemu nu mucinzi, ala antu yakumuzenjela wa mwene wao. Kuno tuli Kristu a Kateka witu wa cumi.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Mariko walemvile

Amanda yamwi yamwi ku nkolelo ya wanda ukulu wIpasaka, lino yapalama uku Yerusalemu, yafika pipi ni misumba Betfaje na Betani lwa ku mwamba wa Mioliva. Alino Yesu atuma yaili apa yalondezi yakwe ²mu kuyanena ati: “Yangini uku muzi uuli apa mulola winu, na papo kwene lino mumainjila mwenemo, mumazana mwana punda munyepwe wino nanti umwi atatala akwele penepo. Mumusapule, mumulete na kuno. ³Umwi ndi wamuzya ati: ‘Icani cino mukucitila ci?’, mumunene muti: ‘Umwene akumulonda, lelo nu kumuwezya amamuwezya li kwene.’” ⁴Awe, akuno yaya, yazana na mwana punda umunyepelelwe apa mulyango umwi, apanzi, umu museo. Lino yakumusapula, ⁵alino yamwi pali yaa aimi kweneko yayuzya yati: “Icani cino mukusapwila mwana punda wii?” ⁶Alondezi yayanena ndi mumo kwene muno Yesu ayanenile, na antu yaa yaleka ukuti yacite vivyo kwene. ⁷Yatwala fwandi mwana punda kuli Yesu, yaanza penepo ivisawalo vyao, Yesu wene akwela na penepo. ⁸Alino antu ainji yaanza ivisawalo vyao apa museo, yauze nayo yaanza penepo insamba zya miti zino yakontolanga umu mpanga. ⁹Aakolelanga na aalondelanga apali pa kupunda yati:

“Hosanna!

Apolelelwe wii aakwiza
umwizina lya Mwene!

¹⁰Upolelelwe uwene wakwe Tata witu

Davidi uukwiza

Amalumbo umwiyulu!”

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

nanti

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Yoani 12, 12-16

Apolelelwe aakwiza mwizina lya Mwene.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Yoani walemvile

¹²Uwanda uwalondelile penepo antu, iumba likalamba, aizile uku wanda ukulu yuvwa vino Yesu akwiza uku Yerusalemu. ¹³Awe, yatola amakambalala ya ncindo, yamukomekanya umu kupunda yati:

“Hosanna!

Apolelelwe wii aakwiza umwizina lya Mwene!

Leza apolelele Umwene wa ina Israeli!”

¹⁴Yesu azana mwana punda, akwela na penepo, ndi vino calembwa umu malembelo yatakatifu ukuti:

¹⁵"Utuutuka we musumba wa Sioni!

Lola, mwene wako akwiza,

ala watakwela pali mwana punda."

¹⁶Apa kutilika alondezi yakwe Yesu yatanezizye umulandu uu, lelo lino Yesu wacindamikwe, alino iwisye ukuti ivintu vii vyalembilwe apa mulandu wakwe umu malembelo yatakatifu nu kuti avino yamucisile.

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA C

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Luka 19, 28-40

Mazwi yano twasya tuvwe Ilandwe lisuma lya pa mulandu wa kwinjila kwakwe Yesu mu Yerusalemu nu mucinzi, ala antu yakumuzenjela wa Mwene wao. Kuno tuli Kristu a Kateka witu wa cumi.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Luka walemvile

²⁸Mu manda yaya Yesu atumbela uku Yerusalemu. ²⁹Lino wapalama uku Betfaje na Betani, lwa ku mwamba wa Mioliva, atuma yaili apa yalondezi yakwe umu kuyanena ati: ³⁰“Yangini uku muzi uuli apa mulola winu. Lino mukwinjila mwenemo, mumazana mwana punda munyepwe wino nanti umwi atatala akwele penepo; mumusapule, mumulete na kuno. ³¹Umwu ndi wamuzya ati: ‘Icani cino mukumusapwila?’ mumunene muti: ‘Umwene akumulonda.’” ³²Awe, aatumilwe yapita, yaya yazana vyonsi ndi mumo kwene muno Yesu wali ayanenile. ³³Lino yakusapula mwana punda, aeneco yayuzya yati: “Icani cino mukumusapwila?” ³⁴Nayo yamuzumila yati: “Umwene akumulonda.” ³⁵Lyene yamuleta kuli Yesu, yasumbila penepo ivisawalo vyao, alino yakwezya Yesu na penepo. ³⁶Na lino Yesu akuya, antu yaanza ivisawalo vyao umu nzila. ³⁷Lino Yesu wapalama uku Yerusalemu uku mukunkuluko wa mwamba wa Mioliva, alino iumba lya yalondezi litandika ukuzanga nu kulumbanya Leza nizwi likalamba apa vizunguzyo vyonsi vino lyaweni, liti:

³⁸ “Apolelewwe kateka aakwiza umwizina lya Mwene!

Ulongo ukwiyulu, na malumbo kuli Leza umwiyulu!”

³⁹Afarisei yamwi aali umwiumba yanena Yesu yati: “Kasambilizya, simyalazyu alondezi yako!” ⁴⁰Lelo Yesu ayatolelela ati: “Nkumunena nti: yaa ndi yamyalala, ale amawe yene yamapundanga.”

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

ISUNDE LYA PA KASITA SILE

1. Pa kupelwa uwene, aasontwanga yamwene ya ina Israel injilanga nu mucinzi ukalamba mu Yerusalemu, musumba wao. Ayuda fwandi yatailanga ukuti Kakulula wao wa cumi amaiza mu musango uuli umwi kwene, apakuti apelwe uwene.

Lelo ukwinjila kwakwe Yesu mu Yerusalemu utandiko wa nzila yakwe ya kuya pa musalawa, ya kulola amacuzi n'imfwia. Uzye swemo tukuzumila ukumulondela mpaka nu kufika ku Musalawa? Uzye twazumila ukuti Kristu aye mwene witu icumi cumi? Uzye tukaomba umute ku kulundulula uwene wakwe mu kuleta mwenemo aacili yatali yazumile umu Wene wakwe?

2. Tumuzenjele n'insansa mu kuzevya nomba ku nghanda yakwe Leza, ale tukumulumbanya, tukumuwanzya. Mu kucita vii nu mucinzi amuno tumulanjilile icitemwiko citu ni cizumilo citu.

Yonsi fwandi yalungame uku nghanda yakwe Leza. Yatole njimbo mu Nghomba, ukufuma ku No. 119 nu kufika ku No. 127. Yonsi ndi injila mu nghanda yakwe Leza, yatampe:

2. IPEPO LYA PA WANDA WAKWE LEZA LYA KWIUSYA AMACUZI YAKWE YESU KRISTU

Katungulula alitampe mu kusalika papo kwene:

- *Kusi* Amalumbo kuli Leza mw'iyulu.

ISALI LYA CILONGANILO

Katulenge:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, apa kulanjililila antu umusango wa kuicindulula uno yali nu kukolanya, watemilwe ukuti Katula witu aicit'umuntu, atufwile na pa musalawa. Uwatwazwa fwandi ukwiusya nu kulondela pe amasunde yano watupile mu kuzizimizya kwakwe mu macuzi, nga tuce tukume uku kuzyukuka kwakwe, Wino mwikalala nawe pamwi na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. Amen.

ICIWELENJELO CA PA KUTALIKA

Isaia 50, 4-7

Imyaka ni myaka ku nkolelo yakwe Kristu, Isaia wasowile vino Kristu, Muomvi-mutumicizi wakwe Leza, wali nu kutontela Leza nu mu macuzi kwene. N'icum Kristu wazumile ukucula apa kucita cino Leza walondanga ukuli ukupususya antu.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwakwe Kasowela Isaia

⁴Leza, Mwene wane, wampela ululimi lwakwe kasambiliziwa apakuti nani manye ukukomya muongoteke. Izwi likanzyula cila katondo, endi, cila katondo likanzyula apakuti nkutike wakwe wii uwazumila ukuti yamusambilizye. ⁵Umwene wankomola matwi, nani ntakanyile, ntaifuntwisye awe. ⁶Napile itundu lyane kuli aangumanga, napile na matama yane kuli yaa aansesulanga ivilezu, ntacinjilile usyu wane ku misalula ni vinkonono. ⁷Umwene Leza a kaazwa wane acino imisalula isikuncuzya, acino nati njumilizya wiwe pa manso: namanya vino nsikunyumpuka.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

UMUSIKAKULO NANTI ULWIMBO

Ps. 21 nanti Inghomba No. 143

Aakundola yonsi yakunseka, yakunsoweka,
yakupunganya ni mitwe yati:
“Watailanga mu Mwene!
Amutule fwandi!”

ICITOULELELO: Leza wane, Leza wane, icani cino wantazyela?

Mpuka yakwe yasimbwa ikundizizya,
iuvi lya aipe likunzinguluka.
Yantulula amakufi n'ingazo,
ningapenda amafupa yane yonsi. (*icitolelelo*)
Yakwankana ivizwalo vyane
na pa mwinjila wane yakupendola.
Lelo Wewe, we Mwene, utasyala ukutali;
We maka yane, kalauka uku kungazwa. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO CAKWE CIILI*Filipi 2, 6-11*

Pa kuyela Leza Isi na pano watemwisyanga antu, Mwana wakwe Leza waicefizye cuze mu kuicit'umuntu; kanya wazumile ukuyela Leza Isi mpaka nu kufwa pa musalawa. Leza Isi nawe ku mulandu wa kutontela kwakwe, wamutumpwile cuze nu kulonda ukuti iviumbwa vyonsi vimucindike, vimulole wa mwene wao icumi.

**Katuvwe ivyalembwa muli kalata
wakwe Paulo mutakatifu ku ina Filipi**

- ⁶ Wene nanti wayelelile muli Uleza,
lelo atelenginye ukuti umu kupaticizya
angailinganya na Leza, awe;
- ⁷ lelo waicefizye umweneco
umu kutola icata ca muzya,
waicisile umuntu ndi vino antu yauze yaya.
Walanga waloleka wa muntu uku mipitile yakwe,
- ⁸ waicefizye nakapya ukuluta
umu kuyela mpaka ni mfwala, nu kufwa
imfwa ya pa musalawa.
- ⁹ Apa mulandu uu Leza wamutumpulisya ukuluta vyonsi,
nu kumupela izina ilyaluta apa mazina yauze yonsi,
- ¹⁰ Apakuti lino yakataka izina lyakwe Yesu,
ivya umi vyonsi ivya mwiyulu, na munonsi
na pansi ya nsi vice vifukame,
- ¹¹ nu kuti *ululimi lonsi luwanzye* Leza
nu kutaka ukuti "Yesu Kristu Umwene"
apa kucindika Leza Isi.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

PA KUZENJELA ILANDWE LISUMA*Filipi 2, 8-9 nanti Inghomba No. 144***Amalumbo nu mucinzi kuli Wewe, Mwene wa pe na pe.**

Pa mulandu witu Kristu wayezile mpaka nu kufwa,
endi ukufwa pa musalawa.

Pa mulandu uu Leza wamutumpula ndi uli
nu kumupela Izina ilyaluta pali yauze yonsi.

Amalumbo nu mucinzi kuli Wewe, Mwene wa pe na pe.

MWAKA A**Mungasola pa misango iili****Nanti ukuwelenga mu musango uwatalimpa****EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU*****Mateo 26, 14–27, 66***

K = Kawelenga; **Y** = Yesu; **A** = Antu yauze (wenga nanti ainji
Amacuzi ya Mwene witu, Yesu Kristu, ndi vino Mateo walemvile

K ¹⁴Alino wenga uwa pa yalondezi ikumi lyonga na yaili, wino yatanji Yuda Iskarioti, aya uku yakalamba pali yasimapopo, ¹⁵ayanena ati:

A “Mulampela zinga ndi nasumba Yesu umu minwe inu?”

K Nayo yamupimila impiya zyakwe silver amakumi yatatu. ¹⁶Nu kufuma papo Yuda alonda insita ilinzile apa kusumba Yesu.

¹⁷Apa wanda wa kutampa ukulya umukate usi mwenemo umutele, alondezi yapalama kuli Yesu, yamuzya yati:

A “Kuno ukulonda ukuti tukuteyanyizizye icimulo cipasaka, uzye a ukwi?” ¹⁸Yesu ayatolelala ati:

Y “Yangini kuli tunga umu musumba, mumunene muti: ‘Cinda wIsunde akuti: kasita kane kati kapalama; ukwako akuno namalya icimulo cipasaka pamwi na alondezi yane.’”

K ¹⁹Alondezi yacita cino Yesu ayanenyle, yateyanya ni cimulo cipasaka.

²⁰Lino kwaya amanguzi, Yesu aikala apa ca kulya na Asole yakwe ikumi lyonga na yaili.

²¹Nga lino yakulya, Yesu ayanena ati:

Y “Icumi cumi nkumunena wenga pali mwemwe amansumba.”

K ²²Alondezi yainonghonya cuze, na wenga wenga apali pa kumuzya yati:

A “Uzye a nene, we Mwene?”

K ²³Yesu ayatolelala ati:

Y “Aakutela pamwi nani umu lweso, aliwe amansumba. ²⁴Kwene Umwana wa muntu amafwa ndi vino calembwa umu Malembelo yatakatifu apa mulandu wakwe, lelo akalandu uku muntu wii amasumba Umwana wa muntu! Umuntu wii atakwatwa nga camuzipile ukuluta.”

K ²⁵Yuda nawe, uwali nu kumusumba, apali pa kumuzya ati:

A “Kasambilizya, uzye a nene, vwile?”

K Yesu azumila ati:

Y “Watutaka.”

²⁶Nga lino yakulya, Yesu atola umukate, avwanga penepo isali lya kutaizya Leza, aumokola, apela na alondezi yakwe ati:

Y “Tolini mulye, uu umwili wane.”

K ²⁷Kapya atola icikombe, ataizya Leza, ayapela umu kuvwanga ati:

Y “Mwini kweneko mwensi, ²⁸pano uu uwazi wa cipangano cipywa uumazwa apa mulandu wa uwinji wa yantu uku kufumya maifyo. ²⁹Nkumunena nu kuti ntalamwa nupya ivyafuma uku vizao vya myangazi mpaka nu wanda uno ndamwa namwe ivipywa umu Wene wakwe Tata.”

K ³⁰Yalanga imbila injimbo, yafuma, yaya uku mwamba wa Mioliva.

³¹Alino Yesu ayanena ati:

Y “Muno usiku, mwemwe mwensi mumaiwila umu kuzumila kwinu munondi pano amalambelo yatakatifu yakuti: ‘Ndakoma kacema, ni mfwele zya mu ufyo zilasalangana.’”

- K** ³²Lelo apa cisila ca kuzyukuka kwane, ndamukolelela uku Galile.” ³³Petero apali pa kuvwanga ati:
- A** “Nanti yangaiwila umu kuzumila kwao munuli, nemo ntalaiwila nanti wanda.”
- K** ³⁴Yesu amutolelela ati:
- Y** “Icum i cumi nkukunena nti: usiku uu kwene, lino mukolwe atali alile, ale wankana amaila yatatu.”
- K** ³⁵Petero apali pa kumunena ati:
- A** “Nanti indi nu kufwa nawe, ntakukukana foo!”
- K** Na alondezi yonsi yalandila mumo kwene.
- ³⁶Lyene Yesu afika nayo uku calo cimwi cino yatanji Getsemani. Ayanena ati:
- Y** “Ikalini pano, nemo naya papa uku kusalika.”
- K** ³⁷Alino asenda nawe Petero na yamwana Zebede yaili, atandika ukuvwa ulanda ni cililizi cikalamba. ³⁸Apali pa kuyanena ati:
- Y** “Umwenzo wane wanyomelwa cuze icakulonda nu kufwa. Syalini paa kwene, mwapempucila nani.”
- K** ³⁹Alino asenselela uku nkolelo panono, apona afupime, asalika ati:
- A** “Tata, ndi cingaya, leka ukuti icikombe cii ca ucuzi cifuntuke kunondi! Lelo ndi ciye vino utemilwe, vino ntemilwe foo.”
- K** ⁴⁰Aswilila uku Yasole yakwe, azana yakukasula, anena Petero ati:
- Y** “Ala! Mwapotwa ukulola pamwi nani insa yonga, vwile? ⁴¹Mwapempucila nu kusalika apakuti mutawila umu ntunko. Umwenzo ukaangupala, umwili wene watontekana.”
- K** ⁴²Yesu apita lyakwe ciili, aya salika ati:
- Y** “Tata, icikombe cii ndi citanga cifuntuke apaula ukuti ncimwe, ciye vino ukulonda.”
- K** ⁴³Aswilila nakanya uku Yasole, azana yakukasula pano amanso yao yanyomilwe nu tulo.
- ⁴⁴Nakanya Yesu ayasya, apita, asalika lyakwe citatu isali lilyo kwene. ⁴⁵Lyene aswilila uku Yasole yakwe, ayanena ati:
- Y** “Mucili mukukasula nu kupuza fwandi? Lolini, kasita kati kaficila lino Umwana wa muntu amasumbwa umu minwe yakwe yakaifya. ⁴⁶Katukini! Tuyini! Aakunsumba ali umupipi!”
- K** ⁴⁷Lino Yesu acili akuvwanga vii, alino Yuda, wenga uwa pa Yasole ikumi lyonga na yaili, afika pamwi niumba likalamba lya yantu aasenzile impanga ni ntuwa, aatumilwe na akalamba pali yasimapepo na akombe ya yantu. ⁴⁸Umusangu wene ala ayapile icimanyililo ati:
- A** “Wino namakukula, ale a wiyo kwene, mumuleme.”
- K** ⁴⁹Lino Yuda wafika fwandi, apalama papo kwene kuli Yesu, amunena ati:
- A** “Mwapolli, we Cinda wIsunde!”
- K** nu kumukukula amukukula. ⁵⁰Yesu amuzumila ati:
- Y** “We cuza wane, cita cino uwizile cita.”
- K** Alino yauze yapalama, yavungatila Yesu, yamulema. ⁵¹Mu kulola cico, wenga pali yaa aali na Yesu, alema ulupanga, alusomola, asempula ikutwi lya muomvi wakwe simapepo mukalamba. ⁵²Yesu apali pa kumunena ati:
- Y** “Swilizya ulupanga umu cipata, pano yonsi aakatola ulupanga, uku lupanga akuno yalafwila. ⁵³Uzye wemo ukwelenganya ukuti ningapotwa ukulenga Tata apakuti ampele nomba kwene yamalaika ukuluta apa vita amaumba ikumi lyonga na yaili?
- ⁵⁴Nga ndi caya vivyo, vii ivyalembwa umu Malembelo yatakatifu ukuti vili nu kucitika, vingaficila uli?”

- K** ⁵⁵Apa kasita kako kwene, Yesu anena iumba ati:
- Y** "Uzye nene cipondo vwile, apakuti mwize ni mpanga ni ntuwa uku kundema? Cila wanda nikalanga umu nghanda ikalamba yipepo ala nkusambilizya nu kundema mutandemile."
- K** ⁵⁶Vii vyonsi vyaficile fwandi apakuti vino yakasowela yalemvile umu Malembelo yatakatifu, vicitike." Alondezi yonsi yene yamusya, yapuka. ⁵⁷Aalemile Yesu yamutwala uku nghanda yakwe Kaifa, simapepo mukalamba, kuno yakasambilizya yIsunde na akombe yakongine. ⁵⁸Petero nawe ala amulondile katalamucila mpaka nu kufika uku musolo wa nghanda yakwe simapepo mukalamba. Alino ainjila, aya ikala na aomvi apa kulola muno umulandu umaputucila. ⁵⁹Akalamba pali yasimapepo, na a mu Cilye Cikalamba yonsi yezya ukuzana ukamboni wa ufi wa kusinila Yesu apakuti yamupingwile ukufwa. ⁶⁰Lelo yatazanyile cimwi, nanti yakamboni ya ufi ainji izile kwenecho. Awe, kusuka kwiza yaili ⁶¹aakutaka yati:
- A** "Umuntu wii watile: 'Inkweti amaka ya komolola inghanda ikalamba yipepo nu kuikula nakapya apa manda yatatu."
- K** ⁶²Alino simapepo mukalamba akatuka anena Yesu ati:
- A** "Uzye utakweti ivya kutaka pali vii vino antu yaa yakulolwela pali wewe?"
- K** ⁶³Lelo Yesu amyalala sile. Simapepo mukalamba apali pa kumunena ati:
- A** "Nakunena pali Leza umumi, utunene ndi wewe Kristu, Umwana wakwe Leza."
- K** ⁶⁴Yesu amuzumila ati:
- Y** "Watutaka wewe kwene. Kapya nkumunena ukuti ukufuma ndakai, *mulalola Umwana wa muntu atenzi ukwilunji lyakwe wii, wa maka yonsi, nu kwiza apa makumbi ya mwiyulu!*"
- K** ⁶⁵Apa kuvwa mazwi yaa, simapepo mukalamba alepula ivizwalo vyakwe, avwanga ati:
- A** "Watasalula Leza! Ngi cani cino tungalondela yakamboni nakapya? Nga vino mwati muyuvwila mweeneco umusalula wakwe. ⁶⁶Mwemo mukuti uli fwandi?"
- K** Nayoyazumila yati:
- A** "Alinzile ukufwa."
- K** ⁶⁷Alino yamuswila amati apa manso, yamuma ni vikonde; yamwi yamupama impi ⁶⁸umukuti:
- A** "Lotola, we Kristu aweni akuumile!"
- K** ⁶⁹Insita ii yonsi Petero ala atenzi ukunzi umu musolo. Umwanaci umuomvi umwi apalama kuli Petero, amunena ati:
- A** "Nawe kwene wali na Yesu, mwina Galile."
- K** ⁷⁰Lelo Petero akana apa manso ya yantu yonsi aali kwenecho, ati:
- A** "Ntamanyile cino ukutaka."
- K** ⁷¹Alino aya uku mpongolo, akuno umwanaci umuomvi muze amulola nu kunena antu aali kwenecho ati:
- A** "Umuntu wii, wali na Yesu wa ku Nazareti."
- K** ⁷²Petero nu kukana akana nupya nu kulapa ati:
- A** "Ntamanyile umuntu wii."
- K** ⁷³Apa cisila ca kasita kanono, aatenzi kwenecho yapalama, yanena Petero yati:
- A** "Icumu nawe kwene wewe mwina mwao! Nga vino mivwanjile yako ikukusinila."
- K** ⁷⁴Alino Petero atandika ukuitipwila nu kulapa ati:
- A** "Ntamanyile umuntu wii."

- K** Na papo kwene mukolwe alila.⁷⁵Awe, Petero apali pa kwiusya cino Yesu walamunenyile lino walatasile ati:
- Y** “Lino mukolwe atali alile, ale wankana amaila yatatu.”
- K** Awe, Petero afuma panzi, alila ni cililizi cuze.
- (27) ¹Lino kwaca akatondo, akalamba yonsi pali yasimapepo na akombe yateka icilye apa kupanjila Yesu ukufwa. ²Alino yamunyepa, yamusenda, yamusumba nu mu minwe yakwe Pilato uwali umulasi.
- ³Yuda wene, uwasumvile Yesu, lino walola vino yati yamupingwila ukufwa, alanguluka, nu kuwezezya akalamba pali yasimapepo na akombe impiya zyakwe silver amakumi yatatu. ⁴Ayanena ati:
- A** “Nati nifya apa kusumba umuntu mololoke.”
- K** Yene yamutolelela yati:
- A** “Uzye cico cingatusakamika, vwile? Umulandu wako sile.”
- K** ⁵Yuda apali pa kusumba impiya zii umu nghanda ikalamba yipepo, afuma, aya aikulika. ⁶Akalamba pali yasimapepo yatola impiya, yavwanga yati:
- A** “Impiya zii izimafwila penepo umuntu, calesiwa fwandi ukuziika umu cipao ca mu nghanda ikalamba yipepo.”
- K** ⁷Yalanga yuzyanya umulandu, yakala nazyo Icalo cakwe Kamata wa manyungu, apa kuzika mwenemo aenyi. ⁸Uli mulandu uno yakaama icalo cii Icalo ca Wazi, mpaka na ndakai kwene.” ⁹Avino fwandi mazwi yakwe kasowela Yeremia yaficile, aakuti: “*Yatozile impiya zyakwe silver amakumi yatatu, upendo uno ina Israeli yapimile pali wii, wino yakazizye,* ¹⁰*yazisumvile na pa kukala icalo cakwe kamata wa manyungu, ndi vino Umwene watasile.*” ¹¹Yaleta Yesu apa manso ya mulasi, nawe amuzya ati:
- A** “Uzye wewe Mwene wa Yayuda?”
- K** Yesu amuzumila ati:
- Y** “Watutaka wewe kwene.”
- K** ¹²Lelo Yesu atazumile cimwi lino akalamba pali yasimapepo na akombe yamusombezya.
- ¹³Pilato apali pa kumunena ati:
- A** “Ala, usikuvwa vii vyonsi vino yakuvwanga pali wewe, vwile?”
- K** ¹⁴Lelo Yesu atamuzumile izwi nanti lyonga, icakuti mulasi azunguka cuze.
- ¹⁵Cila wanda ukulu wIPasaka mulasi wayelile ukusapwila iumba umuntu munyepwe umwi, wii wino yakulonda. ¹⁶Kwali kweneko umunyepwe mulumbuke wino yatanji Barabasi. ¹⁷Acino fwandi lino yakongine, Pilato ayuzya ati:
- A** “Uzye mukulonda ukuti imusapwile weni? Uzye a Barabasi nanti Yesu wino yakati Kristu?”
- K** ¹⁸Pasi pano wamanyile ukuti uku muvimbila akuno akalamba ya Yayuda yamutwalile Yesu. ¹⁹Pilato acili atenzi apa cilimba ca uputuzi, alino uwakwe amutumila izwi ilya kuti:
- A** “Utaitimpa umu mulandu wa muntu wii uwa kaele, pano ilelo usiku ncuzile ndi uli umu ciloto apa mulandu wakwe.”
- K** ²⁰Akalamba pali yasimapepo na akombe yene ala yati yatonsya amaumba apakuti yalenge Barabasi, Yesu wene yamukome. ²¹Umulasi wene ayuzya ati:
- A** “Pali yaa yaili, wino mukulonda ukuti imusapwile, aweni?”
- K** Yazumila yati:
- A** “Barabasi!”
- K** ²²Pilato ayuzya ati:
- A** “Nga namacita cani na Yesu wino yakati Kristu?”

- K** Yonsi yati:
- A** "Katanikwe!"
- K** ²³Lelo Pilato ayuzya ati:
- A** "Nga fwandi wifya cani?"
- K** Lelo yapunda ukuluta yati:
- A** "Katanikwe!"
- K** ²⁴Cino Pilato walola ukuti akuicuzya sile, nakanya pangakatuka impanzela, atola amanzi, afulala iminwe apa manso ya yantu, umu kutaka ati:
- A** "Apa mfwia ya muntu wii nemo nsi mwenemo, umulandu winu mweeneco!"
- K** ²⁵Antu yonsi yamutolelela yati:
- A** "Cisuma uwazi wakwe kauye pali sweswe na pa yantu itu!"
- K** ²⁶Alino Pilato ayasapwila Barabasi, ataka ukuti Yesu wene yamume ivikoti, lyene ayapela ukuti yakamutanike.
- ²⁷Alino asilika ya mulasi yatwala Yesu fwandi ukwisano lya mulasi, yalonganika ni mpuka yonsi iya yasilika yauze yonsi, imuzinguluka. ²⁸Alino yamuzula ivya kuzwala, yamuzwika ni cisawalo ciyenzesye. ²⁹Kanya yapomba inkata ya myunga, yamwicila apa mutwe, yamufumbatika nitete ukwilunji. Alino umu kumukunkwila yamusoweka yati:
- A** "Mwapola, we Mwene wa Yayuda!"
- K** ³⁰Kanya yamuswila amati, yatola itete, yamuma nalyo apa mutwe. ³¹Lino yamala ukumusoweka, yamuzula icisawalo ciyenzesye, yamuzwika nupya ivizwalo vyakwe, yamusenda nu ku kumutanika.
- ³²Lino yafuma yakomenkana umu nzila nu muntu umwi umwina Sireni, izina lyakwe Simoni; a wino yapaticizya ukusendela Yesu umusalawa. ³³Yalanga yafika uku ncende ino yakati Golgota, akuli kuti: "Ncende Yipanga." ³⁴Yapela Yesu indivai muno yatikinye ni nduzya, amwe; afimpula kweneko, lelo akana ukumwa.
- ³⁵Lino yamutanika apa musalawa, lyene yankana ni vizwalo vyakwe umu kupendola.
- ³⁶Lino yamala, ikala kweneko yakumulonda. ³⁷Apa mutwe wakwe, apapela, ala yati ika ulembelo wa mulandu wakwe uulemvilwe vii: "Wii a Yesu, Mwene wa Yayuda." ³⁸Apa nsita iili imwi kwene, yatanike nawe ivipondo viili, conga ukwilunji lyakwe, cuze naco ukwimani lyakwe.
- ³⁹Aapitanga penepo yamutukanga ala yakupunga ni mitwe yati:
- A** ⁴⁰"We muno ungomolola inghanda ikalamba yipepo nu kuikula nakanya umu manda yataku, nduipususye wemweneco! Ndi wewe Mwana wakwe Leza, ndurike apa musalawa!"
- K** ⁴¹Mu musango uli umwi kwene, akalamba pali yasimapepo, yakasambiliza yIsunde na akombe yamusowekanga yati:
- A** ⁴²"Ala! Wapususyanga yauze, lelo atanga aipususye umweneco. Ndi Umwene wa ina Israeli ndaika apa musalawa, naswe tumamuzumila! ⁴³Akataila kuli Leza. Leza fwandi amupususye ndi wamutemwa, nga vino watanji: 'Nene Mwana wakwe Leza.'"
- K** ⁴⁴Ni vipondo kwene vino yatanike pamwi na Yesu vyamutukanga umu musango uli umwi kwene.
- ⁴⁵Ukufuma lino ilanzi lyali pakasi ka mutwe nu kufika lino lyatemba, kanda kalimba mpanga yonsi. ⁴⁶Na lino ilanzi lyaya uku kutemba, alino Yesu asanzika izwi likulu ati:
- Y** "Eli, Eli, lama sabaktani?"
- K** akuli kuti

Y “Leza wane, Leza wane, icani cino wantazyelela?”

K ⁴⁷Yamwi yamwi pali yaa aimi kwenko, lino yuvwa, yati:

A “Akwama Elias!”

K ⁴⁸Papo kwene wenga pali yoliyo asimula ulwilo uku kutola umwepu, autimpika umu ndivai isasalume, autunga ukwitete, amutwalila apakuti amwe. ⁴⁹Lelo yauze yavwanga yati:

A “Ta! Tulole Elias ndi amaiza amupususye!”

K ⁵⁰Lelo Yesu asanzika nupya izwi likulu, ata nu mwenzzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

⁵¹Apa kasita kako kwene icisalu icanyinyindanga umu nghanda ikalamba yipepo cilepuka paili ukufuma apapela mpaka na pansi; umusili utenta, yacilwala yalepoka.

⁵²Amalindi yasama na aafwile aololoke ainji yazyukuka; ⁵³yafuma umu malindi yao na pa cisila ca kuzyukuka kwakwe Yesu iza umu Musumba Utakatifu wa Yerusalem nu kulolecela ainji.

⁵⁴Umukalamba wa yasilika umwanda onga na asilika yakwe aalondanga Yesu, umu kulola icilundumusi na vyuze vyonsi ivyacitike, awe intete ziyalema. Yavwanga yati:

A “Icumu cumi wii wali umwana wakwe Leza!”

K ⁵⁵Kwali kweneko anaci ainji aalolanga akatalamucila. Yaa kwene alondelanga Yesu ukufuma uku Galile apa kumutumika. ⁵⁶Pali yaa kwene pali Maria wa ku Magdala, Maria nyina wakwe Yakobo na Yusufu, na nyina wakwe yamwana Zebede.

⁵⁷Lino kwaya amanguzi, alino umukankala umwi wa ku Arimatea aiza kweneko. Izina lyakwe a Yusufu. Nawe wali mulondezi wakwe Yesu. ⁵⁸Awe, aya kuli Pilato, amulenga ni cala cakwe Yesu na Pilato amuzumilizya ukuti yamupele. ⁵⁹Yusufu atola icala, acivunjilikanya umu nsalu itiswe isuma, ⁶⁰aciika umwilindi lyakwe lipya lino wafukwile umu mawe ya mu mwamba, akunkulusizya penepo iciliwe cikulu apa mulyango wilindi, apita nu kupita. ⁶¹Maria wa ku Magdala na Maria muze yasyala kweneko, yatenzi apa mulola wilindi.

⁶²Uwanda uwalondela penepo, uulondelile uwanda wa kuteyanya Ipasaka, akalamba pali yasimapopo na Afarisei yaya pali pamwi uku kulolana na Pilato, ⁶³yamunena yati:

A “Musambazi, twati twiusya vino mucenjezi wiya lino wali umumi watasile ati: ‘Amanda yatatu ndi yapita alino ndazyukuka.’ ⁶⁴Nena fwandi ukuti yalonde ningi ilindi mpaka nu wanda wakwe citatu, apakuti alondezi yakwe yatize yamongolole nga yanene antu yati: ‘Wazyukuka uku yafwe.’ Lyene ufi uu uwa pa kusyalicizya ulaipisia ukuluta nu wa pa kutalika.”

K ⁶⁵Pilato ayatolelela ati:

A “Cisuma, yamalonda a yaa, yangini kalondini ilindi vino mumanyile mweeneco.”

K ⁶⁶Yapita fwandi, na pa kusinincizya ningi yalematika apa ciliwe icimanyililo ca namba nu kusya penepo yamalonda.

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

Nanti ukuwelenga mu musango uwipimpale

MWAKA A**EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU*****Mateo 27, 11-66*****K** = Kawelenga; **Y** = Yesu; **A** = Antu yauze (wenga nanti ainji)

Amacuzi ya Mwene witu, Yesu Kristu, ndi vino Mateo walemvile

MWAKA A(27) ¹¹Mu manda yaya yaleta Yesu apa manso yakwe Pilato, umulasi, nawe amuzya ati:**A** “Uzye wewe Mwene wa Yayuda?”**K** Yesu amuzumila ati:**Y** “Watutaka wewe kwene.”**K** ¹²Lelo Yesu atazumile cimwi lino akalamba pali yasimapepo na akombe yamusombezya.¹³Pilato apali pa kumunena ati:**A** “Ala, usikuuvwa vii vyonsi vino yakuvwanga pali wewe, vvile?”**K** ¹⁴Lelo Yesu atamuzumile izwi nanti lyonga, icakuti mulasi azunguka cuze.¹⁵Cila wanda ukulu wIPasaka mulasi wayelile ukusapwila iumba umuntu munyepwe umwi, wii wino yakulonda. ¹⁶Kwali kwenko umunyepwe mulumbuke wino yatanji Barabasi. ¹⁷Acino fwandi lino yakongine, Pilato ayuzya ati:**A** “Uzye mukulonda ukuti imusapwile weni? Uzye a Barabasi nanti Yesu wino yakati Kristu?”**K** ¹⁸Pasi pano wamanyile ukuti uku muvimbila akuno akalamba ya Yayuda yamutwalile Yesu. ¹⁹Pilato acili atenzi apa cilimba ca uputuzi, alino uwakwe amutumila izwi ilya kuti:**A** “Utaitimpa umu mulandu wa muntu wii uwa kaele, pano ilelo usiku ncuzile ndi uli umu ciloto apa mulandu wakwe.”**K** ²⁰Akalamba pali yasimapepo na akombe yene ala yati yatonsya amaumba apakuti yalenge Barabasi, Yesu wene yamukome. ²¹Umulasi wene ayuzya ati:**A** “Pali yaa yaili, wino mukulonda ukuti imusapwile, aweni?”**K** Yazumila yati:**A** “Barabasi!”**K** ²²Pilato ayuzya ati:**A** “Nga namacita cani na Yesu wino yakati Kristu?”**K** Yonsi yati:**A** “Katanikwe!”**K** ²³Lelo Pilato ayuzya ati:**A** “Nga fwandi wifya cani?”**K** Lelo yapunda ukuluta yati:**A** “Katanikwe!”**K** ²⁴Cino Pilato walola ukuti akuicuzya sile, nakanya pangakatuka impanzela, atola amanzi, afulala iminwe apa manso ya yantu, umu kutaka ati:**A** “Apa mfwa ya muntu wii nemo nsi mwenemo, umalandu winu mweeneco!”**K** ²⁵Antu yonsi yamutolelela yati:**A** “Cisuma uwazi wakwe kauye pali sweswe na pa yantu itu!”**K** ²⁶Alino Pilato ayasapwila Barabasi, ataka ukuti Yesu wene yamume ivikoti, lyene ayapela ukuti yakamutanike.²⁷Alino asilika ya mulasi yatwala Yesu fwandi ukwisano lya mulasi, yalonganika ni mpuka yonsi iya yasilika yauze yonsi, imuzinguluka. ²⁸Alino yamuzula ivya kuzwala, yamuzwika ni cisawalo ciyenesye. ²⁹Kanya yapomba inkata ya myunga, yamwicila

apa mutwe, yamufumbatika nitete ukwilunji. Alino umu kumukunkwila yamusoweka yati:

A “Mwapola, we Mwene wa Yayuda!”

K ³⁰Kanya yamuswila amati, yatola itete, yamma nalyo apa mutwe. ³¹Lino yamala ukumusoweka, yamuzula icisawalo ciyenesye, yamuzwika nupya ivizwalo vyakwe, yamusenda nu ku kumutanika.

³²Lino yafuma yakomenkana umu nzila nu muntu umwi umwina Sireni, izina lyakwe Simoni; a wino yapaticizya ukusendela Yesu umusalawa. ³³Yalanga yafika uku ncende ino yakati Golgota, akuli kuti: “Ncende Yipanga.” ³⁴Yapela Yesu indivai muno yatikinye ni nduzya, amwe; afimpula kweneko, lelo akana ukumwa.

³⁵Lino yamutanika apa musalawa, lyene yankana ni vizwalo vyakwe umu kupendola.

³⁶Lino yamala, ikala kweneko yakumulonda. ³⁷Apa mutwe wakwe, apapela, ala yati ika ulembelo wa mulandu wakwe uulemvilwe vii: “Wii a Yesu, Mwene wa Yayuda.” ³⁸Apa nsita iili imwi kwene, yatanike nawe ivipondo viili, conga ukwilunji lyakwe, cuze naco ukwimani lyakwe.

³⁹Aapitanga penepo yamutukanga ala yakupunga ni mitwe yati:

A ⁴⁰“We muno ungomolola inghanda ikalamba yipepo nu kuikula nakanya umu manda yataatu, nduipususye wemweneco! Ndi wewe Mwana wakwe Leza, ndurike apa musalawa!”

K ⁴¹Mu musango uli umwi kwene, akalamba pali yasimapepo, yakasambiliza yIsunde na akombe yamusowekanga yati:

A ⁴²“Ala! Wapususyanga yauze, lelo atanga aipususye umweneco. Ndi Umwene wa ina Israeli ndaika apa musalawa, naswe tumamuzumila! ⁴³Akataila kuli Leza. Leza fwandi amupususye ndi wamutemwa, nga vino watanji: ‘Nene Mwana wakwe Leza.’”

K ⁴⁴Ni vipondo kwene vino yatanike pamwi na Yesu vyamutukanga umu musango uli umwi kwene.

⁴⁵Ukufuma lino ilanzi lyali pakasi ka mutwe nu kufika lino lyatemba, kanda kalimba mpanga yonsi. ⁴⁶Na lino ilanzi lyaya uku kutemba, alino Yesu asanzika izwi likulu ati:

Y “Eli, Eli, lama sabaktani?”

K akuli kuti

Y “Leza wane, Leza wane, icani cino wantazyelela?”

K ⁴⁷Yamwi yamwi pali yaa aimi kweneko, lino yuvwa, yati:

A “Akwama Elias!”

K ⁴⁸Papo kwene wenga pali yoliyo asimula ulwilo uku kutola umwepu, autimpika umu ndivai isasalume, autunga ukwitete, amutwalila apakuti amwe. ⁴⁹Lelo yauze yavwanga yati:

A “Ta! Tulole Elias ndi amaiza amupususye!”

K ⁵⁰Lelo Yesu asanzika nupya izwi likulu, ata nu mwenzzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

⁵¹Apa kasita kako kwene icisalu icanyinyindanga umu nghanda ikalamba yipepo cilepuka paili ukufuma apapela mpaka na pansi; umusili utenta, yacilwala yalepoka.

⁵²Amalindi yasama na aafwile aololoke ainji yazyukuka; ⁵³yafuma umu malindi yao na pa cisila ca kuzyukuka kwakwe Yesu iza umu Musumba Utakatifu wa Yerusalemu nu kulolecela ainji.

⁵⁴Umukalamba wa yasilika umwanda onga na asilika yakwe aalondanga Yesu, umu kulola icilundumusi na vyuze vyonsi ivyacitike, awe intete ziyalema. Yavwanga yati:

A “Icumu cumi wii wali umwana wakwe Leza!”

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA B**Mungasola pa misango iili****Nanti ukuwelenga mu musango uwatalimpa****EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU****Mariko 14, 1 – 15, 47****K** = Kawelenga; **Y** = Yesu; **A** = Antu yauze (wenga nanti ainji)

- K** Kwasile amanda yaili apa kufika uku wanda ukulu wIPasaka nu wa kulya umukate usi mwenemo umutele. Akalamba pali yasimapepo na yakasambilizya ylsunde yalondanga inzila ya kulemela mwenemo Yesu ucenjezi ucenjezi apa kumukoma. ²Yati:
- A** “Tusi nu kumulema umu nsita ya wanda ukulu, impanzela zitize zikatuke apakasi ka yantu.”
- K** ³Yesu wali uku Betani kwakwe Simoni wakwe tembwe. Lino wali apa ca kulya, umwanaci umwi ainjila, ala ali nu musazi wakwe alabasta wa mafuta a cinunu cisuma yakwe nardi wa cumi cumi, kypy a mutengo ukalamba. Atama umusazi wakwe alabasta, akunkumwila amafuta apa mutwe wakwe Yesu. ⁴Yamwi pali yaa aali kweneko imyenko iwaya, yanenana yati:
- A** “Ononela cani mafuta yaa? ⁵Ndi cakuti yakazizye amafuta yaa yangazana ukuluta na pa mpiya imyanda itatu, nu kupela alanda.”
- K** Awe, nu kumusocela yamusocela. ⁶Lelo Yesu ayanena ati:
- Y** “Mutini! Nga mukumucuzizya cani? Ala! Watancitila icisuma. ⁷Alanda yene, mwaya nayo pe, na lyonsi lino mwatemwa mungayakumbusuka, nomba nemo, tutalikala namwe amanda yonsi. ⁸Wene watacita cino ali na maka ya kucita. Watampacila calimwi umwili apa kuuteyanyizizya uku kuzikwa. ⁹Icumy cumi nkumunena nti: konsi kuno yalakosola Ilandwe lisuma umu mpanga zyonsi, yalasimika na cii, cino wii acisile apa kumwiusya.”
- K** ¹⁰Lyene Yuda Iskarioti, wenga apa Yasole ikumi lyonga na yaili, aya uku yakalamba pali yasimapepo apa kusumba Yesu kuno yali. ¹¹Awe, apa kuvwa umulandu uno aizile, yatemwa cuze, yalaya ukumupela impiya na Yuda apali pa kulonda akasita kalingine ka kumusumbila mwenemo.
- ¹²Apa wanda wa kutampa ukulya umukate usi mwenemo umutele, uwanda muno yakomanga ana ya mfwele yIPasaka, alondezi yakwe Yesu yamuzya yati:
- A** “Kuno ukulonda ukuti tuye, tukakuteyanyizizye icimulo cIPasaka, uzye a ukwi?”
- K** ¹³Yesu apali pa kutuma alondezi yaili nu kuyanena ati:
- Y** “Yangini umu musumba, amuno mumakomenkanya umonsi aasenzile insempo ya manzi. Mumulondele na kuno amainjila, ¹⁴mukanene nu mwene nghanda muti: ‘Kasambilizya akuti: Umuputule uno yantenjelile muno ningalila icimulo cIPasaka pamwi na alondezi yane, uzye uli kwi?’ ¹⁵Alino umwene nghanda amamulanga umuputule ukulu wa papela uno yati yateyanya uwanze. Amuno mututeyanyizizye vyonsi.”
- K** ¹⁶Alondezi yakatuka, yaya umu musumba, yaya yazana ndi mumo kwene muno Yesu ayanenile, yateyanya ni cimulo cIPasaka.
- ¹⁷Lino kwaya amanguzi, Yesu aiza na alondezi yakwe ikumi lyonga na yaili. ¹⁸Nga lino yatenzi yakulya, Yesu awwanga ati:

- Y** “Icumi cumi nkumunena nti: wenga pali mwemwe *aakulya nani* amansumba.”¹⁹
- K** ¹⁹Nayo yuvwa ulanda umu myenzo yao nu kumuzya wenga wenga yati:
- A** “Uzye a nene?”
- K** ²⁰Yesu ayanena ati:
- Y** “A wenga umwikumi lyonga na yaili aakutela pamwi nani umu lweso. ²¹Ee kwene, Umwana wa muntu amafwa ndi vino calembwa umu Malembelo yatakatifu apa mulandu wakwe, lelo kalandu uku muntu wii amasumba Umwana wa muntu! Umuntu wii atakwatwa nga camuzipile ukuluta!”
- K** ²²Lino yakulya, Yesu atola umukate, avwanga penepo isali lya kutaizya Leza, aumokola, apela na alondezi yakwe ati:
- Y** “Tolini, uu umwili wane.”
- K** ²³Alino atola icikombe, ataizya Leza, ayapela na yonsi yamwa mwenemo. ²⁴Yesu ayanena ati:
- Y** “Uu uwazi wane, uwazi wa cipangano uumazwa apa mulandu wa winji wa yantu. ²⁵Icumi cumi nkumunena nti: ntalamwa nupya ivyafuma uku vizao vy a myangazi mpaka nu wanda uno ndamwa ivipywa umu Wene wakwe Leza.”
- K** ²⁶Yalanga imbila injimbo, yafuma, yalungama uku mwamba wa Mioliva.
- K** ²⁷Yesu anena alondezi yakwe ati:
- Y** “Mwemwe mwensi mumaiwila umu kuzumila kwinu, pano amalembelo yatakatifu yakuti: ‘Ndakoma kacema, ni mfwele zilasalangana.’ ²⁸Lelo apa cisila ca kuzyukuka kwane ndamukolelela uku Galile.”
- K** ²⁹Petero apali pa kumunena ati:
- A** “Nanti yangaiwila yonsi umu kuzumila kwao, nemo nsikuiwila foo!”
- K** ³⁰Yesu apali pa kumunena ati:
- Y** “Icumi cumi nkukunena nti: ilelo kwene muno usiku, lino mukolwe atali alile amaila yaili, ale wankana amaila yatatu.”
- K** ³¹Lelo Petero alemasya penepo ukuvwanga nupya ati:
- A** “Nanti indi nu kufwa nawe, ntakukukana foo!”
- K** Na yonsi yalandila mumo kwene.
- ³²Yafika uku calo cimwi cino yatanji Getsemani, na Yesu anena alondezi yakwe ati:
- Y** “Ikalini pano, intale nje uku kusalika.”
- K** ³³Lyene asenda sile Petero, Yakobo na Yoani, atandika ukuzakaza uku ntete nu kuvwa icililizi cikalamba. ³⁴Ayanena ati:
- Y** “Umwenzo wane wanyomelwa cuze icakulonda nu kufwa. Syalini paa kwene, mwapempucila.”
- K** ³⁵Alino asenselela uku nkolelo panono, apona apansi, asalika ukuti, ndi cingaya, kasita kaa kafuntuke kunali. Avwanga ati:
- Y** ³⁶“Tata! Tata wane! Ungacita vyonsi, funtusya fwandi icikombe cii ca ucuzi kunondi! Lelo ndi ciye vino utemilwe, vino ntemilwe foo!”
- K** ³⁷Alino aswilila nupya uku Yasole, azana yakukasula. Anena Petero ati:
- Y** “Simoni we, ukukasula, vwile? Ala! Wapotwa ukulola nani insa yongga? ³⁸Mwapempucila nu kusalika apakuti mutawila umu ntunko. Umwenzo ukaangupala, umwili wene watontekana.”
- K** ³⁹Yesu apita nupya, nu kusalika asalika umu kutaka amazwi aali yamwi kwene.
- ⁴⁰Aswilila nakanya uku Yasole, azana yakukasula pano amanso yao yanyomilwe nu tulo. Yene yamatanyile ivya kumuzumila. ⁴¹Lino waswilila lyakwe citatu, ayanena ati:

- Y** “Mucili mukukasula nu kupuza fwandi? Casila! Ala, akasita kati kaficila! Lolini! Umwana wa muntu amasumbwa umu minwe yakwe yakaifya. ⁴²Katukini! Tuyini! Aakunsumba ali umupipi!”
- K** ⁴³Na papo kwene, lino Yesu acili akuvwanga vii, Yuda wenga uwa pa Yasole ikumi lyonga na yaili, afika pamwi niumba lya yantu asenzile impanga ni ntuwa, aatumilwe na akalamba pali yasimapepo, yakasambilizya yIsunde na akombe. ⁴⁴Musangu wene ala ayapile icimanyililo ati:
- A** “Wino namakukula, ale a wiyo kwene. Mumuleme, mumusunjilile ningi apa kumusenda.”
- K** ⁴⁵Lino Yuda wafika fwandi, apalama papo kwene kuli Yesu amunena ati:
- A** “Mwapola we Kasambilizya!”
- K** nu kumukukula amukukula. ⁴⁶Yauze yene yavungatila Yesu, yamulema. ⁴⁷Lelo wenga pali yaa aali kweneko, asomola ulupanga, akoma umuomvi wakwe simapepo mukalamba, amusempula ikutwi. ⁴⁸Alino Yesu ayuzya ati:
- Y** “Uzye nene cipondo vwile, apakuti mwize ni mpanga ni ntuwa uku kundema? ⁴⁹Cila wanda nali namwe, ala inkusambilizya umu nghanda ikalamba yiipepo, nu kundema mutandemile. Lelo ivyalembwa umu Malembelo yatakatifu vili nu kicitika.”
- K** ⁵⁰Alondezi yonsi yene yamusya, yapuka. ⁵¹Umulumendo umwi alondela Yesu, ala azwite sile insalu. Yezya ukumulema, ⁵²lelo wene ayasila insalu, apuka tupu.
- ⁵³Awe, yatwala Yesu uku nghanda yakwe simapepo mukalamba, akuno akalamba pali yasimapepo, akombe na yakasambilizya yIsunde yakongana. ⁵⁴Petero nawe ala alondile Yesu katalamucila, ainjila nu mu musolo wa nghanda yakwe simapepo mukalamba. Amuno aikala pamwi na aomvi, ala akota umoto.
- ⁵⁵Akalamba pali yasimapepo na yonsi a mu Cilye Cikalamba yezya ukuzana ukamboni wa kusinila Yesu apakuti yamupingwile ukufwa, lelo yatazanyile cimwi. ⁵⁶Kwene ainji yamusombezyanga ivya ufi, lelo yatawilanga pamwi umu mazwi yao. ⁵⁷Yamwi yakatuka nu kumusombezya umukuti:
- A** ⁵⁸“Twamuvwile akuti: ‘Ndomolola inghanda ii ikalamba yiipepo ino antu yakuzile, na pa manda yatatu ndakula yuze iitakulwa na antu.’”
- K** ⁵⁹Lelo na pa mulandu uu kwene yatawilanga pamwi, awe.
- ⁶⁰Simapepo mukalamba apali pa kukatuka apa manso yakwe yonsi aali kweneko, auzya na Yesu ati:
- A** “Uzye utakweti vyakwe yaa yakulolwela pali wewe?”
- K** ⁶¹Lelo Yesu amyalala sile, atazumile cimwi. Simapepo mukalamba amuzya nakapyat:
- A** “Uzye wewe Kristu, Umwanakwe Umupolelelwe?”
- K** ⁶²Yesu awwanga ati:
- Y** “A nene kwene nu kulola mulalola *Umwana wa muntu atenzi ukwilunji lyakwe wii wa maka yonsi nu kwiza umu makumbi ya mwiyulu.*”
- K** ⁶³Simapepo mukalamba apali pa kulepula ivizwalo vyakwe nu kuvwanga ati:
- A** “Ngi cani cino tungalondela yakamboni nakypyat? ⁶⁴Mwati tuyuvwila mweeneco umusalula wakwe. Mwemo mukuti uli fwandi?”
- K** Nayoyapingula yonsi ukuti alinzile ukufwa.
- ⁶⁵Na yamwi yatandika ukumuswila amati, yamuvimba apa manso, yamuma ni vikonde umu kumunena yati:
- A** “Lotola wee!”

- K** Na aomvi kwene yakwe simapepo yamupama impi.
 "Insita iya yonsi, Petero ala ali apanzi umu musolo. Umukazyana umuovwi wakwe simapepo mukalamba aiza." ⁶⁷Alola Petero akota, amulolecesya nu kuvwanga ati:
- A** "Nawe kwene wali na Yesu wa ku Nazareti."
- K** ⁶⁸Lelo Petero akana ati:
- A** "Ntamanyile nu kutezya nsikutezya cino ukutaka."
- K** Nu kufuma afuma ukunzi umu lukungu na pa kasita kako kwene mukolwe alila.
⁶⁹Umukazyana muomvi amulola, atandika nu kunena nupya aali kweneko ati:
- A** "Wii umwina mwao!"
- K** ⁷⁰Lelo Petero akana nupya. Apa cisila ca kasita kanono, aimilile kweneko yanena nupya Petero yati:
- A** "Icum iwee mwina mwao! Nga vino wewe mwina Galile!"
- K** ⁷¹Alino Petero atandika ukuitipwila nu kulapa ati:
- A** "Ala! Ntamanyile umuntu wii wino mukutaka."
- K** ⁷²Awe, papo kwene mukolwe alila lyakwe ciili. Alino Petero apali pa kwiusya cino Yesu walaminenye ati: "Lino mukolwe atali alile amaila yaili, ale wankana amaila yataatu." Awe, Petero atimuka umu minsozi, atandika ukulila.
- (15)¹ Papo kwene lino kwaca, akalamba pali yasimapepo yakongana pamwi na akombe na yakasambilizya ylsunde, akuli kuti: Icilye consi, yuvwana nu kuvwana. Yanyepa Yesu, yamusenda, yamusumba umu minwe yakwe Pilato. ²Pilato auzya Yesu ati:
- A** "Uzye wewe mwene wa Yayuda?"
- K** Yesu amuzumila ati:
- Y** "Watutaka wewe kwene."
- K** ³Akalamba pali yasimapepo yamusombezya apa milandu inji, ⁴na Pilato apali pa kuzya Yesu nupya ati:
- A** "Ala, usikutaka penepo cimwi, vwile? Uvwa vyonsi vino yakukulongwela."
- K** ⁵Lelo Yesu akana ukuzumila cimwi nupya, icakuti na Pilato azunguka.
- ⁶Cila wanda ukulu wIPasaka Pilato wasapulanga umuntu munyepwe wenga, wii wino iumba lyalenganga. ⁷Apa nsita kwene iyo muntu wino yatanji Barabasi, wali umu nghanda ya minyololo pamwi na yauze yano yanyefile apa mulandu wa kukoma antu lino yalwisyanga uteko. ⁸Lino iumba liza uku kulenga Pilato ukucita vino wayelile ukuyacitila, ⁹Pilato ayatolelela ati:
- A** "Uzye mukulonda ukuti imusapwile umwene wa Yayuda?"
- K** ¹⁰Pano wamanyile ukuti ukuuzuwa akuno akalamba pali yasimapepo yasumbile Yesu.
- ¹¹Lelo akalamba pali yasimapepo yasongelekanya iumba ukulenga ukuti ayasapwile Barabasi. ¹²Pilato ayauzya nupya ati:
- A** "Nga namacita cani na wii wino mukati mwene wa Yayuda?"
- K** ¹³Yonsi yapunda yati:
- A** "Kamutanike!"
- K** ¹⁴Pilato ayuzya ati:
- A** "Nga fwandi wifya cani?"
- K** Lelo yapunda ukuluta yati:
- A** "Kamutanike!"

K ¹⁵Pilato, pano walondanga ukuzanza iumba, ayasapwila fwandi Barabasi, lyene ataka ukuti Yesu wene yamume ivikoti, lyene ayapela ukuti yakamutanike.

¹⁶Asilika yatwala Yesu umukasi ka musolo wisano lya mulasi, yama ni mpuka yonsi ya yasilika. ¹⁷Alino yamuzwika icisawalo ciyensesye, yapomba inkata ya myunga, yamwicila na pa mutwe. ¹⁸Alino yatandika ukumulamuka yakuti:

A “Mwapola, we mwene wa Yayuda!”

K ¹⁹Yamuma nitete apa mutwe, yamuswila amati, yamukunkwila, yamukomela amakufi.

²⁰Lino yamala ukumusoweka, yamuzula icisawalo ciyensesye, yamuzwika nupya ivizwalo vyakwe, yamusenda nu ku kumutanika.

²¹Umu nzila yakomenkanya Simoni, mwina Sireni, isi wakwe Alekizanda na Rufusi, ala akufuma uku vyalo vyakwe. A wino yapaticizya ukusendela kwenko Yesu umusalawa.

²²Alino yatwala Yesu uku ncende ino yakati Golgota, akuli kuti: “Ncende Yipanga.”

²³Yamupela indivai muno yatikinye mirra, lelo akana ukumwa. ²⁴Lyene yamutanika apa musalawa, yankana ni vizwalo vyakwe, ala yakupendola apa kumanya cino cila muntu amatola penepo. ²⁵Cali lino ilanzi lyasanzama (apa 9 okoloko) lino yamutanike. ²⁶Palemvilwe nu mulandu uno yamukomile penepo uwa kuti: “Mwene wa Yayuda.” ²⁷Pamwi nawe yatanike ivipondo viili, conga ukwilunji lyakwe, cuze naco ukwimani lyakwe. [²⁸Pali pa kuficilizya icalemvilwe umu Malembelo citi: “*Yamupendile pamwi ni vipondo.*”]

²⁹Aapitanga penepo yamutukanga ala yakupunga ni mitwe yati:

A “Ale, we muno ungomolola inghanda ikalamba yipepo nu kuikula nakapyu umu manda yatatu, ³⁰nduipususye wemweneco, ndurike apa musalawa!”

K ³¹Umu musango uli umwi kwene, akalamba pali yasimapepo na yakasambilizya yIsunde yamusowekanga umu kunenana yati:

A “Ala! Wapususyanga yauze, lelo atanga aipususye umweneco, ³²ndi wewe Kristu, mwene wa ina Israeli, ndurike apa musalawa apakuti tulole nu kuzumila tuzumile.”

K Na yaa kwene aatanikwe pamwi na nawe yamutukanga.

³³Lino ilanzi lyafika apakasi ka mutwe, akanda kalimba impanga yonsi ukufika na lino lyatemba. ³⁴Lino lyatemba, alino Yesu asanzika izwi likulu ati:

Y “*Eloi, Eloi, lama sabaktani?*”

K akuli kuti:

Y “*Leza wane, Leza wane, icani cino wantazyelela?*”

K ³⁵Yamwi yamwi pali yaa aimi kweneko, lino yuvwa, yati:

A “Uvwini! Akwama Elias!”

K ³⁶Umwu asimula ulwilo, atimpika umwepu umu ndivai isasalume, autunga ukwitete, amutwalila apakuti amwe umu kuvwanga ati:

A “Katulole Elias ndi amaiza amwisye.”

K ³⁷Lelo Yesu akuta izwi likulu, ata nu mwenzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

³⁸Na papo kwene icisalu icanyinyindanga umu nghanda ikalamba yipepo cilepuka paili ukufuma apapela mpaka na pansi. ³⁹Mukalamba wa yasilika umwanda onga, uwimilile ulunga na Yesu, umu kulola vino wafwa, avwanga ati:

A “Icumu cumi, umuntu wii wali umwana wakwe Leza!”

K ⁴⁰Kwali kweneko na anaci yamwi yamwi aalolanga akatalamucila. Pali yaa kwene pali Maria wa ku Magdala, Maria nyina wakwe Yakobo umwance na Yusufu, na Salome. ⁴¹A yaa kwene aalondelanga Yesu nu kumutumika lino wali umu Galile. Kwali kweneko na anaci yauze ainji aaizile nawe uku Yerusalem.

⁴²Cali amanguzi uwanda wa ciwelusi cakwe sabati alino Yusufu wa ku Arimatea aiza. ⁴³Wali umukombe mucindame wa mu Cilye Cikalamba, uwalolelanga Uwene wakwe Leza. Awe, aya umupame kuli Pilato, amulenga ni cala cakwe Yesu. ⁴⁴Pilato wene azunguka apa kuvwa ukuti Yesu watafwa. Aama mukalamba wa yasilika umwanda onga nu kumuzya ati: "Uzye afwile mpiti?" ⁴⁵Lino uvwa uku mukalamba wa yasilika ukuti a vivyo kwene, Pilato azumila ukuti Yusufu asende icala. ⁴⁶Yusufu akala insalu itiswe, asamula icala apa musalawa, acivunjilikanya umu nsalu, aciika nu mwilindi lino yafukwile umu mawe ya mu mwamba. Lyene akunkulusizya penepo iciliwe apa mulyango wilindi. ⁴⁷Maria wa ku Magdala na Maria nyina wakwe Yusufu yalolecesyanga, yalola fwandi na kuno yalalika Yesu.

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA B**Mungasola pa misango iili****Nanti ukuwelenga mu musango uwipimpale****EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU***Mariko 15, 1-39***K** = Kawelenga; **Y** = Yesu; **A** = Antu yauze (wenga nanti ainji)

(15)¹ Papo kwene lino kwaca, akalamba pali yasimapepo yakongana pamwi na akombe na yakasambiliza yIsunde, akuli kuti: Icilye consi, yuvwana nu kuvwana. Yanyepa Yesu, yamusenda, yamusumba umu minwe yakwe Pilato. ²Pilato auzya Yesu ati:

A “Uzye wewe mwene wa Yayuda?”

K Yesu amuzumila ati:

Y “Watutaka wewe kwene.”

K ³Akalamba pali yasimapepo yamusombezya apa milandu inji, ⁴na Pilato apali pa kuzya Yesu nupya ati:

A “Ala, usikutaka penepo cimwi, vwile? Uvwa vyonsi vino yakukulongwela.”

K ⁵Lelo Yesu akana ukuzumila cimwi nupya, icakuti na Pilato azunguka.

⁶Cila wanda ukulu wIPasaka Pilato wasapulanga umuntu munyepwe wenga, wii wino iumba lyalenganga. ⁷Apa nsita kwene iyo muntu wino yatanji Barabasi, wali umu nghanda ya minyololo pamwi na yauze yano yanyefile apa mulandu wa kukoma antu lino yalwisyanga uteko. ⁸Lino iumba liza uku kulenga Pilato ukucita vino wayelile ukuyacitila, ⁹Pilato ayatolelela ati:

A “Uzye mukulonda ukuti imusapwile umwene wa Yayuda?”

K ¹⁰Pano wamanyile ukuti ukuuzuwa akuno akalamba pali yasimapepo yasumbile Yesu.

¹¹Lelo akalamba pali yasimapepo yasongelekanya iumba ukulenga ukuti ayasapwile Barabasi. ¹²Pilato ayauzya nupya ati:

A “Nga namacita cani na wii wino mukati mwene wa Yayuda?”

K ¹³Yonsi yapunda yati:

A “Kamutanike!”

K ¹⁴Pilato ayuzya ati:

A “Nga fwandi wifya cani?”

K Lelo yapunda ukuluta yati:

A “Kamutanike!”

K ¹⁵Pilato, pano walondanga ukuzanza iumba, ayasapwila fwandi Barabasi, lyene ataka ukuti Yesu wene yamume ivikoti, lyene ayapela ukuti yakamutanike.

¹⁶Asilika yatwala Yesu umukasi ka musolo wisano lya mulasi, yama ni mpuka yonsi ya yasilika. ¹⁷Alino yamuzwika icisawalo ciyenesye, yapomba inkata ya myunga, yamwicila na pa mutwe. ¹⁸Alino yatandika ukumulamuka yakuti:

A “Mwapola, we mwene wa Yayuda!”

K ¹⁹Yamuma nitete apa mutwe, yamuswila amati, yamukunkwila, yamukomela amakufi.

²⁰Lino yamala ukumusoweka, yamuzula icisawalo ciyenesye, yamuzwika nupya ivizwalo vyakwe, yamusenda nu ku kumutanika.

²¹Umu nzila yakomenkanya Simoni, mwina Sireni, isi wakwe Alekizanda na Rufusi, ala akufuma uku vyalo vyakwe. A wino yapaticizya ukusendela kweneko Yesu umusalawa.

²²Alino yatwala Yesu uku ncende ino yakati Golgota, akuli kuti: “Ncende Yipanga.”

²³Yamupela indivai muno yatikinye mirra, lelo akana ukumwa. ²⁴Lyene yamutanika apa musalawa, yankana ni vizwalo vyakwe, ala yakupendola apa kumanya cino cila muntu amatola penepo. ²⁵Cali lino ilanzi lyasanzama (apa 9 okoloko) lino yamutanike.

²⁶Palemvilwe nu mulandu uno yamukomile penepo uwa kuti: "Mwene wa Yayuda."

²⁷Pamwi nawe yatanike ivipondo viili, conga ukwilunji lyakwe, cuze naco ukwimani lyakwe. [²⁸Pali pa kuficilizya icalemvilwe umu Malembelo citi: "Yamupendile pamwi ni vipondo."]

²⁹Aapitanga penepo yamutukanga ala yakupunga ni mitwe yati:

A "Ale, we muno ungomolola inghanda ikalamba yipepo nu kuikula nakapyu umu manda yataku, ³⁰nduipususye wemweneco, nduwiike apa musalawa!"

K ³¹Umu musango uli umwi kwene, akalamba pali yasimapepo na yakasambilizya yIsunde yamusowekanga umu kunenana yati:

A "Ala! Wapususyanga yauze, lelo atanga aipususye umweneco, ³²ndi wewe Kristu, mwene wa ina Israeli, nduwiike apa musalawa apakuti tulole nu kuzumila tuzumile."

K Na yaa kwene aatanikwe pamwi na nawe yamutukanga.

³³Lino ilanzi lyafika apakasi ka mutwe, akanda kalimba impanga yonsi ukufika na lino lyatemba. ³⁴Lino lyatemba, alino Yesu asanzika izwi likulu ati:

Y "Eloi, Eloi, lama sabaktani?"

K akuli kuti:

Y "Leza wane, Leza wane, icani cino wantazyelela?"

K ³⁵Yamwi yamwi pali yaa aimi kweneko, lino yuvwa, yati:

A "Uvvini! Akwama Elias!"

K ³⁶Umwii asimula ulwilo, atimpika umwepu umu ndivai isasalume, autunga ukwitete, amutwalila apakuti amwe umu kuvwanga ati:

A "Katulole Elias ndi amaiza amwisye."

K ³⁷Lelo Yesu akuta izwi likulu, ata nu mwenzzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

³⁸Na papo kwene icisalu icanyinyindanga umu nghanda ikalamba yipepo cilepuka paili ukufuma apapela mpaka na pansi. ³⁹Mukalamba wa yasilika umwanda onga, uwimilile ulunga na Yesu, umu kulola vino wafwa, avwanga ati:

A "Icum iumi, umuntu wii wali umwana wakwe Leza!"

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA C

Mungasola pa misango iili

Nanti ukuwelenga mu musango uwatalimpa

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Luka 22, 14 – 23, 56

(K=Kawelenga; Y=Yesu; A=Antu yauze (wenga nanti ainji)

**Amacuzi ya Mwene witu, Yesu Kristu,
ndi vino Luka walemvile**

- K ¹⁴Lino insita yafisile Yesu aikala pa kulya pamwi na Asole yakwe. ¹⁵Alino ayanena ati:
 Y „Nalondanga cuze ukulya namwe icimulo cipasaka cii lino ntali ncule! ¹⁶Pano nkumunena nti: ntalatala ncilye nupya mpaka nu kuti cice ciye icisililicile umu Wene wakwe Leza.”
- K ¹⁷Alino Yesu atola icikombe, ataizya, avwanga ati:
 Y „Tolini icikombe cii, mumwe mwenemo mwemwe mwensi; ¹⁸pano nkumunena ukuti ukufuma ndakai ntalamwa nupya ivyafuma uku vizao vy a myangazi mpaka nu kuti Uwene wakwe Leza uce wize.”
- K ¹⁹Nakanya Yesu atola umukate, ataizya Leza, aumokola, ayapela ati:
 Y „Uu umwili wane uumasumbwa pa mulandu winu. Muce mwacita vii apa kunjiusya.”
- K ²⁰Mu musango uuli umwi kwene, lino yamala ukulya Yesu atola icikombe nu kuvwanga ati:
 Y „Icikombe cii icili cipangano cipyia icicitike uku wazi wane uumazwa pa mulandu winu. ²¹“Lelo, lolini! Amansumba, tukulya nawe pano piteulo. ²²Ni cumi Umwana wa muntu amapitila mumo kwene muno capingwilwa, lelo kalanda ku muntu wii amamusumba!”
- K ²³Alino Asole yatandika ukuuzyanya yati: „Nga fwandi aweni pali sweswe angacita vii?” ²⁴Napya ivikanza vikatuka pakasi ka alondezi apa kumanya aweni pali aliyo aangalingana ukuya umukalamba. ²⁵Yesu wene ayanena ati:
 Y „Yamwene ya ina masi yakateka antu yao ukali ukali, na a utesi pano yali yakalonda ukuti antu yayame ‘yakapekape.’ ²⁶Lelo cisi nu kuya vivyo pano muli, awe. Umukalamba pano muli aicite wa mwance, mutesi wene aicite wa muomvi. ²⁷Ni cumi, umukalamba aweni, uzye a wii aatenzi pa kulya nanti wii aakumuombela? Uzye asi wiyo aatenzi apa ca kulya. Nga vino nemo indi mukasi kinu wa muomvi winu.
- ²⁸“Mwemo mwikalilila nani umu macuzi yane, ²⁹na vino Tata wampela uwene, avino nani kwene namupela amaka ya kuuteka ³⁰ica kuti muce mulye nu kumwa kwiteulo lyane umu Wene wane, muce mwikale na pa vilimba vy a wene pa kuputula imilandu ya nduko ikumi lyonga na ziili zya ina Israeli.”
- ³¹“Simoni, we Simoni! Lola, Syetani apamvizye cuze ukuti angamwela mwensi ndi vino yakaela ngano. ³²Lelo nati nkusalicila, we Simoni, apakuti icizumilo cako citatovoka. Nga nawe, ndi wasenucila nakanya kunondi, alino uce uwakomya anyonko.”
- K ³³Petero apali pa kumunena ati:
 A „Mwene, nazumila ukuti yangansumba umu nghanda ya minyololo nanti ukunkoma kwene pamwi nawe.”

- K** ³⁴Yesu amutolelela ati:
- Y** „Nkukunena nti: we Petero, ilelo kwene lino mukolwe atali alile ale wankana amaila yatatu ukuti utamanyile.”
- K** ³⁵Nakanya Yesu auzya alondezi yakwe ati:
- Y** „Lino namutumile ukwaula ukusenda icikwama ca mpiya, mbukuli ni ndyatu, uzye mwafulilwe cimwi, vwile?”
- K** Yamutolelela yati:
- A** „Awe, nanti cimwi.”
- K** ³⁶Yesu ayanena ati:
- Y** „Lelo ndakai, aakweti icikwama ca mpiya acisende, aakweti mbukuli nawe acite vivyo kwene, aatakweti ulupanga wene akazye cisawalo cakwe, akale ulupanga. ³⁷Acino fwandi nkumunena nti: amazwi a mu malembelo yatakatifu aakati: ‘Yamupenzile pamwi ni vipondo’, yali nu kuficiliziwa. Ni cumi ivyalemvilwe pa mulandu wane vili mupipi nu kumalilika.”
- K** ³⁸Asole yamunena yati:
- A** „Mwene, lola kuno kuli impanga ziili.”
- K** Yesu ayatolelela ati:
- Y** „Ala, casila.”
- K** ³⁹Alino Yesu afuma umu musumba apa kuya uku mwamba wa Mioliva vino wayelizye ukucita; na alondezi yakwe yamulondela. ⁴⁰Walanga Yesu wafika kweneko, ayanena ati:
- Y** „Mwasalika ukuti mutawila umu ntunko.”
- K** ⁴¹Alino afuntuka kuno yali nalimwi na kuno umuntu angavwinta iwe lifike, afukama, asalika ati:
- Y** ⁴²“Tata, ndi ukulonda, funtusya icikombe cii ca ucuzi kunondi! Lelo ndi ciye vino utemilwe, vino ntemilwe foo.”
- K** [⁴³Alino malaika uwafumile kwiyulu amulolecela, amukomya. ⁴⁴Wene pano waya nu ulanda cuze, alemasya ukusalika, niyevu lyakwe lyatonela pansi wa mamata akulu a wazi.] ⁴⁵Lino wamala ukusalika, akatuka, aya uku yalondezi yakwe, ayazana yakukasula pa mulandu wa ulanda. ⁴⁶Awe, apali pa kuyanena ati:
- Y** „Icani cino mukaswilile? Katukini, mwasalika apakuti mutawila umu ntunko.”
- K** ⁴⁷Lino Yesu acili akuvwanga vii, alino iumba lya yantu lifika, na wino yatanji: Yuda, wenga apa Yasole ikumi lyonga na yaili, wayakolelelanga. Apalamila Yesu pa kumukukula. ⁴⁸Lelo Yesu amunena ati:
- Y** „Yuda, uku kukukula akuno ungasumbila Umwana wa muntu, vwile?”
- K** ⁴⁹Alondezi aali pamwi na Yesu, mu kulola ivimaficila, yuzya Yesu yati:
- Y** „Mwene, uzye tuyakome nu lupanga vwile?”
- K** ⁵⁰Na wenga muli yoliyo akoma umuomvi wakwe simapepo mukalamba, amusempula ikutwi lya kwilunji. ⁵¹Lelo Yesu avwanga ati:
- Y** „Tini! Casila!”
- K** Nga akumya ikutwi lya muntu wii, amupozya nu kumupozya. ⁵²Alino Yesu anena akalamba pali yasimapepo, akalamba yakwe yamalonda ya nghanda ikalamba yiipepo na akombe aizile uku kumulema ati:
- Y** „Uzye nene cipondo vwile, apakuti mwize ni mpanga ni ntuwa? ⁵³Nga fwandi vino cila wanda twayanga namwe mu nghanda ikalamba yiipepo nu kumvungatila nakalya. Lelo insita ii iya kwinu na maka ya kanda.”

K ⁵⁴Awe, yalema Yesu, yamusenda, yamwinjizya nu mu nghanda yakwe simapepo mukalamba. Petero nawe ala alondile katalamucila. ⁵⁵Pakasi ka musolo ala yati yapemba penepo umoto, ala akuno yatenzi pamwi yauzingulwike, na Petero aya ikala pamwi nayo. ⁵⁶Umuomvi umwi umwanaci alola Petero atenzi pipi nu moto, amulolecesya nu kuvwanga ati:

A „Ala! Muntu wii, nawe kwene, wali nawe.”

K ⁵⁷Lelo Petero akana ati:

A „We mwanaci we, ntamumanyile!”

K ⁵⁸Apa cisila ca kasita kanono, muze amulola nu kutaka ati:

A „Nawe kwene, wewe mwina mwao!”

K Lelo Petero akana ati:

A „We monsi we, nsi mwina mwao, awe!”

K ⁵⁹Papita ngati insa yonga na muze kwene apamvya nu kuvwanga ati:

A „Kwene ca cumi muntu wii wali na Yesu, nga vino mwina Galile!”

K ⁶⁰Lelo Petero amutolelela ati:

A „Ala! We monsi we, ntamanyile cino ukutaka!”

K Na papo kwene, lino acili akuvwanga, mukolwe alila. ⁶¹Nu Mwene aseleuka, apanga Petero amanso, na Petero apali pa kwiusya izwi lino Mwene wamunenyile ati: „Ilelo kwene lino mukolwe atali alile ale wankana amaila yataatu.” ⁶²Awe, Petero afuma panzi, alila ni cililizi cuze. ⁶³Antu yene aasunganga Yesu yamusowekanga nu kumuma. ⁶⁴Yamuvimba na pa manso nu kumuzya yati:

A „Lotola, wee! Aweni aakuumile?”

K ⁶⁵Kapya yalandanga na vyuze vinji vyva kumuzewanya. ⁶⁶Lino kwaca, alino akombe ya yantu, akalamba pali yasimapepo na yakasambilizya ylsunde yakongana, ika Yesu umu Cilye cao Cikalamba; ⁶⁷yamuzya yati:

A „Ndi wewe Kristu, utunene.”

K Yesu ayatolelela ati:

Y „Ndi namunena, musyakunzumila, ⁶⁸kapya ndi namuzya, mutakuntolelela nakalya.

⁶⁹Lelo ukufuma ndakai, Umwana wa muntu amaikalanga ukwilunji lyakwe wii wa maka yonsi.”

K ⁷⁰Yonsi alino yamuzya yati:

A „Wewe Mwana wakwe Leza fwandi?”

K Yesu ayatolelela ati:

A „Mwemwe kwene mwataka ukuti a nene kwene.”

K ⁷¹Nayo yavwanga yati:

A „Ngi cani cino tungalondela ukamboni na uze? Sweeneco twati tuyuvwila uku kanwa kakwe.”

K (23)¹Awe, yakatuka icilye consi, yatwala Yesu kuli Pilato, ²akuno yatampa ukumutacila yati:

A „Twazana ukuti umuntu wii akasongelekanya umutundu witu umu kulesya antu ukusonka kuli Kesaro nu kutaka ukuti umweneco a Kristu, Umwene.”

K ³Pilato auzya Yesu ati:

„Uzye wewe mwene wa Ayuda?”

K Yesu amuzumila ati:

Y „Watutaka, wewe kwene.”

K ⁴Alino Pilato anena akalamba pali yasimapepo niumba lya yantu ati:

A „Nemo ntakuzana umulandu nanti umwi wa kupezya umuntu wii.”

- K** ⁵Lelo yene yalemasya penepo yati:
- A** „Akasongelekanya antu mu kusambilizya umu Yudea monsi, ukufuma umu Galile kuno watandicile ukufika na kuno kwene.”
- K** ⁶Pilato pa kuvwa mazwi yaa, awe auzya ndi umuntu wii mwina Galile, ⁷na lino wasinincizya ukuti Yesu uwa mu mpanga ya mwene Herodi, awe amutuma kuli Herodi uwali nawe kwene umu Yerusalem mu manda yaya. ⁸Herodi lino walola Yesu, azanga cuze pano ukufuma na mpiti walondanga ukumulola cino uvwanga vino antu yalandanga ivintu vinji apa mulandu wakwe, nakapya watailanga ukulola kuno Yesu akucita icilanjizyo cimwi. ⁹Awe, Herodi amuzya na mazwi ainji, lelo Yesu atamuzumile cimwi, nakalya. ¹⁰Akalamba pali yasimapepo na yakasambilizya yIsunde yene ala yaimi kweneko yakutacila Yesu ukali ukali. ¹¹Herodi fwandi pamwi na asilika yakwe yasuula Yesu, yamusoweka, lino yamuzwika icizwalo ciyembe, alino Herodi amuswilizya kuli Pilato. ¹²Nu wanda uo kwene Herodi na Pilato yatandana icuza pano mpiti yapatananga. ¹³Lyene Pilato akonganika akalamba pali yasimapepo, akombe na antu, ¹⁴ayanena ati:
- A** „Mundetile umuntu wii muti: ‘akasongelekanya umutundu’, nga nemo nali namuzicisya apa manso inu, nomba nemo ntamuzanyile nu mulandu nanti umwi pali ii ino mukumutacila penepo. ¹⁵Kapya na Herodi kwene atamuzanyile nu mulandu, pasi pano watamuswilizya kuno tuli. ¹⁶Acino fwandi namala namuma ivikoti, namamuta.”
- K** [¹⁷Cila wanda ukulu wIPasaka Pilato wali nu kuyasapwila umunyepwe wenga.] ¹⁸Yonsi pamwi apali pa kupunda yati:
- A** „Koma umuntu wiyo! Utusapwile Barabasi!”
- K** ¹⁹Barabasi wali umuntu wino yasumvile mu nghanda ya minyololo pa mulandu wa mpanzela zya kulwisya uteko izyakatwike umu musumba, na pa mulandu wa kukoma umuntu. ²⁰Pilato walondanga ukusapula Yesu, acino alanda nayo nakapya, ²¹lelo yene yapundisya sile yati:
- A** „Kamutanike! Kamutanike!”
- K** ²²Pilato ayanena lyakwe citatu ati:
- A** “Nga fwandi wifya cani? Nemo ntamuzanyile nu mulandu umwi uwa kuti afwile penepo. Acino fwandi namala namuma ivikoti, namamuta.”
- K** ²³Lelo yene yatwalilila ukupundisya pa kulenga ukuti Yesu wene yamutanike, ni congo cao cisuka citonsya Pilato. ²⁴Alino Pilato apingula ukuti cino yakulonda cicitike. ²⁵Awe, asapula umuntu wino yalenganga, wii wino yasumvile mu nghanda ya minyololo pa mulandu wa mpanzela zya kulwisya uteko nu kukoma umuntu. Yesu wene Pilato amusumba kuno yali pakuti yamucite cino yatemwa. ²⁶Lino asilika yakusenda Yesu, yalema umuntu umwi wino yatanji Simoni, mwina Sireni, ala akufuma uku vyalo, yamutwika umusalawa pakuti ausende icisila cakwe Yesu. ²⁷Antu, iumba likalamba, yamulodelanga pamwi na anaci aamulililanga nu kumulosya. ²⁸Yesu wene ayaseleucila, ayanena ati:
- Y** “Mwe yana yanaci ya mu Yerusalem, mutandilila nene; lelo mwiilile mweeneco, mulilile na ana inu! ²⁹Pano lolini amanda yawkiza muno yalavwanga yati: ‘A longo inda zitali zikwate ana na maele aatatala yonsye umwana!’ ³⁰Lilyo alino antu yalanena imyamba yati: ‘Situponelini!’ nu tuambaamba: ‘Situkupicilini!’ ³¹Pano ndi yacita vivyo uku muti wisi, nga fwandi cilaya uli uku muti uume?”
- K** ³²Yasendanga na yauze yaili, aali ivipondo, pa kuyakoma pamwi na Yesu. ³³Yalanga yafika uku ncende ino yakati: ‘Ncende Yipanga’, kuko kwene a kuno yatanicila Yesu pamwi ni vipondo, conga kwilunji, cuze kwimani. ³⁴Yesu wene avwanga ati:

- Y „Tata, uyayelele uluse pano yatamanyile cino yakucita.”
- K Kapya pa kwankanya ivizwalo vyakwe yapendola penepo.³⁵Antu nayo yali kweneko ala yakulola. Akombe ya Yayuda yene yamusekanga yati:
- A „Ala, wapususyanga yauze; ndaipususye umweneco fwandi ndi a Kristu wakwe Leza, Umusololwe!”
- K³⁶Asilika nayo kwene yamusowekanga. Yapalama uku kumupela indivai isasalume,³⁷yamunena yati:
- A „Ndi wewe mwene wa Ayuda, itule wemweneco!”
- K³⁸Pa mutwe wakwe, apapela, ala yati ika ulembelo uu ukuti: „Wii Umwene wa Ayuda.”³⁹Conga pa vipondo ivyatanikwe, camusalulanga citi:
- A „Uzye wewe usi Kristu, vwile? Itule wemweneco pamwi naswe!”
- K⁴⁰Lelo cuze cicilandaula citi:
- A „We, uzye usiutuka na Leza kwene, we muno ukucula ucuzi uli umwi kwene?⁴¹Kuli wewe nani cati cilingana ukupezya pano tukupocela ivilingine na vino twacisile. Lelo wene atacisile icipe nanti cimwi.”
- K⁴²Kapya civwanga citi:
- A „We Yesu, uce unjiusye lino ulinjila umu Wene wako.”
- K⁴³Yesu amutolelela ati:
- Y „Icumu cumi nkukunena nti: ilelo kwene umaya nani mu Paradizo (uwikalolo wa nsansa).”
- K⁴⁴Apa nsita iya ilanzi lyali manye pakasi ka mutwe, umusanya uzima na kanda kalimba impanga yonsi ukufika na lino lyatomba.⁴⁵Icisalu icanyinyindanga mu nghanda ikalamba yipepo cilepuka apakasi.⁴⁶Alino Yesu apunda nizwi likulu ati:
- Y „Tata, natula umupasi wane mu minwe yako!”
- K Lino wavwanga vii, ata nu mwenzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

- K⁴⁷Mukalamba wa asilika umwanda onga, pa kulola ivintu ivyati vicitika, awe, awanza Leza ati:
- A „Icumu, umuntu wii, umuntu mololoke!”
- K⁴⁸Na antu yonsi, iumba likalamba, aakongine uku kulola, lino yati yalola ivyati vificila, awe, yaswilila uku myao ala yakwiuma apa visao.⁴⁹Yacuza yakwe Yesu yene pamwi na anaci aamulondelanga ukufuma uku Galile, ala imilile katalamucila, yakulola vii vyonsi.⁵⁰Alino sicilye wenga aiza, izina lyakwe a Yusufu, wali mwina Arimatea, musumba wa mu Yudea. Nakapya wali umuntu musuma nu mololoke;⁵¹wene atawilile mu mapanji yakwe yasicilye yauze ni vicitwa vyao, awe. Walolelanga nu Wene wakwe Leza.⁵²Awe, aya kuli Pilato, amulenga ni cala cakwe Yesu.⁵³Alino acisamula, acivunjilikanya umu nsalu itiswe, aciika mwilindi lino yafukwile umu mawe ya mu mwamba na lino yatatazile ika mwenemo nanti umwi.⁵⁴Cali uwanda wa kuteyanya sabati, nu wanda wakwe sabati wali mupipi nu kutampa.⁵⁵Anaci aafumile na Yesu uku Galile, yalondela Yusufu, yalola ilindi na vino yalalike mwenemo icala cakwe Yesu.⁵⁶Lyene yaswilila, yaya uku kuteyanya ivinuncile na mafuta ya kupaka icala. Alino pa wanda wakwe sabati yazuwa umu kulondela Isunde.

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA C

Nanti ukuwelenga mu musango uwipimpale

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Luka 23, 1-49

(K=Kawelenga; Y=Yesu; A=Antu yauze (wenga nanti ainji)

 **Amacuzi ya Mwene witu, Yesu Kristu,
ndi vino Luka walemvile**

K (23) ¹Mu manda yaya akombe, akalamba pali yasimapepo na yakasambiliza yIsunde yakinuka icilye consi, yatwala Yesu kuli Pilato, ²akuno yatampa ukumutacila yati:

A „Twazana ukuti umuntu wii akasongelekanya umutundu witu umu kulesya antu ukusonka kuli Kesaro nu kutaka ukuti umweneco a Kristu, Umwene.”

K ³Pilato auzya Yesu ati:

„Uzye wewe mwene wa Ayuda?”

K Yesu amuzumila ati:

Y „Watutaka, wewe kwene.”

K ⁴Alino Pilato anena akalamba pali yasimapepo niumba lya yantu ati:

A „Nemo ntakuzana umulandu nanti umwi wa kupezya umuntu wii.”

K ⁵Lelo yene yalemasya penepo yati:

A „Akasongelekanya antu mu kusambiliza umu Yudea monsi, ukufuma umu Galile kuno watandicile ukufika na kuno kwene.”

K ⁶Pilato pa kuvwa mazwi yaa, awe auzya ndi umuntu wii mwina Galile, ⁷na lino wasinincizya ukuti Yesu uwa mu mpanga ya mwene Herodi, awe amutuma kuli Herodi uwali nawe kwene umu Yerusalem mu manda yaya. ⁸Herodi lino walola Yesu, azanga cuze pano ukufuma na mpiti walondanga ukumulola cino uvwanga vino antu yalandanga ivintu vinji apa mulandu wakwe, nakapya watailanga ukulola kuno Yesu akucita icilanjizyo cimwi. ⁹Awe, Herodi amuzya na mazwi ainji, lelo Yesu atamuzumile cimwi, nakalya. ¹⁰Akalamba pali yasimapepo na yakasambiliza yIsunde yene ala yaimi kweneko yakutacila Yesu ukali ukali. ¹¹Herodi fwandi pamwi na asilika yakwe yasuula Yesu, yamusoweka, lino yamuzwika icizwalo ciyembe, alino Herodi amuswilizya kuli Pilato. ¹²Nu wanda uo kwene Herodi na Pilato yatandana icuza pano mpiti yapatananga. ¹³Lyene Pilato akonganika akalamba pali yasimapepo, akombe na antu, ¹⁴ayanena ati:

A „Mundetile umuntu wii muti: ‘akasongelekanya umutundu’, nga nemo nali namuzicisyapa manso inu, nomba nemo ntamuzanyile nu mulandu nanti umwi pali ii ino mukumutacila penepo. ¹⁵Kapya na Herodi kwene atamuzanyile nu mulandu, pasi pano watamuswilizya kuno tuli. ¹⁶Acino fwandi namala namuma ivikoti, namamuta.”

K [¹⁷Cila wanda ukulu wIpasaka Pilato wali nu kuyasapwila umunyepwe wenga.] ¹⁸Yonsi pamwi apali pa kupunda yati:

A „Koma umuntu wiyo! Utusapwile Barabasi!”

K ¹⁹Barabasi wali umuntu wino yasumvile mu nghanda ya minyololo pa mulandu wa mpanzela zya kulwisya uteko izyakatwike umu musumba, na pa mulandu wa kukoma umuntu. ²⁰Pilato walondanga ukusapula Yesu, acino alanda nayo nakapya, ²¹lelo yene yapundisya sile yati:

A „Kamutanike! Kamutanike!”

- K 22Pilato ayanena lyakwe citatu ati:
- A "Nga fwandi wifya cani? Nemo ntamuzanyile nu mulandu umwi uwa kuti afwile penepo. Acino fwandi namala namuma ivikoti, namamuta."
- K 23Lelo yene yatwalilila ukupundisya pa kulenga ukuti Yesu wene yamutanike, ni congo cao cisuka citonsya Pilato. 24Alino Pilato apingula ukuti cino yakulonda cicitike. 25Awe, asapula umuntu wino yalenganga, wii wino yasumvile mu nghanda ya minyololo pa mulandu wa mpanzela zya kulwisya uteko nu kukoma umuntu. Yesu wene Pilato amusumba kuno yali pakuti yamucite cino yatemwa. 26Lino asilika yakusenda Yesu, yalema umuntu umwi wino yatanji Simoni, mwina Sireni, ala akufuma uku vyalo, yamutwika umusalawa pakuti ausende icisila cakwe Yesu. 27Antu, iumba likalamba, yamulondelanga pamwi na anaci aamulililanga nu kumulosya. 28Yesu wene ayaseleucila, ayanena ati:
- Y "Mwe yana yanaci ya mu Yerusalem, mutandilila nene; lelo mwiilile mweeneco, mulilile na ana inu! 29Pano lolini amanda ykwiza muno yalawwanga yati: 'A longo inda zitali zikwate ana na maele aatatala yonsye umwana!' 30Lilyo alino antu yalanena imyamba yati: 'Situponelini!' nu tuambaamba: 'Situkupicilini!' 31Pano ndi yacita vivyo uku muti wisi, nga fwandi cilaya uli uku muti uume?"
- K 32Yasendanga na yauze yaili, aali ivipondo, pa kuyakoma pamwi na Yesu. 33Yalanga yafika uku ncende ino yakati: 'Ncende Yipanga', kuko kwene a kuno yatanicila Yesu pamwi ni vipondo, conga kwilunji, cuze kwimani. 34Yesu wene awwanga ati:
- Y "Tata, uyayeletele uluse pano yatamanyile cino yakucita."
- K Kapya pa kwankanya ivizwalo vyakwe yapendola penepo. 35Antu nayo yali kweneko ala yakulola. Akombe ya Yayuda yene yamusekanga yati:
- A „Ala, wapususyang yauze; ndaipususye umweneco fwandi ndi a Kristu wakwe Leza, Umusololwe!"
- K 36Asilika nayo kwene yamusowekanga. Yapalama uku kumupela indivai isasalume, 37yamunena yati:
- A „Ndi wewe mwene wa Ayuda, itule wemweneco!"
- K 38Pa mutwe wakwe, apapela, ala yati ika ulembelo uu ukuti: „Wii Umwene wa Ayuda."
- 39Conga pa vipondo ivyatanikwe, camusalulanga citi:
- A „Uzye wewe usi Kristu, vwile? Itule wemweneco pamwi naswe!"
- K 40Lelo cuze cicilandaula citi:
- A „We, uzye usiutuka na Leza kwene, we muno ukucula ucuzi uli umwi kwene? 41Kuli wewe nani cati cilingana ukupezya pano tukupocela ivilingine na vino twacisile. Lelo wene atacisile icipe nanti cimwi."
- K 42Kapya civwanga citi:
- A „We Yesu, uce unjiusye lino ulinjila umu Wene wako."
- K 43Yesu amutolelela ati:
- Y „Icumu cumi nkukunena nti: ilelo kwene umaya nani mu Paradizo (uwikaloo wa nsansa)."
- K 44Apa nsita iya ilanzi lyali manye pakasi ka mutwe, umusanya uzima na kanda kalimba impanga yonsi ukufika na lino lyatomba. 45Icisalu icanyinyindanga mu nghanda ikalamba yipepo cilepuka apakasi. 46Alino Yesu apunda nizwi likulu ati:
- Y „Tata, natula umupasi wane mu minwe yako!"
- K Lino wavwanga vii, ata nu mwenzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

- K ⁴⁷Mukalamba wa asilika umwanda onga, pa kulola ivintu ivyati vicitika, awe, awanza
Leza ati:
A „Icum, umuntu wii, umuntu mololoke!”
K ⁴⁸Na antu yonsi, iumba likalamba, aakongine uku kulola, lino yati yalola ivyati vificila,
awe, yaswilila uku myao ala yakwiuma apa visao. ⁴⁹Yacuza yakwe Yesu yene pamwi
na anaci aamulondelanga ukufuma uku Galile, ala imilile katalamucila, yakulola vii
vyonsi.

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

- *Kuli* Nazumila kwaya Leza wenga

ISALI LYA YAKRISTYANI

Katungulula: “Tata wa mwiyulu, ...

We Mwene, Leza witu, tukulenjela anji itu a mu Parish witu apakuti yacindike Umwanako,
Yesu Kristu, ni mipepele isuma mu wanda ucindame wilelo.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Tata wa luse ni cikuku, tukulenjela aakucula ndakai amacuzi a misango ni misango,
apakuti imipepele ya uno Mulungu Utakatifu ice iyazwe uku kuzizimizya nu kuposya
umu macuzi yao.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Mwene, Leza witu, tukuilenjela swensi kun’uli apakuti Mulungu uu Utakatifu uce uye
insita ya kukuzya icizumilo citu, yakusonjelekanya utailo witu n’iya kukomya icitemwiko
citu.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Muunjilizye penepo mweeneco

Katungulula: (pa ncende yisali “Leza, we iwutucilo litu) asalike ati:

We Mwene, watemilwe ukuti Mwanako, Yesu Kristu, azewanyiziwe mpaka n’imfwa ya
pa musalawa nu kuti akatuke umumi nupya mu ucindami wako; uvwa fwandi kuno
akatuvwanjila kun’uli, pano a Kalolwela witu, nu kutufumya uwatufumya umu wipe wa
maifyo itu, swe ina yakwe. Twakulenga uku maka yakwe Wii kwene, Kristu, Mwene witu.
Amen.

ISALI LYA PA MUTULO

Katulenge:

We Mwene, Leza wa pe, ilelo tuminkanya pamwi insansa zya kucindika Umwanako,
Yesu Kristu, wa Mwene witu, nu ucuzi mu mwenzo mu kwiusya vino watuculile mpaka
n’imfwa. Naswe kwene fwandi tukuitula kun’uli mu kuzumila ukuti ali Ipusucilo litu,
tukuitula kun’uli mu kutaila ukuti tulakatuka apuma uku yafwe ndi vino Umweneco
wazyukwike icumi, tukuitula nu mu kulonda ukukutemwa icumi nu kutemwa anji itu wa
anitu. Twakulenga ku maka yakwe Kristu, Mwene witu. **Amen.**

IMBILA

Ukumanyisya ina Kristu aali kweneko insita ya kukongana pali Cini Citakatifu, pali Cisano Citakatifu na pa Ciwelusi cipasaka.

UKUYAPITULUCILA MWISUNDE (ULUNSOMPO)***Katulenge:***

We Mwene, Leza witu, tukutampa ilelo ukwiusya vino Mwanako watemilwe ukuicefy
apa kutukulula: nanti wali wa kaele, watemilwe ukutuculila, swe a milandu; nanti atifizye,
watemilwe ukupeziwa pa mulandu witu, swe vipondo. Uwatwazwa kweneko, we Mwene,
ukucincila uno Mulungu Utakatifu, pa kwiza uku mapepo ukwaula ukucelewa, pasi pano
amuno tulaiusya vino Kristu mu kutufwila, watufumizye amaifyo, nu mu kuzyukuka
watupile umi wa cumi. Twakulenga uku maka yakwe Wii kwene, Kristu, Mwene witu.
Amen.

PALI CINI CITAKATIFU

UKWIUSYA NU MUCINZI UKALAMBA
 ICIMULO CA MWENE
 NU KWELENGANYA FWANDI
 PA MULANDU WA LUKARISTIYA,
 UPATILISYO
 NU KUTEMWANA WA INA

Vya kwiusya:

- Konsi kuno kusi mupatili na kuno yakakongana kwipepo lya kwiusya vino Yesu wapanzile Ulukaristiya, yakongane amanguzi, tuti pa 4 okloko (16. 00 hours), nanti apa cisila cakwe 4 okloko.
- Cilinzile ukuti yayemvye panono nghanda yakwe Leza.
- Kapya cilinzile ukuti ntunguluzi zyakwe Church Council zisole yamwi yamwi (12) a kufulila ingazo. Ndi yali nu kucita cico kwene, Katungulula, asakamale ukuteanya cifulalilo cimwi, amanzi ni citambala ca kupukuta kweneko.
- (Ku Centre kuno yakasunga Ulukaristiya, kulinzile ukuti apa cisila c'ipepo kuye ukupakata Ulukaristiya. Lelo kusi ukutwalilila uku usiku sana; ukufika apa 9. okloko (21. 00 hours) kwalinga epela. Kapya umu mbali ya nghanda yakwe Leza muno yakupakatila Umwene, antu yasi nu kucit'icongo, nanti ukuland'ilyasi, pano mu kucita vii kusi ukulanga umucinzi awe.)

ULWIMBO LWA PA KUTAMPA

cf. Galatia 6, 14 nanti Inghomba No. 132

Swemo tutanga tuiwanzye pali cimwi

suka sile apa musalawa wa Mwene witu, Yesu Kristu.

Umwene eco akatupususya nu kutukulula.

Muno'li amuno tungazanila ipusucilo, umi nu kuzyukuka.

AMAZWI YA PA KUTANDIKA

Pali Cini Citakatifu uwanda ukulu icumi kwiumba lyonsi lya akristyani, pasi pano uwanda wa kwiusya lino Yesu Kristu wapanzile Ulukaristiya ululi icakulya ca myenzo itu, n'ilambo lino tukatulila Leza pa kwiusya vino Kristu waituzile ilambo apa kutukulula. Kapya uwanda wa kwiusya lino Kristu watusilile umulao wakwe ukuli ukutemwana, ala akutulanjilila mu kutemwa, ukuful'ingazo zya Yasole yakwe vino umwene eco akatutemwa; kapya uwanda wa kwiusya lino wapanzile Upatilisyo. Katuiteanye ningi kwipepo litu lya kwiusya amasunde aakula vii, mu kulapila pa manso yakwe Leza ni myenzo itu yonsi.

ISALI LYA KULAPILA

"We Mwene, utuyelele uluse.....

- *Kuli* Amalumbo kuli Leza mw'iyulu.

ISALI LYA CILONGANILO

Katulenje:

We Leza, Tata witu wa luse, watemilwe ukuti pali Cini Citakatifu Mwanako mukundwe, ku nkolelo ya kuisumba uku kutufwila, watusilile ilambo lipya lya Upangano wa pe, n'Icilyo icikatulanjilila vino akatutemwisya. Lek'ukuti tulole mwenemo umi wa cumi na maka ya

kukutemwisya nu kutemwisya anji. Kanya, we Tata, twapapata: tumbilizya yano ukaama uku Upatilisyo, Nsakramenta ino Mwanako umweneco wapanzile mu wanda uu, apakuti tuce tusyucile Apatili a kutupanjila Imissa kuno tuli, tuce tuye na Kristu mu Nsakramenta zyakwe zyonsi ku maka ya ukombe wao. Twakulenga uku maka yakwe Wii kwene, Kristu, Mwene witu, Leza wino mwikalala nawe pamwi na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. **Amen.**

ICIWELENJELO CA PA KUTALIKA*Ufumilo 12, 1-8 na 11-14*

Pali cini amanguzi Yesu walonzile ukulya Ipasaka lya Ayuda na Asole yakwe. Mu ciwelenjelo ca pa kutalika fwandi yakutwiusizya vino yali nu kulondela mu cimulo cico, iciusizyo ca kukululwa kwao ku uzya wa ku Ejipti kuno Leza walenzile uku maka yakwe yatupu, ni cisowelo ca Cimulo ca kusyalicizya ca Mwene witu, iciusizyo cilambo lyakwe ilyatupuswisye uku uzya wiifyo.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa milandu ya Ufumilo

¹Mu manda yaya Mwene Leza wanenyle Moses na Aroni mu mpanga ya Ejipti, ati: ²"Uno mwezi ulaya kuno muli uwa nkolelo pa myezi yonsi, uwa kutalicila umwaka. ³Munene ina Israel, iumba lyonsi, muti: Uwanda uwalenga ikumi wa mwezi uu kwene, cila muntu alalondela a mu luko akanyama konga ka mu ufyo, kuli kuti konga pa nghanda yonga. ⁴A mu nghanda yonga ndi yatavuzile apa kulya akana ka nyama kapuma, yaluminkana na yano yapalamine nayo aali mupipi sile n'inghanda yao apakuti yakumane, kanya apa upendo wa yantu ya kulya akana kako mucce mulinge pa miliile ya muntu nu muntu. ⁵Akana kako kasi nu kuya n'indema, kaye kalume, ka mwaka onga; kanya mulakasola mu mfwele nanti umu mbuzi. ⁶Mulakasunga mpaka nu wanda uwalenga ikumi na yani muli uno mwezi. Alino yonsi a mwiuvi lya ina Israel yalakaceka mu nsita ya mangazi. ⁷Yalatola pa wazi, yalaupaka ku mema yaili a pa mulyango na pali pungwe wa papela mu nghanda zyonsi muno yalakaliila. ⁸Usiku uwa yalalya umunyefu uocele pa moto, yalaulya ni mikate iitakweti umutele ni visolelwa vilule.....

¹¹Avino mucce mukalye: ale mwati munyepa imisana inu, mwati muzwala indyatu uku ngazo, mwati mulema intuwa ku minwe. Muce mukalye mu kukalaufya pano lili Ipasaka lya Mwene. ¹²N'icumi usiku uwa ndapitoka mu mpanga ya Ejipti, nu kukoma iyeli lyonsi umu mpanga ya Ejipti, ku yantu nu ku vitekwa, nu kupezya imileza yonsi ya Ejipti pano Nene Umwene wa cumi. ¹³Uwazi ulazipila ku kulemba amanghanda muno mutenzi. Lino ndalola uwazi, ndaciluka pano muli nu kupusuka mulapusuka uku cinkunka icilonona lino nduma mpanga ya Ejipti. ¹⁴Wanda uwa ulaya kuno muli uwa kwiusya, maulinda wa wanda ukulu wa kucindika Umwene. Mulapingula ukuti mu mikulo inu yonsi uye uwanda ukulu pe na pe".

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

UMUSIKAKULO NANTI ULWIMBO*Ps. 115 nanti Inghomba No. 133*

Icani cino namawezeyza Umwene
pa visuma vyonsi vino wancitile?

ICITOULELELO: **Icikombe ca kutaizya cikatuminkanya
ku wazi wakwe Kristu.**

Namatula icikombe cipusucilo
ala nkutakola izina lya Mwene. (*icitolelelo*)

Namatula ilambo lya kutaizya
ala nkutakola izina lya Mwene. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO CAKWE CIILI*1 Korinti 11, 23-26*

Vino Mateo, Mariko na Luka yatusimicila ivyacitikwe lino Yesu wali na Asole yakwe ku Cimulo cakwe ca kusyalicizya, avino na Paulo kwene watemwa ukuvisimika ku ina Kristu a utandiko, na pano vyali vya ucindami ukulu cuze, ayiusizya ukuti ukupocela mwenemo Kristu kukalondua kuno tuli nu kukuzya kukakuzya muno tuli ukutemwana icumi wa ina.

**Katuvwe ivyalembwa muli kalata wa pa katalika
wakwe Paulo mutakatifu ku ina Korinti**

²³Mwe inane, cino namusambilizye na cino napocelile ukufuma uku Mwene a ici: ukuti usiku uo kwene uno wasumvilwe, Umwene Yesu watozile umukate, ²⁴na lino wataizya Leza, aumokola, nu kuvwanga ati: "Uu umwili wane uwapelwa apa mulandu winu. Muce mwacita vii apa kunjiusya." ²⁵Umu musango uli umwi kwene, lino yamala ukulya, Yesu atola icikombe nu kuvwanga ati: "Icikombe cii cili cipangano cipyia icicitikwe uku wazi wane. Lyonsi lino mulamwa kweneko muce mwacita vii apa kunjiusya." ²⁶Lyonsi fwandi lino mukulya umukate uu nu kumwa uku cikombe cii, ala mukulaizya imfwa ya Mwene, ace asuke aize.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

PA KUZENJELA ILANDWE LISUMA*Yoani 13, 34 nanti Inghomba No. 134***Amalumbo nu mucinzi kuli Wewe, Mwene wa pe na pe.**

Umwene wavwanzile ati:

"Namupela iceo cipyia icakuti:

Ndi vino nemo namutemwa

avino namwe kwene mwatemwana."

Amalumbo nu mucinzi kuli Wewe, Mwene wa pe na pe.**EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU***Yoani 13, 1-15*

"Umwili atangaye ni citemwiko icilusile pali ci ca kuti asumbe umi wakwe pali yaa yano watemwa." Ukutemwa yauze kuli nu kulanjililwa mu vicitwa; ndi cisi vivyo, awe ca ufi sile. Ku cilanjililo cakwe Kristu cino tukwiusya ilelo katusambilile ukutemwana icumi, ku kanwa sile foo, lelo mu vicitwa vya mpomvu.

**Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu
ndi vino Yoani walemvile**

Kwasile uwanda onga uku wanda ukulu wIpasaka. Yesu wene wamanyile ukuti insita ya kufuma munonsi nu kuswilila kuli Isi yatifika. Yesu uwatemilwe a kwakwe aali munonsi, wayatemilwe icisicilila. ²Yesu pamwi na alondezi yakwe yali apa kulya amanguzi, na ciwa ala watainjila umu mwenzo wakwe Yuda Iskarioti, mwana Simoni, ukuti asumbe Yesu. ³Yesu nawe uwamanyile ukuti Isi wisile vyonsi umu minwe yakwe nu kuti wafumile kuli Leza nu kuswilila alaswilila kuli Leza, ⁴akatuka apa ca kulya, azula icizwalo cakwe ca kunzi, atola icitambala, acinyepa nu mu musana. ⁵Lyene atila amanzi umu cifulalilo, atandika nu kufula ingazo zya yalondezi yakwe nu kuzikumbula ni citambala cino

anyefile umu musana. ⁶Awe, aiza kuli Simoni Petero, nawe amunena ati: "Mwene, uzye wewe ungamfula ingazo vwile?" ⁷Yesu amutolelela ati: "Cino nkucita wemo utacimanyile ndakai, lelo ulatezya lyuze." ⁸Petero amunena ati: "Awe, utalatala umfule ingazo nanti uwanda." Yesu amutolelela ati: "Ndi nsikukufula, ale utalakuma kunondi." ⁹Petero apali pa kumunena ati: "Fwandi, we Mwene, utafula ingazo zyane zitupu, lelo ni minwe nu mutwe kwene." ¹⁰Yesu amunena ati: "Aovile asyalonda ukufulala suka ingazo, pano aswefile konsi. Nga namwe kwene muswefile, lelo asi mwensi foo!" ¹¹Pano Yesu wamanyile uwali nu kumusumba, acino wasasile ati: "Mutawefile mwensi."

¹²Lino Yesu wamala ukufula ingazo zyao, azwala icizwalo cakwe, aikala napyapa ca kulya, ayanena ati: "Uzye mwatezya cino imucitile? ¹³Mukangama muti: 'Kasambilizya', nu 'Mwene', nu kulunjika mukalunjika pano avino naya. ¹⁴Fwandi nemo ndi namufula ingazo, nene ne Mwene na Kasambilizya, namwe kwene muli nu kufulana ingazo. ¹⁵Pano namupela icilanjililo apakuti vino nemo imucitile avino namwe kwene mwacita."

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

ISUNDE

(Pano imilandu yisunde lilelo yavulila kweneko panono, tungapatukanya isunde patatu nu kutola akalwimbo pa kutanya ningi imilandu ino tumasunda. Kanya tutalenjezya, lelo tutacisye ningi ivisinte vyia milandu itatu ino tukwiwsya ilelo, akuli kuti: Umalandu wa Lukaristiya, wa Upatilisyo n'uwa Citemwiko.)

1. Ilelo tukwiwsya uwanda uno Kristu wapanzile Ulukaristiya. Pa kutupela Nsakramenta ii Kristu watozile iciyelelo ca Ayuda ica kuti cila mwaka yakakongana pa kwiusya ukukululwa kwao kwa mu uzya uno ina Ejipti yayatecelanga, na pa kutaizya Leza ku miombele yakwe ya ku zunguka ya pa mulandu wa Upangano wakwe nao. Ipasaka litu lipya lyene a Kristu umweneco uwaituzile ilambo apa kutukulula ku uzya wii fyo, n'uwalenzile vivyo Upangano upya mu kutuwicizyanya na Leza. Kanya mu Cimulo cakwe ca kusyalicizya, mu kuvwanga ati: "Uu umwili wane", "Cii icikombe ca wazi wane" amuno watusilile iciusizyo ca pe cilambo lyakwe, amuno watemilwe ukusyala naswe pe wa mpao ya myenzo itu, apakuti tuye pe n'icilingine pa kutaizya Leza nu kumulumbanya mu kuitula kuno'li pamwi na Kristu.

- **Twimbile fwandi ulwimbo lwa mu Nghomba No. 135 nanti ulwimbo luze lwa Lukaristiya**

2. Kanya mu wanda wilelo tukwiwsya vino Kristu watusilile usimapepo wakwe mu makasa ya Yasole yakwe. Pa kuvwanga ati: "Muce mwacita vii apa kunjiwsya", Kristu wayapile amaka a kutupanjila Nsakramenta ya Lukaristiya, iciusizyo ca cita conga sile, icita cakwe Kristu umweneco cino tukwiwsya mu Missa. Tusalicile fwandi yasimapepo itu, tulenge Leza ukuti yavule muno mwitu. Tumanye ukuti simapepo wensi akafumiziwa mu yantu yauze (Yalbru 5) apa kutulila Leza ilambo. Muno tuli fwandi mufume yasimapepo ainji a kututungulula na a kutulila Leza icita ca Mwanakwe mwizina litu.

- **Twimbile fwandi ulwimbo lwa mu Nghomba No. 232, nanti ulwimbo luze lwa pa mulandu wa Usimapepo.**

3. Lyene twiusye vino Kristu akatutemwisya mu musango usililicile. Iciyelelo ca mpiti ca kuful'ingazo zya aenyi cali umulimo wa yazy. Kristu nawe watemilwe ukuomba umulimo uu pa kusunda Asole pamwi naswe kwene ukuti: "Vino nacisile avino namwe kwene mulacitilana, imilimo ya kuicefyia n'iya kulangana ukutemwana kwinu". (Paa

mungavwanga pa vilanjililo vimwi vimwi vy a kutemwana nu kuicefya, apakuti yatezye ukuluta kuno Kristu watwazile mu kuful'ingazo zya Asole)

- **Tumaimbila nomba ulwimbo lwa mu Nghomba No. 129. "Iwe niwe unsambe". Lino tukuimbila ulwimbo luu, tumacita ndi vino Yesu wacisile apa kumukolanya nu kulanga vivyo vino twatemwana nu kuicefya.**

Aonsi yano yasonsile yakikale ku vilimba vino yayateanyizizye mu ncende ilingine. Alino Katekist (Prayer-Leader) afule ngazo zya yantu yaa, wenga wenga, nanti ulwazo longa sile kuli cila muntu, nu kuzikumbula ni citambala. Pa nsita ii yonsi yangimbila n'injimbo zyuze zya pa mulandu wa kutemwana ndi vino: Inghomba, No. 128, nanti 217 nanti 215 nanti 213)

- *Kusi* Nazumila kwaya Leza wenga

ISALI LYA YAKRISTYANI

Katungulula: "Tata wa mwiyulu, ...

We Mwene, Leza witu, Ulukaristiya impao itu. Tukukulenga fwandi ukuti ina Kristu yonsi mu kulupocela umute, yal'ukupitilila ku nkolelo ku cifulo cao ca pe.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Mwene, Leza witu, Mwanako, Yesu Kristu, watupile iceo ca kutemwana. Tukukulenga fwandi ukuti nanti "umwi pano tuli mu kutemwa auze, atilila aali mu ucuzi, nanti mu ulanda, nanti mu ndwala, lelo asakamale ukwazwa kweneko yonsi icumi.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Mwene, Leza witu tukulenjela kun'uli Apatili itu apakuti yaye pe na Kristu pa kukutula icita ca Mwanako, pa kututungulula kun'uli na pa kutwazwa swensi mu nzila yipusucilo.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Mwene, Leza witu, tukukulenga ukuti uame alumendo ainji a kukuombela mu mulimo wako wa Upatilisylo n'uwa uBrother, na akazyana ainji apakuti nao yakuombele muli uSister, konsi kuno ungayamila kweneko.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Tukuilenjela naswe kwene swe muno tukongine muno apakuti icitemwiko citu cikulile kweneko, tulole ku micitile ni mipitile itu isuma ukuswilizya aponge kun'uli.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Muunjilizye penepo mweeneco

"Leza, we iwutucilo litu.

ISALI LYA PA MUTULO

Katulenge:

We Mwene Yesu Kristu, watunenyle uti: "Lyonsi lino mwacisile ivisuma kuli wenga mucepese pa inane yaa: alwale, nanti alanda, nanti a mu nghanda ya minyololo, nani kwene mwancitile." Twapapata, lek'ukuti amawila itu yaye ilelo icilanjlilo ca citemwiko

citu pa anji, yakulange nu kuti twakutemwa icumi, we muno wikala pamwi na Leza Tata na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. **Amen.**

IMBILA

Ukumanyisya onsi insita yipeco lya pali Cisano Citakatifu nu kuti pali Cisano kuli nu kufung'icakulya nu kukana tel'inyama.

UKUYAPITULUCILA MWISUNDE (ULUNSOMPO)**Katulenge:**

We Mwene, Tata witu wa luse, mu Mulungu uu Utakatifu tukukongana pa kukucindika nu kukutaizya mu Mwanako, Yesu Kristu. Uwatupela mano a kuvwicisya icitemwiko cako; kapya uwatupela ucincizyo wa kwiza ku mapepo ya mutondo na pa Ciwelusi Clpasaka, tusambilile na kun'uli usuma uno ukweti kuno tuli muli Yesu Kristu, Mwene witu. **Amen.**

PALI CISANO CITAKATIFU

**Ukwiwsya amacuzi n'imfwa
ya Mwene witu, Yesu Kristu**

**Kuli nu kufung'icakulya nu kukana tel'inyama
mu wanda uu kwene**

Vya kwiusya:

- Cilinzile ukuteka ipepo lya kwiusya Amacuzi n'Imfwa ya Mwene witu, pa 3 okloko (15.00 hours), nanti pa nsita yuze ya mangazi ndi calondekwa apakuti cizipile akristyani.
- Pali Altare kusi nu kuya nanti cimwi, akuli kuti nanti umusalawa, nanti inyali, nanti amaluwa.
- Cilinzile ukuti ike pipi nu mulyango wa nghanda yakwe Leza (mukasi) umusalawa uumalondekwa lino nsita ya kuucindika imafika, pamwi n'inyali ziili ndi yazikweti. Ndi cakana, yangawika kuze.
- Mu nsita yipepo, lino Katekist waleta umusalawa nu kuwika uku nkolelo yakwe altare mu kuusintilizya kweneko, alino antu ize tuti yaili yaili na pa kuucindika yafukame pipi nao, yakomele ulukufi, nu kuswilila yaswilile uku ncende zyao.

ULWIMBO LWA PA KUTAMPA

Inghomba No. 136, nanti 138, nanti 141, nanti 145

AMAZWI YA PA KUTANDIKA

Mwe inane, twati tukongana ku kwiusya amacuzi n'imfwa yakwe Kristu, Katula witu. Nandi ukwiwsya kuu kungatuletela icililizi mu mwenzu, kusi nu kutufupula, awe; pasi pano tukazumila ukuti ndakai Kristu al'umumi, kapya tukazumila ukuti ndakai musalawa wakwe icilanjililo nu usinincizyo wa ucimvyo wakwe apa mfwa na piifyo. Ukwiusya fwandi amacuzi n'imfwa yakwe Katula witu nu kucindika umusalawa wakwe kuli nu kututwala ukuluta uku kuzumila vino sweswe ya-maifyo nu ku kulapila icumi; kapya kuli nu kukomya icizumilo citu muno'li, pano wakulwile antu yonsi pyu; kuli nu kucita ukuti tusankane ukuluta ku kupocela kuno'li umi wa cumi uno watulolile mu kutufwila pa musalawa. Kristu wali nu kupita mu ucuzi pa kutuletela umi nu kutufumizya maifyo: "Ulupece lwa nganu ulwapona umu musili ndi lutafwile, awe lukasyala longa sile; lelo ndi lwafwa, awe lulaseka impece zinji" (Yoani 12, 24).

- *Kusi* Kulapila nu lwimbo: We Mwene, utuyelete uluse.
- *Kusi* Amalumbo kuli Leza mw'iyulu.

ISALI LYA CILONGANILO

Katulenje:

We Mwene, Leza witu, ku maka ya macuzi n'imfwa yakwe Kristu, Mwanako, Mwene witu, wononyile imfwa iyafumile ukwiifyo lya pa katalika, imfwa iyatekanga uwina yantu mu maka ya iko. Cit'ukuti tukolane n'Umwaniako apakuti vino apa mulandu wa cikwatilwa citu tukakolana nu muntu wa pa katalika uwifizye, avino uku maka ya usuma wako uukatuzifya, tusenuke antu apya aakasakamala vya mu Wene wako. Twakulenga ku maka yakwe Kristu, Mwene witu. **Amen.**

ICIWELENJELO CA PA KUTALIKA*Isaia 52, 13 – 53, 1-12*

Mu Ciwelenjelo cii yakutusimicila vino Muomvi-Mutumicizi wa Mwene Leza alaya nu kucula pano alaitwika amaifyo ya yauze nu kuzumila ukuyafwila pa mulandu wa maifyo yao, apakuti yazifiwe uku mfwā yakwe. Avino alayakulula.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwakwe Kasowela Isaia

Ivikavwanga Umwene: ¹³"Lolini! mutumicizi wane alalungamika, alatumpuka, alazazawala, alasanzamikwa cuze!" ¹⁴Vino capezizye amano ya maumba ya yantu pa kumulola, pano wavulungine apa manso umu milolecele yakwe ica kuti atalolekanga wa muntu, ¹⁵avino alazungusya imitundu inji, na yamwene yalalema pa kanwa pano yalalola cimwi cino yatatala yasimicilwe, yaluvwicisyā cimwi cino yatatala yuvwe. (53)¹Aweni angazumila cino twati tuvwa? Na maka ya Mwene yasokoloka vivyo kuli weni? ²Wa mwana wa muti wakuzile pa manso ya Mwene, wa luntundwa ulwamela umu musili wa kapama. Atali nu ulezi nu usuma apakuti tutemwe ukumulolecesya, nanti ni ciyembo ca kutulyongofya manso. ³A wino antu yonsi yasuzile nu kulezyoka, umuntu wa ulanda uwini, uwayeleta ucuzi, wakwe yakwe tembwe yano antu pa kulola yapupuzya. Wali munyumpuke, naswe twamusuzile sile. ⁴Lelo, icumi amacuzi itu a yano wasendanga nu ulanda witu a uno waitwisile. Nga swemo twamutunganya wa muntu uwasundwa, wino Leza wapezya, wino wacindikulula. ⁵Lelo watosilwe pa mulandu wa maifyo itu, ni milandu itu yamwilicizye. Pano wali apano kwaponile ukupezya ukukatuletela ulongo, nu ku matote yakwe akuno tukupola. ⁶Swensi pyu, wa mfwele, twazelekanga, swensi, wenga wenga, twalondelanga inzila itu, n'Umwene wamutwisile imilandu itu swensi. ⁷Yamucuzizye ukali ukali, lelo wazumile nu mwenzo utonte, atamamwile umulomo wakwe pa kukana; Wa mwana wa mfwele wino yakutwala uku kukoma, wa mfwele iikumyalala mu minwe yakwe yaa aakwipela mavumbu, atamamwile umulomo wakwe nanti panono. ⁸Mu kupatikwa nu mu kipingulwa walemilwe, n'uwa kumuwanjila aweni? Icumī cumi yamusisa mu nsi ii ya a-umi, yamma imfwila pa mulandu wa maifyo itu. ⁹Yamuzika mukasi ka aipe, ilindi lyakwe lili na ya akankala, nanti atifizye nandi uwanda, nanti ufi utafumile uku mulomo wakwe. ¹⁰Umwene watemilwe ukumwilicizya nu ucuzi. Lelo ndi watula umi wakwe wilambo pa kulip'uku maifyo, alino alalola ana ainji, nu kwivuzizya manda yakwe: Cino Umwene watemwa cilacitikwa muno'li. ¹¹Wamala ukucula, alalola uluswepo, alazanga nu kuzanga. Ku macuzi yakwe mutumicizi wane alazifya antu ainji mu kuitwika umweneco iviponge vyao. ¹²Acino ndamupela amalimba wa cipelo cakwe, na a-maka yalaya icipelo cakwe ca visampwa, pano waisumvile umweneco ku mfwā, walesile nu kuti yamupende na yakaifya lino wasendanga iviponge vyā yantu yonsi nu kupapatila wapapatilanga amaifyo."

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

UMUSIKAKULO NANTI ULWIMBO*Ps. 30 nanti Inghomba No. 146*

Nkuzinila mun'uli, we Mwene,
utaleka ukuti inyumpuke nand'uwanda.
Mu ulunji wako untule.

ICITOULELELO: *Tata, uyayeletele uluse pano yatamanyile cino yakucita.*

Alwani yane yonsi yakunseka,
nkufiticila ina mupalamano uku mwenzo;
aakundola apaswe
yakupambata kuno ndi. (*icitolelelo*)

Lelo, we Mwene, nkataila kun'uli.
 Wewe Leza wane.
 Untule ku minwe ya alwani yane,
 na kuli yaa aakunzunya. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO CAKWE CIILI*Yaibru 4, 14-16 – 5, 7-9*

Kristu watemilwe ukweziwa muli vyonsi wakwe sweswe; watemilwe ukutuculila mu kuitula ilambo pa maifyo itu. Apa kutusambiliza, umweneco watemilwe ukusambilila vino ukuyela kuli, vino fwandi ukuyela mpaka nu kufwa kwatala. Lelo mu kucita vii, wasenwike icisinte cipusucilo lya pe kuno tuli, sve yantu swensi pyu.

Katuvwe ivyalembwa muli kalata kuli Yaibru

¹⁴Mwe inane, pano muli Yesu, Umwana wakwe Leza, twasyucila fwandi simapepo mukalamba, mucindamisye, uwapitilila umu mayulu, katwalemasya fwandi umu cizumilo cino twazumilizye. ¹⁵Ni cumi simapepo mukalamba wino tukweti asi uwapotwa ukutulangulucila umu kutontekana kwitu, awe; muli vyonsi weziwe wakwe sweswe, lelo atifizye nanti wanda. ¹⁶Katwapalama fwandi nu uposyo uku cilimba ca Wene wakwe Leza kuno kuli uluse. Akuno tungayelelwu uluse nu kulola icavwilizyo umu nsita ino tukucilonda.

(5)⁷Lino Yesu wali panonsi ni nkuuta zikulu pamwi na minsozi wasalikanga nu kupapata wapapatanga Leza uwali na maka ya kumupususya uku mfwu. Na pano watontile Leza muli vyonsi, Leza wamuvwile. ⁸Nanti Yesu wali Umwana wakwe Leza, uku macuzi yano wacuzile akuno wasambilile vino ukuyela kwaya. ⁹Na lino wacisilwe umumalilike alino wizile aya icisinte cipusucilo lya pe kuli yonsi akamutontela.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

PA KUZENJELA ILANDWE LISUMA*Filipi 2, 8-9 nanti Inghomba No. 143***Amalumbo nu mucinzi kuli Wewe, Mwene wa pe na pe.**

Kristu waicefizye pa mulandu witu umu kuyela mpaka ni mfwu,
 nu kufwa imfwa ya pa musalawa.

Apa mulandu uu Leza wamutumpulisya ukuluta vyonsi,
 nu kumupela izina ilyaluta apa mazina yauze yonsi.

Amalumbo nu mucinzi kuli Wewe, Mwene wa pe na pe.**EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU***Yoani 18, 1 – 19, 42***Amacuzi ya Mwene witu, Yesu Kristu, ndi vino yoani walemvile.**

K = Kawelenga; **Y** = Yesu; **A** = Antu yauze (wenga nanti ainji)

K (18) ¹Lino Yesu wamazile ukulanda vii vyonsi, afuma kweneko na alondezi yakwe, aya nu ku mbalama ya kaluzi Kedroni. Kwali kweneko icalo cimwi amuno Yesu ainjila pamwi na alondezi yakwe. ²Yuda, uwamusumvile, nawe wamanyile incende ii pano liili liili Yesu wayanga kweneko pamwi na alondezi yakwe. ³Yuda fwandi aya kweneko, ala akutungulula mpuka ya yasili, na yamalonda ya nghanda ikalamba yipepo aatumilwe uku yakalamba pali yasimapepo na Afarisei; yali ni nkozyo ni vifumbo ni vyanzo. ⁴Yesu uwamanyile vyonsi ivyali nu kumuficila, asenselela uku nkolelo, ayanena ati:

Y “Wino mukulonda, aweni?”

- K** ⁵Yamutolelela yati:
- A** "Yesu wa ku Nazareti."
- K** Ayanena ati: "A nene kwene."
- K** Yuda uwamusumvile, ala aimi nayo. ⁶Lino Yesu wayanena ati: "A nene kwene", alino yaswilila cisundansizi, yapona apansi. ⁷Yesu ayuzya nupya ati:
- Y** "Wino mukulonda, aweni?"
- K** Yavwanga yati: "Yesu wa ku Nazareti."
- K** ⁸Yesu azumila ati:
- Y** "Nati munena vino a nene kwene. Acino ndi mukundonda icumi, lekini yaa yapite."
- K** ⁹Avino waficizye izwi lino wasatile ati: "Pali yaa yano wampela, ntaponzya penepo nanti wenga." ¹⁰Simoni Petero uwali nu lupanga, alusomola, akoma umuomvi wakwe simapepo mukalamba, amusempula ikutwi lya kwilunji. Izina lya muomvi wiyo a Malikosi. ¹¹Lelo Yesu anena Petero ati:
- Y** "Swilizya ulupanga umu cipata; icikombe ca ucuzi cino Tata wampela, uzye ntanga ncimwe?"
- K** ¹²Alino a mu mpuka ya yasilika, umukalamba wao na yamalonda ya Yayuda yavungatila Yesu, yamunyepa nu kumunyepa. ¹³Yatala yamutwala kuli Anasi, sivyala wakwe Kaifa, uwali simapepo mukalamba umu mwaka uwa. ¹⁴A Kaifa kwene uwapile Ayuda amano yaa akuti: "Cazipa ukuti umuntu wenga afwile antu yonsi."
- ¹⁵Simoni Petero nu mulondezi muze yalondela Yesu apa cisila. Umulondezi wiyo, cino wamanyikwe kuli simapepo mukalamba, ainjila pamwi na Yesu umu musolo wa nghanda yakwe simapepo mukalamba. ¹⁶Petero wene asyala ukunzi, apa mpongolo. Umulondezi muze fwandi, wii uwamanyikwe kuli simapepo mukalamba, afuma, alanda nu mwanaci kasunga wa mpongolo, ainjizya na Petero umukasi. ¹⁷Umwanci, kasunga wa mpongolo, apali pa kunena Petero ati:
- A** "Uzye nawe kwene usi wenga uwa pa yalondezi ya muntu wiya?"
- K** Petero azumila ati:
- A** "Awe, nemo foo."
- K** ¹⁸Pano kwali impepo, aomvi na yamalonda yapemvile umoto wa makala, nu kwimilila yaimi umu mbali ya uko, yakota. Petero nawe, ala aimi nayo, akota.
- ¹⁹Simapepo mukalamba auzya Yesu apa yalondezi yakwe na pisunde lyakwe. ²⁰Yesu amutolelela ati:
- Y** "Navwanganga apaswe kuli yonsi; nasambilizyanga pe muli yasinagoga nu mu nghanda ikalamba yipeco muno Ayuda yonsi yakakongana. Ntavwanganga cimwi apafisime. ²¹Icani cino ukunguzizya fwandi? Uzya antu aanguvwile vino nayanenyile, pasi pano yamanya cino nayanenyile."
- K** ²²Walanga wawwanga vii, alino wenga apa yaomvi uwali pipi na Yesu, amupama ulupi ati:
- A** "Avino ukuzumila simapepo mukalamba, vwile?"
- K** ²³Yesu amutolelela ati: "Ndi navwanga icipe, taka uwipe uuli penepo, lelo ndi navwanga ningi, ala wangumila cani?"
- K** ²⁴Alino Anasi atuma Yesu acili munyepwe kuli Kaifa, simapepo mukalamba.
- ²⁵Simoni Petero ala aimi akota. Yauze yamuzya yati:
- A** "Uzye nawe kwene usi wenga uwa pa yalondezi yakwe?"

- K** Petero akana ati:
- A** "Awe, nemo foo."
- K** ²⁶Wenga apa yaomvi yakwe simapepo mukalamba, umuntu wakwe wii wino Petero asempwile ikutwi, auzya ati:
- A** "Uzye ntali nkuweni na Yesu umu calo?"
- K** ²⁷Petero akana nupya, na pa kasita kako kwene mukolwe alila.
- ²⁸Lyene ukufuma kwakwe Kaifa, yatwala Yesu ukwisano lya mulasi. Cali uku macaca. Ayuda yene aeneco yatinjile umwisano lya mulasi apakuti yataikowezya pano yalondanga ukulya Ipasaka. ²⁹Pilato fwandi afuma ukunzi kuno yali nu kuyuzya ati:
- A** "Umulandu ci uno mwaletela umuntu wii kuno?"
- K** ³⁰Yamutolelela yati:
- A** "Ndi atali kacita wa vipe, nga tutamulesile kunuli."
- K** ³¹Pilato ayanena ati:
- A** "Musendini mweeneco, mukamuputwile umulandu ukuyana nIsunde linu."
- K** Ayuda yamutolelela yati:
- A** "Swemo tutapelwa ulusa lwa kukoma umuntu."
- K** ³²Cii cacitike uku kuficizya amazwi yano Yesu wawanzile apa kulanga umusango wa mfwia ino wali nu kufwila mwenemo. ³³Pilato aswilila umwisano lyakwe, aama Yesu, amuzya ati:
- A** "Uzye wewe mwene wa Yayuda?"
- K** ³⁴Yesu azumila ati:
- Y** "Uzye ukuzya cico apa mutwe wako nanti pano yauze yakunenyile cico pali nene?"
- K** ³⁵Pilato azumila ati:
- A** "Uzye nene Muyuda, vwile? A mu mutundu wako na akalamba pali yasimapopo yakulesile kunondi. Wacisile cani fwandi?"
- K** ³⁶Yesu avwanga ati:
- Y** "Uwene wane usi wa munonsi; uwene wane uya wa munonsi, aomvi yane ngani yalwa apakuti ntasumbwa uku Yayuda. Lelo uwene wane usi wa kuno."
- K** ³⁷Pilato apali pa kumuzya ati:
- A** "Wewe mwene fwandi?"
- K** Yesu azumila ati:
- Y** "Watutaka vino nene mwene! Umulandu uno nakwatilwa na uno nizile munonsi a ici: ukuti nje kamboni wa vya cumi, na wensi wa vya cumi akauvwa izwi lyane."
- K** ³⁸Pilato apali pa kumunena ati:
- A** "Nga icumi, icani?"
- K** Walanga Pilato wavwanga amazwi yaa, afumila nupya uku Yayuda, ayanena ati:
- A** "Nemo ntakuzana umulandu nanti umwi wa kumupezezya penepo. ³⁹Lelo mukweti ulutambi lwa kuti imusapwile umunyepwe umwi pIpasaka. Uzye mukulonda ukuti imusapwile umwene wa Yayuda?"
- K** ⁴⁰Yene yapundisya yati:
- A** "Awe, wii foo! Tukulonda Barabasi!"
- K** Barabasi wene wali icipondo.

(19) ¹Lyene Pilato atola Yesu, ataka ukuti yamume ivikoti. ²Asilika yene yapomba inkata ya myunga, yamicila na pa mutwe wakwe, yamuzwika ni cisawalo ciyenzulucile.

³Lyene yamupalamila nu kumunena yati:

A "Mwapola, we mwene wa Yayuda!"

K Nu kumupama yamupama impi.

⁴Pilato afuma nupya ukunzi, anena Ayuda ati:

A "Lolini, nati namufumizya ukunzi kuno muli apakuti mumanye vino ntamuzanyile nu mulandu nanti umwi."

K ⁵Alino Yesu afuma, ala azwite inkata ya myunga ni cisawalo ciyenzulucile. Pilato ayanena ati:

A "Umuntu a uwi!"

K "Yalanga yamulola, akalamba pali yasimapepo na aomvi yapundisya yati:

A "Kamutanike! Kamutanike!"

K Pilato apali pa kuyanena ati:

A "Mumusende mweeneco, mukamutanike; nemo ntamuzanyile nu mulandu."

K ⁷Ayuda yamutolelela yati:

A "Swemo tukweti Isunde, nu mu kulondela Isunde lii, ali nu kufwa pano waicita Umwana wakwe Leza."

K ⁸Apa kuvwa mazwi yaa, Pilato intete zimulema ukuluta. ⁹Awe, ainjila nupya umwisano lyakwe, auzya na Yesu ati:

A "Uzye kuno wafuma a ukwi?"

K Lelo Yesu atamuzumile nanti cimwi. ¹⁰Pilato apali pa kumunena ati:

A "Ukunziya, vwile? Uzye utamanyile ukuti nkwegi amaka ya kukusapula nanti a kukutanika?"

K ¹¹Yesu azumila ati:

Y "Yatakupela amaka ukufuma ukwiylu ngani usi na maka nanti panono pali nene; uli mulandu uno uwansumvile kunuli, wene waifya ukuluta."

K ¹²Ukufuma apa kasita kako kwene, Pilato aezya cuze ukumuta. Lelo Ayuda yapundisya yati:

A "Ndi wamuta, ale usi cuza wakwe Kesaro. Wensi uwaicita umwene, ala akalwisia Kesaro."

K ¹³Apa kuvwa amazwi yaa, Pilato afumizya Yesu apanzi, aikala na pa cilimba ca upinguzi, apa ncende ino yakati: "Ya mawe yanze", umu Ciibru: "Gabata."

¹⁴Cali uwanda wa kuteyanya Ipasaka, apa kasita manye kano ilanzi lyafika apakasi ka mutwe. Pilato anena Ayuda ati:

A "Umwene winu a uwi!"

K ¹⁵Nayo yapundisya yati:

A "Kafwe! Kafwe! Umutanike!"

K Pilato ayuzya ati:

A „Ntanike umwene winu, vwile?"

K Akalamba pali yasimapepo yazumila yati:

A "Tutakweti umwene muze suka Kesaro!"

K ¹⁶Alino Pilato ayapela Yesu apakuti yamutanike.

Asilika nayo yasenda Yesu. ¹⁷Nawe umu kuisendela umweneco umusalawa, afuma umu musumba, aya nu ku ncende ino yatanji: "Yipanga", nu mu Ciibru: "Golgota." ¹⁸Akuno yamutanicila, pamwi nawe yatanika yauze yaili, wenga mbali nu muze mbali, Yesu wene apakasi. ¹⁹Pilato nawe alemvile icimbamba cino atasile ukwika apa musalawa, papela. Palemvilwe penepo vii: "Yesu wa ku Nazareti, Umwene wa Yayuda." ²⁰Ayuda

ainji yawelenzile icimbamba cii pano kuno yatanicile Yesu kwali umupipi nu musumba, nu kulembwa calemvilwe umu Ciibru, umu Cilatini nu mu Cigriki.²¹ Akalamba pali yasimapepo yanena Pilato yati:

A “Utali nu kulemba uti: ‘Umwene wa Yayuda’, lelo wali nu kulemba uti: ‘Umuntu wii watile: nene mwene wa Yayuda.’”

K ²²Pilato ayatolelala ati:

A “Cino naalemba, ala calembwa.”

K ²³Yalanga asilika yatanika Yesu, yatola ivizwalo vyakwe, yavyankanya pani, cila musilika icipande conga. Kwasile umwinjila wakwe; umwinjila uu utali nu mulundo, walusilwe konsi.²⁴ Acino yanenana yati:

A “Tutaulepula awe, lelo katupendole apa kumanya aweni amausenda.”

K Avino amazwi ya mu malembelo yatakatifu yaficile yati:

“*Yaankana insalu zyane
na pa cizwalo cane yapendola penepo.*”

Vii vili vino asilika yacisile.

²⁵Mupipi nu musalawa wakwe Yesu paimi nyinakwe, na kaci muze wakwe nyina, Maria muka Kleopa na Maria wa ku Magdala.²⁶ Yesu apa kulola nyina nu mulondezi wino umweneco watemwanga aimi mupipi nawe, anena nyina ati:

Y “Mayo, wii umwanako.”

K ²⁷Alino anena umulondezi ati:

Y “Wii a nyoko.”

K Nu kufuma kasita kako kwene umulondezi wii amusenda ukwakwe.

²⁸Nakanya Yesu cino wamanyile ukuti apa nsita iyo kwene vyonsi vyati vimalilika apa kuficizya ivyalemvilwe umu malembelo yatakatifu avwanga ati:

Y “*Ndi nu lusala.*”

K ²⁹Kwali kweneko inyungu izile indivai isasalume. Yatunga uku kamuti kakwe hizop umwepu uno yatimpike umu ndivai ii, yausintika na pa mulomo wakwe.³⁰ Walanga Yesu wafimpula indivai isasalume, avwanga ati:

Y “Vyonsi vyamalilika.”

K Alino ainika umutwe, ata nu mwenzzo.

(Yonsi yafukame cimyamya kasita kanono, lyene yakatuke nu kutwalilila yati:)

³¹Pano wanda uu wali uwanda wa kuteyanya Ipasaka, na pakuti ivyala vitasyala apa misalawa muli sabati, na sabati wii wali uwanda ucindamisye, Ayuda apali pa kulenga Pilato ukuti yavune amakulu ya atanikwe nu kusisa ivyala vyao.³² Asilika fwandi iza yavuna amakulu yakwe wii wa pa kutilika na a muze aatanicilwe pamwi na Yesu.

³³Lino iza kuli Yesu, yamatuvunyile amakulu cino yalola vino watafwa.³⁴ Lelo musilika wenga amutota nisumo umu lumbazo, na papo kwene muzwa uwazi na manzi.

³⁵Uwaweni kuno ivintu vii vikucitika akusimika umulandu uu nu ukamboni wakwe wa cumi, na wiyo kwene wamanya ukuti wataka ivya cumi apakuti namwe kwene muzumile.³⁶ Vii vyonsi vyacitikwe apakuti amalembelo yatakatifu yaficile yati:

“*Ifupa lyakwe nanti lyonga litalavunwa.*”

³⁷Kanya kuli icalembwa na cuze citi:

“*Yalalolecesya wii wino yatosile.*”

³⁸Vyalanga vii vyonsi vyasila, Yusufu wa ku Arimatea uwali mulondezi wakwe Yesu lelo umu umfisolo cino uutukanga Ayuda, alenga Pilato ulusa lwa kutola icala cakwe Yesu. Pilato amuzumilizya. Alino aiza, atola icala cakwe Yesu, acisenda. ³⁹Nikodemo, wii uwaile apa katalika usiku kuli Yesu nawe kwene aiza kweneko, ala alesile mirra muminkane nitembozi anyomile manye cipimo umwanda onga. ⁴⁰Awe, yatola icala cakwe Yesu, yacivunjilikanya umu vipafya vya nsalu pamwi nu usule uu ukuyana nu lutambi lwa Yayuda apa kuzika afwe. ⁴¹Mupipi na kuno yatanicile Yesu kwali icalo. Umu calo kwene mwali ilindi lipya muno yatatazile yazike nanti umwi. ⁴²Pano wali uwanda wa kuteyanya sabati, na cino ilindi lyali mupipi, amuno fwandi yalalika Yesu.

Lii lili Ilandwe lisuma ly a Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

ISUNDE

(Ndi yapingula ukuti ciye vivyo, kungaya kalifundisyo)

1. Uzye umuntu angafwila umuze? Uzye angafwila muze uwamwifizye, uwamusawile, nandi uwamupata?
 2. Uwatufwilile wene asi umuntu wa sile, lelo Mwana wakwe Leza uwaicisile umuntu apa kutukulula.
 3. Icamutwazile uku kutuculila nu kutufwila pa kutupususya icitemwiko cakwe nu luse lwakwe pano tuli. Watutemwisyanga epela nu kulonda walondanga ukutuwicizya na Leza nu kucit'ukuti tulole umi wa cumi nupya, umi wa kutucita ana alelwa yakwe Leza. Katwamutemwisyaa naswe kwene.
- *Kusi* Nazumila kwaya Leza wenga

ISALI LYA YAKRISTYANI

Katungulula: Mwe inane, mu masali yaa tumalenjela antu yonsi. Kristu watufwilile swensi. Leza akalonda ukuti muntu wensi apusuke. Katulenjele swensi fwandi, apakuti nanti wenga atasula mufulo mufulo ipusucilo lino Kristu watulolile.

1. Katulenjele Eklesia Mutakatifu wakwe Leza:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, muli Kristu amuno walanjilile imitundu yonsi ucindami wako. Sunjilila imiombele ya luse lwako, lek'ukuti Eklesia wako asanduluke nsi yonsi, azizimizye mu cizumilo pa kutakola izina lyako.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

2. Katulenjele na Tata witu, Papa... (izina):

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno wacisile vyonsi ku mano yako, uvwa ukupapata kwitu, nu mu cikuku cako usunge Papa wino watusolile, apakuti a mu Luko lwako, luno ukateka ku utunguluzi wakwe Sikofu wii, yatwalilile ukuzumila imilandu yako.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

3. Katulenjele Sikofu witu..... yasikofu yonsi, apatili, yadiakoni, na mauvi onsi yakwe yaa aakukuombela muli Eklesia.

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, a Mupasi wako aakazifya nu kuteka Eklesia, Luko lwako. Uvwa ukupapata kwitu, uazwe amauvi onsi aali mwenemo ukukuombela nu mukozya ukuyana nu lwamo lwako.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

4. Katulenjele akatekumeni akaiteanya ku kuwatiziwa:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno usita ukuvuzizya Eklesia wako ana apya, cit'ukuti akaiteanya uku Luwatizyo yazumile nu kutezya yatezye ukuluta imilandu yako, apakuti ndi yakwatwa cipyga cipyga mu kuwatiziwa, yace yaye pamwi naswe yana alelwa yako.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

5. Katulenjele ina Kristu yonsi apakuti yaye ali onga a mu Luko longa:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno ukakonganya ivisalangane nu kusunga pali pamwi vino wakonganya, lolecesya luse luse yonsi aakalondela Mwanako; cit'ukuti ukuzumila imilandu yako yonsi kuyuminkanye pamwi, ukutemwana kunyepenkanye pamwi yano Luwatizyo longa kwene lwacisile antu yako.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

6. Katulenjele Ayuda:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno walavile Abrahamu na ana yakwe ivilayo vyako, uvwa ukupapata kwa Luko lwako: twal'umutundu uno watalicile ukusola we mweneco, ku kukululwa icumi.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

7. Katulenjele aacili yasikuzumila Kristu:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, cit'ukuti aacili yasikuzumila Kristu yapitilile apa manso yako ni myenzo ya cumi apa kufika uku kumanya vyta cumi; cit'ukuti naswe tutemwane ukuluta, tusakamale ukuti umi wako upitilile ukuluta muno tuli, apa kulanjilila antu yonsi mu musango uzipisye vino ukatemwisya antu.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

8. Katulenjele aasizumila Leza:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno waumvile antu yonsi mu musango wa kuti yalukukuzana, ni myenzo yao imyalale ndi yakuzana, cit'ukuti mukasi ka vikalifya umwenzo ivikacilinganya, yonsi yazane ivikalanga icikuku cako na aali yakamboni ya citemwiko cako mu micitile yao isuma, apakuti yazumile n'insansa ukuti Wewe wenga uli Leza wa cumi na Tata witu, swe yantu swensi.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

9. Katulenjele yakateka ya mpanga zyonsi na ya kwene aakayazwa kweneko mu kuteka nu kupingula imilandu ya mpanga:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno ukatek'emyenzo zya yantu yonsi nu kusunga insambu zyao, lolecesya luse luse yakateka yonsi apakuti konsi munonsi ku cavwilizyo cako antu yal'ukwikala uku matwi kuli mya, yal'ukusyucila icilungamane n'ulongo nu ukankala, yataindwa nu kukupeda.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

10. Katulenjele na yonsi aali mu macuzi a misango ni misango:

Leza wa maka yonsi n'uwa pe, we muno ukamyalalika aali mu ulanda, we muno ukakomya aakanamana, langulucila yonsi aali mu macuzi, fumya munonsi vyta ufi vyonsi, kanula ivinkunka, funtusya ni cipowe; leng'ukuti yasapule aafyenzilwe mu kunyepwa, sunga alendo, wezya uku mwao aapanza ku kuutuka, pozya alwale,

lek'ukuti aakupumbuka pa kufwa yalole ipusucilo, apakuti ndi watasya, yonsi uku luse lwako, yal'ukuzanga pali cino wayatula.

Ungatuvwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

UKUCINDIKA UMUSALAWA

Katungulula akatole umusalawa kuno yausile lino yatali yatampe ipepo. Alino aye pamwi na yakampenga yaili aakusenda inyali ziake pipi nu mulyango. Yonsi aali mu nghanda yakwe Leza yasenucile ku mulyango.

Alino Katungulula atumpule umusalawa mu kutaka (nanti mu kwimbila) ati:

ULWIMBO LWA PA KULANJILA UMUSALAWA

Akatungulula: Lolini icimuti ca musalawa
apano yatanicile Katula wa nsi.

Yonsi: **Izini, katumupepe.**

Katungulula acite icili cimwi kwene nu kutaka (ukwimbila) ivili vimwi kwene pakasi ka nghanda yakwe Leza, alino na pipi kwene nu ulambo. Alino Katungulula aike umusalawa ku nkolelo ya ulambo mu kuusintilizya kweneko, na yonsi, tuti: yaili yaili ndi cingaya, ize ku kucindika umusalawa mu kufukama nu kukomel'ulukufi amaila yatatutu, alino nu kuswilila yaswilile uku ncende zyao.

Nsita yonsi ino yakucindika vii umusalawa, imbile njimbo zya kwiusya amacuzi n'imfwa yakwe Yesu, ndi vino izili mu lupapulo lwa njimbo "Inghomba": ukufuma ku No. 136 nu kufika ku No. 148. Alino:

A. KUNO YASIPOCEL'UMWENE:

Vya kucita a ivi:

- yamala ukucindika umusalawa, yasalike yonsi pamwi isali lyakwe "TATA WITU."
- Alino yasalike isali nu kwikala ikale mya kasita ala yakutaizya Kristu uwayaculile n'uwayafwilile. (Kusi nu kwimbila ulwimbo lumwi).

Katungulula: "We Yesu, twapotwa ukukupocela ilelo umu Lukaristiya, lelo wavwanzile uti: "Kuno yaili nanti yatatutu yakakongana pa mulandu wakwe nene, ala nani akuno ndi pakasi kao". Acino tukukutula imyenko itu, utuzifye we mweneco. Ukomye icizumilo, utailo n'icitemwiko citu. Utupele na maka a kukuombela n'insansa uno mulungu. Utupolelele swensi, upolelele yacuza itu n'induko zitu, ucit'ukuti twal'ukutemwana icumi, twal'ukukuombela icisuma".

Yonsi: **Amen.**

UKUYAPITULUCILA MWISUNDE (ULUNSOMPO)

Katulenge:

Leza wa luse lutupu, we muno watututulwile apya ku mfwa nu ku kuzyukuka kwakwe Kristu, wal'ukutwalilila, muno tuli imiombele isuma ya luse lwako. Lek'ukuti tutezye ningi ningi ukuti mu kuculila anji itu amuno mwaya icitemwiko ca cumi ndi vino Kristu watusunzile mu kutuculila nu kutufwila. Kapya lek'ukuti mu kwelenganya pa milandu ii yonsi yipusucilo ino twati twiusya ilelo, tuce tuiteanye ningi ningi pa kwiza ku kukupeda ningi ningi mutondo mu kwiusya nu luzango ukuzyukuka kwakwe Katula witu, Yesu

Kristu, Mwanako, Mwene witu, wino mwikala nawe pamwi na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. **Amen.**

“Upolelelo wako, we Leza, uvulisye pano tuli”. Amen.

Alino yonsi yafume cimyamya.

B. KUNO YAKAPOCEL'UMWENE MU LUKARISTIYA

Vya kucita a ivi:

Yaanze nsalu itiswe pa ulambo, ike na penepo inyali ziili ziake. Alino Kapela wa Lukaristiya akatole Ulukaristiya kuno yakalusunga, nu kululeta apa ulambo. Pa nsita ii ya miteanyizizye yangimbila ulwimbo ndi vino: Inghomba No. 144.

Alino yalondele No. 20: "TATA WITU (*Ulwimbo foo*)."

No. 21. A.

No. 21. B.

No. 21. C.

No. 22. A.

17wene van

Mu nolu yu kapoci amwene, yangimolu njumoo izune ni muanuu yu mu wantuu un kwene.

UKUYAPITULUCILA MWISUNDE (ULUNSOMPO)

Katungulula atole Isali lii nai vino lyalembwa ukupela. Alino yonsi yafume cimiyamya.

**Pa Ciwelusi
cIpasaka**

ICIWELUSI CIPASAKA

*Kristu ali uluswepo lwitu.
Wazyukuka, way'umumi icumi.
Wacimvya imfwa*

a) Vya kwiusya:

Cilinzile ukuteka Ipepo lii ndi kwila, apa 6. okloko (18. 00 hours), lelo ndi camatalila pa mulandu wa malaiti, mungatampa ukuliteka apa cisila cakwe 4. Okloko (16. 00 hours), cikulu muvwaniine na a muli Church Council, nu kuleng'ukuti antu yamanye. Katungulula aye na manzi yatakatifu. Kapyta ndi yakweti, yateanye amalampi a kwika mu nghanda yakwe Leza. Cilinzile ukuti yonsi (nanti ainji) ize kwipepo n'inyali zyao.

Yapembe icilinkwa ca moto upya pipi n'inghanda yakwe Leza, ucuzi ndi utanga uloleke pa mulandu uu.

Ilinji cilinzile ukuti lino kasita ka kutampa kafika, antu yakongane nu kusyala yasyale umu nghanda yakwe Leza, ale yakulolecesya ku mulyango pa kuvva amasali ya pa kutampa.

b) Vya kumanya ivingawazwa ukulondolwela yauze ipepo lii.

Ipepo litu lii lyateanyiziwa umu musango wa kuti, ukuyana ni cikonkomezyo ca mwllandwe lisuma (Luka 12, 35-38), antu yakwe Leza, mu kulema yakanjela yao aakuaka, yakolane na yaa aakalolela cinda wao, apakuti pa kuweluluka kwakwe, ayazane yakupempucila.

Mwipepo lii mwaya mwenemo fwandi ivipande vini:

- 1) *Ukutaizya Leza pa mulandu wa Luswepo, icimanyililo cakwe Kristu muzyukuke, nu kum'Imbila yIPasaka.*
- 2) *Ukuvvwa mazwi yakwe Leza, nu kwelenganya fwandi apa vya kuzunguka vino Leza wacitile antu yakwe, ale tukutaila mwizwi ni vilayo vyakwe.*
- 3) *Ukulaya nupya ivilayo vya Luwatizyo lwitu, pano usiku uu usiku wa kwiusya Ukuzyukuka kwa Mwene uku umi upya icali icisowelo ca kukwatwa kwitu uku umi upya umu Luwatizyo.*
- 4) *Alino pa kumalilila vyonsi: vya mwipepo ivili ndi vino umu mapepo yonsi ya mu manda yakwe Leza.*

ICIPANDE I

UKUTAIZYA LEZA PA MULANDU WA LUSWEPO, ICIMANYILIGO CAKWE KRISTU MUZYUKUKE

Kusi ulwimbo lwa pa kutampa, lelo Katungulula (= Katekist nanti Prayer-Leader) aye pamwi na yakampenga yaili (ndi yali kweneko) ku mulyango wa nghanda yakwe Leza. Akuno atampile ipepo mu kunena aali mu nghanda (nanti aati yakongana kunzi) ati:

AMAZWI YA PA KUTANDIKA

Mwe inane, usiku uu utakatifu muno Yesu Kristu, Mwene witu, ukufuma umu mfwa, wapitile umu umi upya. Eklesia akwama ana yakwe yonsi aasantsika nsi yonsi, ku kukongana pa kupunga nu kusalika pamwi. Usiku uu fwandi Ipasaka lya Mwene, akuli kuti: ukupitila kwakwe umu umi upya. Naswe ndi twiusya mucinzi mucinzi ukupitila kuu mu kuzyukuka kwakwe, ale tukukutika amazwi yakwe, tukukuma uku Nsakramenta ya Luwatizyo mu kulaya nupya ivilayo vya iko, tungataila ukukuma ku kucimvya kwakwe pa mfwa, nu kuya pe aumi pamwi nawe muli Leza.

ISALI LYA KULENGA LEZA UKUTI APOLELELE UMOTO UPYA**Katulenge:**

We Mwene, Leza witu, ku maka ya Mwanako, Luswepo lwa nsi, watemwa ukukupulula antu yako nu luswepo lwako. Tukukulenga fwandi ukuti upolelele umoto uu upya; kapya lek'ukuti imilandu ya manda yakulu yaa yipasaka ilumisye muno tuli ukuluka kwa vya mwiyulu ca kuti tuce tufike wanda umwi ni myenzo iswepe ku manda yakulu ya luswepo lwa pe ukwako. Twakulenga uku maka yakwe Kristu, Mwene witu. **Amen.**

Alino Katungulula ndi wamala isali li, akanile na manzi yatakatifu umoto upya, apaula ukutaka cimwi.

Alino akozye uku moto upya inyali iingaomba apa ncende ya nyali y'Ipasaka, nu kwinjila ainjile ni nyali ii mu nghanda yakwe Leza, (ale yati yazimya nkozyo zyuze zyonsi, suka manye longa nanti (ziili, ndi cingaya. Yatacita vii ndi cingayatalila).

Pa maila yatatu, akuli kuti: 1) Pipi nu mulyango (mukasi); 2) Pakasi ka nghanda yakwe Leza; 3) alino pipi nu ulambo, Katungulula fwandi atumpule inyali ino akozizye uku moto upya, nu kwimbila (nanti ukutaka) ati:

Lolini uluswepo lwakwe Kristu.

Yonsi: **We Leza, twakutaizya.**

Apa cisila ca kutaka lya pa kutalika: "Lolini uluswepo lwakwe Kristu"- "We Leza, twakutaizya", yonsi yakozye inyali zyao ku nyali y'Ipasaka.

Ndi cingacitikwa, lino Katungulula wataka pipi nu ulambo: "Lolini uluswepo lwakwe Kristu", ateke inyali y'Ipasaka pa cikalilo ca iko pipi nu ulambo, nanti pa ulambo kwene.

Alino kuli: UKUM'IMBILA YIPASAKA.

(Mu kuwelenga Mbila ii nanti mu kwimbila ulwimbo No. 150 nanti No. 151, ndi vino calembwa umwisika)

a) MBILA YIPASAKA

Iumba lyakwe yamalaika mwiyulu lizange nu luzango, na vyonsi visuma vino Leza wacita ku wile wakwe kavizange, n'ipenga lipusucilo kalilile pa kulumbanya ucimvyo wa Mwene Mucindamisye cumi. N'insi kwene ikozeziwe ku luswepo ulwakula vii, iye nu luzango. Insi yonsi, pano yazanjila monsi monsi uluswepo lwa Mwene wa pe, kisinincizye ukuti kanda kati kayandulula. Eklesia, Mayo witu, nawe akozeziwe ku luswepo ulwakula vii, kazangisye; ni nghanda ii kwene ipome ku ciunda ca malumbo ya yantu aakukwimbilila. Cumi cumi calingana nu kulungama calungama ukuti twalemasya izwi apapezile maka itu, lifume nu ku mwenzo onsi, lino tukuwanzya Leza Muntalolwa, Tata wa maka yonsi,

pamwi n'Umwananakwe wenga nsu, Yesu Kristu, Mwene witu. Aliwe kwene watulipile kuli Isi wa pe imisya yakwe Adamu, wazwisizye nu wazi wakwe wa kutulolela uluse, pakuti akumbule umulandu wiifyo lya cisinte. Cumi cumi yaa ali manda yipasaka yano yakakoma mwenemo mwana wa mfwele wa cumi cumi wino uwazi wakwe ukazifya yapungwe ya pa milyango ya a cizumilo. Uu ul'usiku kwene muno pa kutampa wafumizye yatata, yamwana Israel, mu mpanga ya Ejipti; alino wayalamvizye na yemba muyenzu apume ndi. Fwandi uu ul'usiku kwene muno cimbilimbili ca moto caputwile kanda ka maifyo. Uu ul'usiku kwene muno aakazumila Yesu Kristu insi yonsi, yapusuka uku vipe vy a panonsi nu ku kanda ka maifyo; umi wayawelela, yatikana nu ku Atakatifu. Uu ul'usiku kwene muno Kristu, walanga waputul'iminyololo ya mfwala, afum'ukuzimu, wat'acimvyu nu kucimvyu. Yee, uluse lwa kuzunguka luno watuyeleta. Yee, ulukundo ulusi lwa kupimwa: pa kutula umuzya wasumbila penepo Mwanako. Cumi cumi iifyo lyakwe Adamu lyali nu kucitikwa lino imfwa yakwe Kristu yononyile. We mufulo nawe n'ulongo, we uno walenzile ukuti tuye na Katula uwakula vii. Pasi pano utakatifu wa usiku uu ukazinga imiponto, ukafula maifyo, ukaswilizizya aaponzile uzima, nu luzango ku aakalilizika. We usiku, wewe wa longo icumi cumi, muno iyulu n'insi vyalemenkana, muno umuntu uminkana na uLeza. Twapapata, we Tata Mutakatifu, upocelele fwandi mu usiku uu kwene upolelwe, umutulo wa cimbilimbili ca moto cii, umutulo ucindame wa nyali ii iyapanzilwe n'ipula lya nzimu, uno Eklesia mutakatifu akutula mu minwe ya yatumicizi yakwe. Acino twapapata, we Mwene: lek'ukuti inyali ii ino tukutuzile pa kukucindika, itazima, yal'ukuwaka pe pa kuzinga kanda ka muno usiku. Uipocelele ninga ninga nu luswepo lwa iko lutikane pamwi n'ulwa ntanda zya mwiyulu. Lutanda lwa katondo luzane ukuti icili ikwaka; nkulanda pa lutanda lwa katondo lulo ulusizima, Kristu, Mwanako, uwafumil'ukuzimu, pa kwiza kozezya uluko lwa yantu, aakatek'umumi imyaka n'imyaka pe. **Amen.**

nanti

b) ndi yazimanya, yangimbila ulwimbo No. 150, nanti No. 151.

ICIPANDE II UKUVWA AMAZWI YAKWE LEZA

(Tukupela iviwelenjelo vitatu vya mu Upangano wa mpiti. Pali vii vitatu, **kuli nu kuwelenga pe Iciwelenjelo cakwe ciili**, ca pa mulandu wa kulamba yemba muyenzu kwa ina Israel: Ufumilo 14, 15 – 15, 1). Pa viwelenjelo vyuze viili, yangawiwelenga vyoili, nanti yangasola nu kuwelenga conga)

Katungulula atale avwange ati:

*"Mwe inane, twati twinjila mwipepo lya usiku uu wIpasaka; ni myenzo imyalale katukutike ndakai ku mazwi yakwe Leza. Katwiusye fwandi vino mpiti Leza, Kaumba witu wakulwile antu yakwe, na vino mu manda ya kusyalicizya watumile Mwanakwe pa kutukulula ukwiifyo.
Mu kuvwa imilandu ii, katulenge Umwene ukumalilila muno tuli umulimo uu wa kukulula antu uno watamfile mu milandu ikankala yIpasaka".*

ICIWELENJELO I**Mungasola pa misango ili****Nanti ukuwelenga mu musango uwatalimpa****ICIWELENJELO I***Utandicilo 1, 1 – 2, 2**"Vino Leza waumvile vili visuma n'ivya kuzunguka"***Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa Utandicilo**

(1)¹Apa utandiko, Leza waumvile iyulu n'insi, ²Insi yali cimvulumvulu, kypy mutali cimwi. Kanda kavimbanga pe iziya na mupasi wakwe Leza walelanga papela pa vimanzi. ³Leza awwanga ati: "Uluswepo luye kweneko". Awe nu luswepo luloleka. ⁴Leza alola vino uluswepo lwazipa, na Leza atanya uluswepo na kanda. ⁵Leza apali pa kutemela uluswepo ati: "Akasanya", atemela kanda ati: "Usiku". Awe kwaya amanguzi, kwaya na katondo: ul'uwanda wa katalicila. ⁶Leza awwanga nupya ati: "Kuye kweneko cifutu pakasi ka vimanzi ica kutanya amanzi na manzi yauze". Awe cicitikwa vivyo kwene. ⁷Leza apanga icifutu ciyulu, atanya amanzi aali mwisika lya cifutu na manzi aali papela ya cifutu.⁸Leza apali pa kutemela icifutu cii ati: "Iyulu". Awe kwaya amanguzi, kwaya na katondo: ul'uwanda wakwe ciili. ⁹Leza awwanga nupya ati: "Ivimanzi vyा mwisika lyiyulu vikongane pali pamwi, kuloleke imilundu. Awe cicitikwa vivyo kwene. ¹⁰Leza apali pa kutemela imilundu ati: "Mpanga"; na manzi aakongine pali pamwi ayatemela ati: "Ayemba". Nupya Leza alola vino vyazipa. ¹¹Leza awwanga nupya ati: "Mpanga kimezye ivikamela vyonsi: ivikaseka imbezu ni miti yonsi iikaseka, ukuyana ni misango ya iko, ivisekwa muno muli imbezu zya iko". Awe cicitikwa vivyo kwene. ¹²Mpanga apali pa kumezya ivikamela vyonsi: ivikaseka imbezu mu misango ya viko ni miti iikaseka, ukuyana ni misango ya iko, ivisekwa muno muli imbezu zya iko. Nupya Leza alola vino vyazipa. ¹³Awe kwaya amanguzi, kwaya na katondo: ul'uwanda wakwe citatu. ¹⁴Kypy Leza awwanga ati: "Mu cifutu ciyulu muye ivikozyo vyा kutanya akasanya nu usiku. Viye ivimanyililo vyा kumanyila kweneko amanda yakulu, amanda n'imyaka. ¹⁵Viwale mu cifutu ciyulu pa kukozezya insi". Awe cicitikwa vivyo kwene. ¹⁶Leza apanga ivikozyo vikulu viili: icilusile ca kuteka akasanya, icicepe ca kuteka usiku, apanga n'intanda. ¹⁷Leza aviika mu cifutu ciyulu pakuti vikozezye insi, ¹⁸viteke akasanya nu usiku, vitanye uluswepo na kanda. Nupya Leza alola vino vyazipa. ¹⁹Awe kwaya amanguzi, kwaya na katondo: ul'uwanda wakwe cini. ²⁰Kypy Leza awwanga ati: "Mu manzi musanyesanye vyा umi; ivyunyi navyo vipapuke ukupela kwa nsi, mwisika lya cifutu ciyulu". Awe cicitikwa vivyo kwene. ²¹Leza aumba inyama zikulu zya muli yemba n'ivya umi vyonsi ivikaselasa n'ivikasanya mu manzi, vyonsi mu musango wa viko; aumba n'ivya mapa vyonsi, imisango n'imisango. Nupya Leza alola vino vyazipa. ²²pali pa kuvipolelela ati: "Musande, musanduluke, mulimbe amanzi ya muli yemba, ivyunyi navyo visande mu mpanga". ²³Awe kwaya amanguzi, kwaya na katondo: ul'uwanda utisano. ²⁴Kypy Leza awwanga ati: "Mpanga ileté vyा umi mu misango ni misango: ivitekwa, ivikaseloka, inyama zya mu mpanga mu misango ya viko". Awe cicitikwa vivyo kwene. ²⁵Leza acita inyama zya mu mpanga mu misango ya ziko, ni vitekwa mu misango ya viko na vyonsi ivikaseloka pansi muno vyayela. Nupya Leza alola vino vyazipa. ²⁶Alino Leza awwanga ati:

"Katupange umuntu mu mwata witu, wa kukolana naswe. Ateke inswi zya muli yemba, ivyuniyi vya mu lwelele, ivitekwa, inyama zyonsi zya mu mpanga n'ivikuseloka vyonsi ivikaselasa pansi".

²⁷Leza fwandi apali pa kuumb'umuntu
mu mwata wakwe umweneco,
amupanga mu mwata wakwe Leza,
ayacita umonsi nu mwanaci.

²⁸Leza ayapolelela ati: "Mwakwatisya, mwasanda, mwalimba insi, mwaitonsya. Mwateka inswi zya muli yemba, ivyuniyi vya mu lwelele n'ivya umi vyonsi ivikapitoka umu nsi".

²⁹Kapya Leza ati: "Namupela ivikamela vyonsi vya munonsi ivikaseka imbezu n'imiti yonsi ya visekwa muno mwaya imbezu: vimayanga icakulya cinu. ³⁰Ku nyama zyonsi zya mu mpanga, ku vyuniyi vyonsi vya mu lwelele na kuli vyonsi ivikaselasa pansi n'ivikweti umi napela wa cakulya ivimelwamelwa vyonsi". Awe cicitikwa vivyo kwene. ³¹Leza alola vyonsi vino wapanzile nu kuzipa ala vyali vizipe cuze. Awe kwaya amanguzi, kwaya na katondo: uwanda wakwe mutanda. (2)¹Avino iyulu n'insi n'uwinji wakwe vyonsi ivili mwenemo vyamalilike. ²N'uwanda wakwe cinimbali Leza wamalilile umulimo wakwe wa kupang'ivintu, n'uwanda wakwe cinimbali apuza uku mulimo onsi wa kucit'ivintu.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

Nanti ukuwelenga mu musango uwipimpale

ICIWELENJELO I

Utandicilo 1, 1. 26-31a

"Vino Leza waumvile vili visuma n'ivya kuzunguka"

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa Utandicilo

(1)¹Apa utandiko, Leza waumvile iyulu n'insi, ... ²⁶Alino Leza avwanga ati: "Katupange umuntu mu mwata witu, wa kukolana naswe. Ateke inswi zya muli yemba, ivyuniyi vya mu lwelele, ivitekwa, inyama zyonsi zya mu mpanga n'ivikuseloka vyonsi ivikaselasa pansi".

²⁷Leza fwandi apali pa kuumb'umuntu
mu mwata wakwe umweneco,
amupanga mu mwata wakwe Leza,
ayacita umonsi nu mwanaci.

²⁸Leza ayapolelela ati: "Mwakwatisya, mwasanda, mwalimba insi, mwaitonsya. Mwateka inswi zya muli yemba, ivyuniyi vya mu lwelele n'ivya umi vyonsi ivikapitoka umu nsi".

²⁹Kapya Leza ati: "Namupela ivikamela vyonsi vya munonsi ivikaseka imbezu n'imiti yonsi ya visekwa muno mwaya imbezu: vimayanga icakulya cinu. ³⁰Ku nyama zyonsi zya mu mpanga, ku vyuniyi vyonsi vya mu lwelele na kuli vyonsi ivikaselasa pansi n'ivikweti umi napela wa cakulya ivimelwamelwa vyonsi". Awe cicitikwa vivyo kwene. ³¹Leza alola vyonsi vino wapanzile nu kuzipa ala vyali vizipe cuze.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO

Inghomba No. 149

ICIWELENJELO II

Mungasola pa misango ili

Nanti ukuwelenga mu musango uwatalimpa

ICIWELENJELO II *Utandicilo 22, 1-18*

Umulandu wakwe Abrahamu uwazumile ukutula Isaki, mwanakwe, kuli Leza ulinzile ukutwiusizya ukuti Leza Tata, pa kutupela umi wa cumi, "atacicile Mwanakwe mukundwe, lelo wamupile ku kufwa pa mulandu witu" (Roma 8, 32).

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa Utandicilo

¹Mu manda yaya Leza wezizye Abrahamu. Amwama ati: "Abrahamu we!" Nawe amuzumila ati: "Kalombo!" ²Leza amunena ati: "Tol'umwanako, umwana iyeli na unkwangu wino watemwa, yanga mu mpanga ya ku Moriah. Akuno ulamutula ilambo lya kungocela pa mwamba uno ndakusontela." ³Wiza waca, Abrahamu alaya, ateanya punda wakwe, asenda yaili pa yatumicizi yakwe pamwi na Isaki, mwana wakwe, atiya inkwi pa mulandu w'ilambo lya koca, akatuka ulendo ku ncende ino Leza wamusontile. ⁴Wanda wakwe citatu, Abrahamu ainula manso, alola ni ncende ukutali. ⁵Apali pa kunena yatumicizi yakwe ati: "Syalini pano na punda. Umwana nani tumaya kuku ku kupepa; alino tumaswilila kuno muli".

⁶Abrahamu atola inkwi ya pa mulandu w'ilambo, atwika Isaki; umweneco atola umoto nu mupeni, na yoili yapita pamwi. ⁷Isaki auzya isi, Abrahamu, ati: "Tata we!" Nawe amutolelela ati: "Icani, mwanane?" Isaki ati: "Lola, umoto ni nkwi, akuno vili, lelo umwana wa mfwele wa kw'ilambo, uzye ali kwi?" ⁸Abrahamu amutolelela ati: "We mwanane, Leza umweneco alatupela umwana wa mfwele wa kw'ilambo." Awe yoili yakolezyanya pamwi.

⁹Lino yafika kuno Leza wasonsile, Abrahamu apanga kweneko ulambo, aanza ni nkwi penepo. Alino anyepa mwana wakwe, Isaki, amwika na pa ulambo papela pa nkwi.

¹⁰Lyene Abrahamu azunzula ikasa, atola nu mupeni pa kukoma mwanakwe.

¹¹Lelo Malaika wa Mwene amwama ukufuma ukwiyulu ati: "Abrahamu we! Abrahamu we!" Nawe azumila ati: "Kalombo!" ¹²Malaika amunena ati: "Utakoma umwana! Utamucuzya nanti panono, pasi pano namanya ndakai vino ukaopa Leza, nga vino utanjimile mwanako, iyeli na unkwangu." ¹³Abrahamu ainula manso, alola sukusuku uwat'apilicizya mpembe mwitesi. Awe, aya mutola, amutula ilambo lya koca pa malo ya mwana wakwe. ¹⁴Abrahamu atemela ncende ii ati: "Umwene alapela." Ul'umulandu uno na ndakai yakati: "Pa mwamba wa Mwene apano yakapelwa." ¹⁵Ukufuma ukwiyulu Malaika wa Mwene ama Abrahamu ila lyakwe ciili nu kumunena ati: ¹⁶Nailapila, ivikavwanga Umwene nti: Pano wat'ucita vii, pano utanjimile mwanako, mwana iyeli na unkwangu, ¹⁷namavuzya upolelelo wane pan'uli, ndacita ukuti ana yako yavule ndi vino ntanda zya mwiyulu zyavula na vino masenda ya mu cituntu cakwe yemba yavula; kapya a ukwasi wako yalataasya imizi ya malinga ya yalwani yao. ¹⁸Pano wat'unguvwa, imitundu yonsi ya munonsi ilai polelela mu ukwasi wako."

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

Nanti ukuwelenga mu musango uwipimpale

ICIWELENJELO II*Utandicilo 22, 1-2, 9a.10-13, 15-18*

Umulandu wakwe Abrahamu uwazumile ukutula Isaki, mwanakwe, kuli Leza ulinzile ukutwiusizya ukuti Leza Tata, pa kutupela umi wa cumi, "atacicile Mwanakwe mukundwe, lelo wamupile ku kufwa pa mulandu witu" (Roma 8, 32).

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa Utandicilo

¹Mu manda yaya Leza wezizye Abrahamu. Amwama ati: "Abrahamu we!" Nawe amuzumila ati: "Kalombo!" ²Leza amunena ati: "Tol'umwanako, umwana iyeli na unkwangu wino watemwa, yanga mu mpanga ya ku Moriah. Akuno ulamutula ilambo lya kungocela pa mwamba uno ndakusontela." ...

⁹Lino yafika kuno Leza wasonsile, Abrahamu apanga kweneko ulambo, aanza ni nkwi penepo. ... ¹⁰Lyene Abrahamu azunzula ikasa, atola nu mupeni pa kukoma mwanakwe.

¹¹Lelo Malaika wa Mwene amwama ukufuma ukwiyulu ati: "Abrahamu we! Abrahamu we!" Nawe azumila ati: "Kalombo!" ¹²Malaika amunena ati: "Utakoma umwana! Utamucuzya nanti panono, pasi pano namanya ndakai vino ukaopa Leza, nga vino utanjimile mwanako, iyeli na unkwangu." ¹³Abrahamu ainula manso, alola sukusuku uwat'apilicizya mpembe mwitesi. Awe, aya mutola, amutula ilambo lya koca pa malo ya mwana wakwe. ...

¹⁵Ukufuma ukwiyulu Malaika wa Mwene ama Abrahamu ila lyakwe ciili nu kumunena ati: ¹⁶"Nailapila, ivikavwanga Umwene nti: Pano wat'ucita vii, pano utanjimile mwanako, mwana iyeli na unkwangu, ¹⁷namavuzya upolelelo wane pan'uli, ndacita ukuti ana yako yavule ndi vino ntanda zya mwiyulu zyavula na vino masenda ya mu cituntu cakwe yemba yavula; kapya a ukwasi wako yalataasya imizi ya malinga ya yalwani yao. ¹⁸Pano wat'unguvwa, imitundu yonsi ya munonsi ilaipolelela mu ukwasi wako."

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO*Inghomba No. 351 nanti 350***ICIWELENJELO III (ca kuwelenga pe)***Ufumilo 14, 15 – 15, 1*

Ukulamba yemba muyenzu kwa ina Israel lino yafumile umu uzya wa ina Ejipti icilanjililo ca kufuma kwitu umu umi wiifyo apa kwinjila umu umi wa ucuza na Leza ku maka ya kuzyukuka kwakwe Kristu, Katula witu.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa milandu ya Ufumilo

Ina Israel mu kulola vino ina Ejipti yakuyazinga, awe yopa cuze, ¹⁵Alino Umwene anena Moses ati: "Icani cino ukundilila vivyo? Nena ana yakwe Israel ukukatuka yapita. ¹⁶Nawe, tumpula intua yako, tambalika ikasa pali yemba, umupatule na pakasi, ana yakwe Israel nao yapitingane muli yemba apume ndi. ¹⁷Nani namatalamika imyenko ya ina Ejipti ica kuti yamainjila muli yemba yakuyalondela, na vivyo namaicindamicila pali Farao n'ivita vyakwe, amaceleta yakwe na a-mfarasi yakwe. ¹⁸Na lino naicindamicila pali Farao, amaceleta yakwe na a-mfarasi yakwe alino ina Ejipti yamamanya ukuti *nene* Umwene".

¹⁹Malaika wa Mwene fwandi, uwakolelelanga ivita vya ina Israel, ateluka pano wali, aya uku cisila cao. Ntumba yikumbi ifuma kuli yamukolele yao, iya imilila ku yacisila yao, ²⁰pakasi ka nkambi ya ina Ejipti ni nkambi ya ina Israel. Ikumbi lii lyali usiku mbali kanda, mbali uluswepo, ica kuti usiku onsi ciyaposya ukukomenkana.

²¹Moses atambalika ikasa pali yemba. Usiku onsi Umwene afuntusya amanzi a muli

yemba ku muza ukome wa ku ufumondaka, alenga ukuti muli yemba muume. Amanzi yapatukana,²²na ina Israel yainjila mukasi kakwe yemba apume ndi, ala manzi yakucita ulumba kwilunji nu kwimani lyao.²³Ina Ejipti yayalondela, injila muli yemba ku cisila cao, akuli kuti: mfalasi zyonsi zyakwe Farao, amaceleta yakwe, na a-mfalasi, mpaka nu kufika pakasi kakwe yemba.

²⁴Mu ulinde wa akatondotondo, ukufuma uku ntumba ya moto n'ikumbi Umwene aleolesya ivita vya ina Ejipti nu kuvivulunganya.²⁵Awe apetamika ivitelo vya maceleta yao ca kuti yakulika sile. Ina Ejipti apali pa kutaka yati: "Tupuke pa ina Israel pano Umwene ali nayo pa kutulwisya!"²⁶Alino Umwene anena Moses ati: "Tambalika ikasa pali yemba, amanzi yaswilile pa ina Ejipti, amaceleta yao na a-mfalasi yao!"²⁷Awe Moses atambalika ikasa pali yemba, na yemba akomenkana ndi vino wali apa kutilika, lino kwatalika ukuca. Ina Ejipti mu kuutuka, amanzi yayazanicizya umu nzila; Umwene nawe apali pa kuyapenula pakasi kakwe yemba.²⁸Manzi pa kuswillila yazicilizya amaceleta na a-mfalasi; pa vita vyonsi vyakwe Farao ivinjile muli yemba pa kulondela ina Israel, awe patowike nanti umwi.²⁹Ina Israel yene yapisile pakasi kakwe yemba umume, ala manzi yakucita ulumba kwilunji nu kwimani lyao.³⁰Wanda uo kwene Umwene wakulwile Israel ku minwe ya ina Ejipti; Israel nawe alola ina Ejipti aizi afwe pa cituntu cakwe yemba.³¹Israel alola icicitwa ca maka cino Umwene wacisile pa ina Ejipti. A mu mutundu yonsi pasi pa kopa Umwene; awe yazumila kuno'li na kuli Moses, mutumicizi wakwe.

(15)¹Alino Moses na ina Israel pamwi imbilila Umwene ulwimbo luu yati:

ULWIMBO*Ufumilo 15, 1-2. 5-6.*

Katwimbilile Umwene, pano wacimvya maka maka!
Katumuwanzisye pano wat'amwezya muli yemba alwani itu!

ICITOLELELO: **Katwimbilile Umwene**
pano wacimvya maka maka!

Umwene a kazwa witu, aliwe kwene watupususya.

Ali Leza wakwe yatata itu, a wino namatakolanga pe! (*icitolelelo*)

Ikasa lyilunji lyako, we Mwene, lyalumbuka ku maka pano wacimvya.

Umwene alateka imyaka ni myaka pe!) (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO IV*Isaia 54, 5-14*

"Pano wakutemwa ni citemwiko icikayeleyelala, Umwene, Kakulula wako, akulangulucila".

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwakwe Kasowela Isaia

²Iya Mwene ku Yerusalem:

Kaumba wako amaya uwako,

Izina lyakwe: "Umwene wa vita";

Umutakatifu wakwe Israel amaya kakulula wako,

yakamwama yati: "Leza wa nsi yonsi."

³Endi we muno waya wa muci uwatazyeliwa, aakulilizika,

Leza akukwama apakuti uwele.

"Uzye umonsi akasumba umuci wa mu ulumendo wakwe?"

Avino Umwene, Leza wako, akuvwanga.

⁷Kwene nakutazyezile kasita kanono

lelo pano nakutemwisy, namakuwezya nupya.

⁸ Pano nasosile cuze,

pa kasita kanono nakufisamile.

Lelo pano nakutemwa ni citemwiko icikayebolela, nakulangulucila,
avino Umwene, Kakulula wako, akuvwanga.

⁹ Cilaya kunondi ndi vino cali pa manda yakwe Noa,

lino nalafile ukuti amanzi ya mvula ya citalawe

yatalapongwela nupya mpanga yonsi.

Nkulapa mu musango uuli umwi kwene

ukuti ntalasoka nupya pali wewe,

nu kukucilucizya ntalakucilucizya.

¹⁰ Nanti imyamba ingafuntuka,

nanti utuambaamba tungatelengana, icitemwiko cino nkwti pan'uli,

cene citalafuntuka kun'uli

n'uupangano wane wa longo utalatelengana,

avino Umwene akuvwanga mu kukulangulucila.

¹¹ Yerusalem, we muno ukalilizika,

we wino icipunga cikapunganya, we muno utamyalalikwa,

lola, namalindikanya amawe yako n'ivu liponde,

namateka umufula wako pa mawe yakwe safiri,

¹² namapanga nzota zyako na mawe yakwe rubi,

ni mpongolo zyako na mawe yakwe kristale,

namakula ulumba lonsi lwa ciyakala cako na mawe a mutengo ukome.

¹³ Ana yako onsi yamasambiliziwa nu Mwene,

isyuko lyao litapelela.

¹⁴ Umatekwa pa ulungami

pano umakululwa ku utiticizyo, utalasya nu kopa cimwi

pano umatulwa ku ntete zyonsi, zitalakulema nupya.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO

Ps 29. 2 na 4.5-6 na 12a na 13b

Namakulumbanya, we Mwene, pano wat'unkatusya!

utalesile na alwani yane ukuzanga pa mulandu wane.

We Mwene, wat'uwezya umwenzo wane kwizolonjela lya yafwe,

lino nayanga kuno onsi yakaya, utalesile ukuti mfwe.

ICITOLELELO: **Namakulumbanya, we Mwene,**
pano wat'unkatusya!

Imbililini Umwene amalumbo, mwe muno mukamutontela,
takolini Izina lyakwe litakatifu.

Icipyu cakwe ca kasita kanono sile,

uluse lwakwe lwene lwa mu umi onsi.

Amanguzi ukulila minsozi kungatwizila,

lelo ukuzanga kumatwizila akatondo. (*icitolelelo*)

Uvwa, we Mwene, unjelele uluse!

We Mwene, ungazwe!

Wat'usenula ukulila kwane ukucina.

We Mwene, Leza wane, namakutaizyanga pe na pe. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO V*Isaia 55, 1-11*

"Ndangini kunondi nu kupita mumapita aumi nu kupangana namapangana namwe upangano wa pe.".

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwakwe Kasowela Isaia

Ivikavwanga Umwene:

¹Mwemwe mwensi mwa a lusala, ndangini ku ntulo ya manzi!

Nandi mutakweti impiya, ndangini!

Kalini nganu, mulye,
kalini ndivai nu mukaka,
apaula impiya, apaula ukulipa.

²Mulandu ci ukusumba impiya

pa kukala ivisilisy;

mulandu ci ukuicuzya pa vintu ivisiikutika?

Kutikini, uvwini kunondi, nu kulola mumalola ivisuma ku kulya,

mumaipacisya ni vilyo vy a mafuta.

³Teyini amatwi: Ndangini kunondi!

Uvwini, nu kupita mumapita aumi.

Namapangana namwe upangano wa kuyeletelela,

wa kufisy vy a luse vino nalavile Davidi.

⁴Wene namucisile kamboni ku ina masi,

ntunguluzi na kateka wa mitundu.

⁵Nawe umalaizya imitundu ino utamanyile,
ni mitundu iitakumanyile imaiza ulwilo kun'uli,
pa mulandu wa Mwene, Leza wako,

wa Mutakatifu wakwe Israel uwakucindamika.

⁶Londanji Umwene lino acili kuti angazanwa kweneko,
kuutini kun'li lino acili mupipi.

⁷Umwipe ate imiyele yakwe

wa myata ipe ate amapanji yakwe.

Aswililile ku Mwene, nawe amamuyeleta uluse,
aswilile kuli Leza witu pano wa luse lwinji.

⁸Ni cumi amelenganyo yane yasi amelenganyo inu,

ni nzila zyane zisi inzila zinu, - ivikavwanga Umwene.

⁹Vino iyulu lyasanzama ukuluta insi,

avino nzila zyane zyaluta ndi uli nzila zinu,

na melenganyo yane yaluta ndi uli amelenganyo inu.

¹⁰Vino imvula nu usu wa mvula ivikafuma mwiyulu

visiswilila kweneko suka vyatala vyakontelela umusili,

vyavundika, vyamezya mwenemo ni mbezu,

apakuti kata wa mbezu arole kweneko imbezu,

na akalya arole ivilyo.

¹¹Avino cili n'Izwi ilikafuma mu mulomo wane:

litalaswilila kunondi ale litaomvile cimwi,

ale litacisile cino nalondanga,

ale litacisile umulimo uno lyatumilwe ukuomba.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO*Isaia 12, 2-3-4bcd. 5-6*

Icumi Leza a Kakulula wane;
 napama ndakai, ntalautuka cimwi,
 pano Umwene a kaazwa na kavwanjila wane,
 wailanjile ipusucilo lyane
 Mu kuzanga, mumasemba amanzi
 ku tuntukwentukwe twipusucilo.

ICITOULELELO: **Mu kuzanga, mumasemba manzi,
 ku tuntukwentukwe twipusucilo.**

Lumbanyini Umwene, laizyini izini lyakwe,
 simicilini antu ivicitwa vyakwe vyakwe maka!
 Takini vino izina lyakwe lyacindamisya. (*icitolelelo*)

Lumbanyini Umwene pano wacita ivyeletwe,
 mucit'ukuti a munsi yonsi yavimanye.
 Cimbini, umilini utupundu, mwe muno mukaikala mu Sioni,
 pano mukasi kinu Mutakatifu wakwe Israel wacindamisya. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO VI*Baruk 3, 9-15 na 32 – 4, 1-4*

Kasesema Baruk wakonkomezyanga ina Israel ukuswilila kuli Leza, Ntulo ya umi n'iya mano ya cumi, ukumanyicisya nupya imilandu yakwe nu kuilondela umute. Swemo, katwasakamala ukupita mu Luswepo lwakwe Kristu muzyukuke pano aliwe ali Mano yakwe Leza aangatukupulula mu myenzo pakuti tutale twikale mu cilungamane n'ulongo panonsi, alino tuce tuye tukikale kwakwe Leza.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwakwe Kasowela Baruk

(3)⁹Uvwa, Israel, ivyeo ivikapela umi, tey'ikutwi apa kulola mano. ¹⁰Mulandu cii, we Israel, mulandu cii uno uli mu mpanga ya alwani yako, ala ukukota nu kukota umu wenyi, ¹¹ukukowela mu kusakana ni vitumbi, ukupendelwa muli yaa aakaya uku wikalo wa yafwe? ¹²Umulandu uno wasile Intulo ya mano! ¹³Uwapita mu nzila yakwe Leza, ng'ukaikala mu cilungamane nu longo pe na pe. ¹⁴Sambilila kuno ukumanya kuli, kuno amaka n'amano vili, apa kumanya ca pamwi kuno kuli imyaka inji ya umi, kuno kuli uluswepo lwa kuti amanso yalole, na kuno kuli icilungamane nu longo. ¹⁵Lelo aweni wazana kuno Amano yakaikala? Aweni wafika na kuno ivikankala vyakwe yako vili?.... ³²Uwamanya vyonsi wenga wayamanya, wayalengula ku mano yakwe umweneco. A wii kwene uwalemizye ca limwi insi, uwalimvizye inyama, ³³aakavwinta imyele ya mvula, nu kupita ikupita, aakaiwezya nu kuyela iyela mu kululuma. ³⁴Ntanda nazyo zikayengesa kuno wazitesile, zila zikuzanga; ³⁵lino akuziama, zikuzumila ziti: "Apano tuli!" n'insansa zikayengesela uwaziumvile. ³⁶Aliwe kwene a Leza witu: pasi muze aangamukolana. ³⁷Wamanya mu musango umalilike inzila zyonsi izikatwala uku Mano, wazisecizye na kuli Yakobo, muomvi wakwe, kuli Israel, mukundwe wakwe. ³⁸Vivyo walenzile ukuti Amano yaloleke munonsi nu kwikala na antu. (4)¹Alio luli ulupapulo lwa vyeo vyakwe Leza, Isunde ilikayeleyela: Yonsi aakalilondela yamapita aumi, Yonsi aakalisya yene yalafwa. ²Swilila kuno yali, we Yakobo, uyavungatile; lungama uku ciyengeso ca yako, ku luswepo lwa yako. ³Utasila muze ucindami wako, n'insambu zyako ku mutundu wenyi. ⁴Israel, sweswe a longo pano ivikazanzya Leza vyasokolwilwe kuno tuli.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO

Ps 18, 8-11

Isunde lya Mwene lisililicile,
likaimula umwenzo;
Mbilingwa ya Mwene ya kutailwa,
ikapela apilinganya amano.

ICITOLELELO: **Mwene, wewe ukweti amazwi
aakapela umi wa pe.**

Ivyeo vya Mwene vyololoke,
vikazanza umwenzo.
Isunde lya Mwene liswepe swe,
likatelefya manso. (*icitolelelo*)

Icopo ca kop'Umwene citakowela,
cikaikalilila pe na pe.
Vino Umwene wapingula vili vya cumi,
vyonsi vyalungana. (*icitolelelo*)
Vili vya kukumbuka ukuluta gold,
endi, ukuluta gold wa cumi mwinji;
vyalyompesya pa uci,
endi, pali nacisenga wa uci. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO VI

Ezekiel 36, 16-17a.18-28

Namapongolola pano muli amanzi asenguluke, namamupela nu mwenzo upya.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwakwe Kasowela Ezekiel

¹⁶Umwene wanenyile amazwi ya yati:

¹⁷We mwana wa muntu, lino a mu nghanda yakwe Israel ikalanga mu mpanga yao, yaikowezyanga ku miyele yao, nu ku vicitwa vyao ... ¹⁸Nani apali pa kupongolwela icipyu cane pano yali pa mulandu wa wazi uno yazwisizye mu mpanga yao, na pa mulandu wa viluvi yaikowezizye navyo. ¹⁹Nayasalanginye mu ina masi, nayasansansile mu mpanga zya wenyi. Ukulingana ni miyele ni vicitwa vyao avino nayapingwile. ²⁰Na mukasi ka ina masi kuno yaile ikala yasalula Izina lyane litakatifu, ica cuti antu yataka yati: "Antu ya Mwene a yaa: yali nu kufuma mu mpanga yakwe." ²¹Lelo nemo nasakamala umucinzi wIzina lyane litakatifu, lino ina Israel yasalula mukasi ka ina masi muno yaile ikala. ²²Acino kanene a mu nghanda yakwe Israel, vino namacita cino namacita, awe, lelo pa mulandu wIzina lyane litakatifu lino mwasalula mukasi ka ina masi muno mwaile mwikala. ²³Namacindamika Izina lyane likulu ilyasalulwa mu ina masi, lino mwemo mwasalula mukasi kao. Ina masi yene yamamanya vino Nene Umwene lino ku manso yao namamekula Ucindami wane muli cino namamucitila. ²⁴Namaya imutole mukasi ka ina masi, namamukonganika ukufuma mu mpanga zyonsi zya uwenyi, namamuswilizya mu mpanga inu. ²⁵Namapongolwela pano muli amanzi asenguluke nu kuswepa mumaswepa. Namamusangulula kuli vyonsi ivikamukowezya, nu ku viluvi vinu vyonsi. ²⁶Namamupela umwenzo upya, namaika mu nda zinu umwenzo ukome wiwe nu kumupela umwenzo utonte wa munyefu. ²⁷Namaika mu nda zinu mupasi wane, nu kucita ukuti muuvwe amasunde yane, mulondele ivyeo

vyane nu uposyo. ²⁸Mumaikalanga mu mpanga ino napile vikolwe vinu. Mumaya antu yane, nani namaya Leza winu.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO *ndi kusi ukuwatizya yamwi yamwi*

ULWIMBO *Ps 41, 3.5bcd, Ps 42, 3.4*

Umwenzzo wane pasi pa kulucisya Leza
Leza umumi;
nga lilaci lino namaya nkaloleke
pa manso yakwe Leza?

ICITOULELELO: **Vino ntandala ikalondesya amanzi yakwe mulamba
avino umwenzo wane ukukulondesya, we Leza.**

Namaya ku wikalo wakwe wa kuzunguka,
ku ngzanda yakwe Leza wane,
pamwi na akumuumilila utupundu nu kumulumbanya,
pamwi n'iumba ilikucimba. (*icitolelelo*)

Tuma uluswepo lwako ni cumi cako,
vintungulule,
wintwale ku mwamba wako utakatifu,
ku wikalo wako. (*icitolelelo*)
Alino namapalama ku ulambo wakwe Leza,
kuli Leza, ntulo ya luzango lwale lonsi,
na p'izeze namakulumbanya,
we Leza, Leza wane. (*icitolelelo*)

ULWIMBO *ndi kuli nkolelo ukuwatizya yamwi yamwi nanti*

ULWIMBO *Isaia 12 (ndi vino lwalemwa apa cisila ca Iciwelenjelo V)*

nanti

Ps 50, 12-13.14-15.18-19

Leza, umba mu nda yane umwenzo uswepe,
umpele mupasi upya nu wa uposyo.
Utantandula ku manso yako,
utansompwela nu mupasi wako utakatifu.

ICITOULELELO: **Leza, umba mu nda yane
umwenzo uswepe.**

Umbwezezye uluzango lwa kuya mutulwe,
lek'ukuti umupasi ucincile undemele!
Alino ndasambilizya yantalacitompwe inzila zyako
na aponge yalaswilila kun'uli. (*icitolelelo*)

Usizanga mu malambo,
natula ilambo lya kukocela nga utalizumile.
Ilambo ilikakuzanzya, we Leza, umwenzo utontekane;
Leza, usyakusula umwenzo uwaicefyा, uwalapila. (*icitolelelo*)

ULWIMBO

Inghomba No. 341

Lino yamala Iciwelenjelo ca kusyalicizya ca mu Cipangano ca mpiti nu (Iwimbo lwa ciko, alino imbile ulwimbo" Amalumbo kuli Leza mwiyulu" lyene Katungulula asalike Isali lya Cilonganilo.

ISALI LYA CILONGANILO**Katulenje:**

We Mwene, Leza witu, we muno waleng'ukuti usiku uu utakatifu uyengese ku mucinzi wa Mwanako muzyukuke, lumya muno tuli, swe a mu Luko lwako, amano ya uwana wa cumi yano watupile, apakuti ndi twatutululwa apya mu mwili nu mwenzo, twicisyenaka itu yonsi ku kukutontela nu kukuombela pe. Twakulenga uku maka ya Mwanako, Yesu Kristu, Mwene witu, Leza wino mwikalala nawe pamwi na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. **Amen.**

ICIWELENJELO CA MU CIPANGANO CIPYA

Roma 6, 3-11

Nsansa zitu zya plpasaka zili nu kulanga vino mu kuwatiziwa twakumile uku mfwa yakwe Kristu mu kufwa ukwiifyo, twakumile nu ku kuzyukuka kwakwe mu kukwatwa uku umi upya. Kwene tucili tutali tumale ukupusumuka ukwiifyo, lelo mu kuuminkana na Kristu pa Luwatizyo, ala Paulo akutunena ati: "Mwafwa ukwiifyo, mwapitila Leza aumi".

**Katuvwe ivyalembwa muli kalata
wakwe Paulo mutakatifu ku ina Roma**

³Mwe inane, uzye mutamanya ukuti swensi, swe muno twawatiziwa muli Kristu Yesu, umu mfwa yakwe amuno twawatiziwa? ⁴Umu kuwatiziwa fwandi twazisilwe nawe nu kukuma uku mfwa yakwe apakuti vino Kristu wazyukwike uku yafwe uku maka acindamisyenye yakwe Isi, avino naswe kwene tupite umu umi upya.

⁵Ni cumi pano twalemenkana na Yesu Kristu umu kufwa imfwa ikoline ni mfwa yakwe, tulalemenkana nawe nu mu kuzyukuka ukulakolana nu kuzyukuka kwakwe. ⁶Tutezye ningi fwandi cii: ukuti umuntu witu wa mpiti wakomwa na Kristu apa musalawa wakwe apakuti amaka ya wipe wa umuntu witu yononeke, na vivyo tutakuya azya yiifyo. ⁷Pano uwafwa, ala wakululwa uku uzya wiifyo.

⁸Lelo twazumila ukuti ndi twafwa pamwi na Kristu, tulapita aumi pamwi nawe. ⁹Pano twamanya ukuti Kristu uwazyukwike uku yafwe atalafwa nupya awe. Imfwa itanga imutonsye nakapya. ¹⁰Kristu lino wafwile, wafwile calimwi ukwiifyo, nu umi wakwe wa ndakai umi na Leza. ¹¹Umu musango uli umwi, namwe kwene mutezye ukuti mwafwa ukwiifyo lelo a Leza a wino mwapitila aumi muli Kristu Yesu.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

UMUSIKAKULO

Taizyini Umwene pano musuma,
ni citemwiko cakwe cikayelelela.

ICITOLELELO:

Alleluia, Alleluia, Alleluia.

Ikasa lya Mwene lyacita vy a kuzunguka,
ikasa lyakwe lyankatusya, ntalafwa lelo ndaya umumi. (*icitolelelo*)

MWAKA A

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Mateo 28, 1-10

"Kristu wino yatanike asi muno mwilindi pano wazyukuka ndi vino watasile. Kanenini alondezi yakwe vino waya umumi icumi". Vino Malaika wakonkomizye yamama yayo aile kwilindi ukucampuka ku kutandanya umulandu uu wa nsansa, avino Eklesia witu nawe akutukonkomezya cuze ukutandanya umulandu uu wa kututula waya umumi icumi pano wazyukuka. Kapya waya naswe amanda yonsi. Katumuuvwe. Katumulondele pe.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Mateo walemvile

Walanga uwanda wakwe sabati wasila na lino uwanda wa kutampa umulungu ukwiza uku macaca, alino Maria wa ku Magdala aiza na Maria muze uku kulola ilindi.²Awe, ni cilundumusi cipita, alino Malaika wa Mwene aika ukufuma ukwiyulu, apalama, akunkulusya iciliwe, aikala na penepo.³Imilolecele yakwe yali wa mwele wa mvula ni vizwalo vyakwe viswepe mpee.⁴Yamalonda, intete ziyalema, nu kuzakaza icakuti yafwa cipupu.

⁵Malaika wene anena anaci ati: "Mwemo mutuutuka; imanyile vino mukulonda Yesu wino yatanike.⁶Asi muno, pano watazyukuka ndi vino watasile. Ndi mulole muno waizi.⁷Alino pitisyini mukanene alondezi yakwe muti: 'Wazyukuka uku yafwe, watamukolelela uku Galile, akuno mulamulola! Apapezile amazwi yane.'⁸Awe, anaci yafuma zuwa ukwilindi, yali ni ntete nu luzango lukalamba mwenemo mbali, yasimula uku kusimicila alondezi yakwe.

⁹Alino Yesu aiza ayakomanya, ayanena ati: "Mwapoli!" Nayo yapalama, yamukunkwila, yafukatila ni ngazo zyakwe.¹⁰Lyene Yesu ayanena ati: "Mutaya ni ntete, yangini mukanene ainane ukuti yalungame uku Galile, akuno yalandola."

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA B

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Mariko 16, 1-8

"Ukuzyukuka kwakwe Yesu uwile wa cizumilo. Kristu aula ukuzyukuka, icizumilo citu ngi ca sile sile". Lelo wazyukuka, way'umumi. Tutaya n'intete pa kumanyisya anji itu umulandu uu, pano icilayo ca kuzyukuka kwitu.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Mariko walemvile

Walanga uwanda wakwe sabati wasila, Maria wa ku Magdala, Maria nyinakwe Yakobo na Salome yakazile amafuta a cinunu cisuma apa kuya paka icala cakwe Yesu.²Akatondotondo fwandi umu wanda wa kutandika umulungu yaya ukwilindi, ala ilanzi lyati litunka.³Umu nzila yanenananga yati: "Aweni amaya akatukunkulusizye iciliwe apa mulyango wilindi?"⁴Awe, yalolecesya, yalola nu kuti ciliwe cati cikunkulucila mbali, naco cali sile cikulu sana.⁵Lino yakwinjila umwilindi, awe yalola umulumendo atenzi lwa kwilunji azwite umwinjila utiswe, awe intete ziyalema cuze.⁶Lelo wene ayanena ati: "Mutuutuka awe, mukulonda Yesu wa ku Nazareti wino yatanike. Wazyukuka, asi muno, lolini pano yamwisile.⁷Lelo yangini, kanenini alondezi yakwe na Petero muti: 'Watamukolelela uku Galile, akuno mulamulola ndi vino wamunenyile!'⁸Awe, yafuma ukwilindi, yutuka ulwilo, ala yakuzakaza nu kuzunguka, pano cayapezya mano. Kapya yatasasile cimwi kuli umwi pano yali ni ntete.

Lii lili Ilandwe lisuma lya Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

MWAKA C

EVANJELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Luka 24, 1-12

Anaci yamwi yamwi pali yaa aalondelanga Yesu yaya akatondotondo kuno yazisile icala cakwe Yesu. Yalondanga ukucita cino yatacisile Pali Cisano, akuli kuti: ukupaka icala cakwe Yesu ni vinuncile cisuma. Pa kuzana ilindi lili casi, pa kuzana na yamalaika yaili mwenemo, na pa kuyuvwa yati: „Yesu asi kuno, wazyukuka, waya umumi,” awe ntete ziyelema cuze, lelo yaya yasimicila Asole umulandu uu onsi. Ala! Icum i cumi Yesu wazyukuka ku yafwe ndi vino wasowile. Tutauzika. Tuzumile, nu kuzyukuka kwakwe icilayo ca kuzyukuka kwitu.

Katuvwe Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Luka walemvile

Umu wanda wa kutampa umulungu, akatondotondo, anaci yaya ukwilindi ala yakuleta ivinuncile vino yateinye. ²Awe, yazana iciliwe cati cikunkulucila mbali yilindi; ³nomba lino injila umwilindi yatazanyile icala ca Mwene Yesu. ⁴Ciyapezya amano, lino yacili yakwelenganya penepo alino antu yaili aazwite ivizwalo viyengese imilila pano yali. ⁵Awe, pano intete ziyeleme cuze, anaci inamila apansi; antu yaa yaili yayanena yati: „Icani cino mukulondela Umumi umu yafwe? ⁶Asi muno, pano watazyukuka. Mwiusye vino wamuneyile lino acili umu Galile, ati: ⁷Umwana wa muntu ali nu kusumbwa umu minwe yakwe yakaifya, ali nu kutanikwa nu kuzyukuka uku yafwe uwanda wakwe citatu.” ⁸Alino anaci iusya amazwi yakwe Yesu. ⁹Yalanga yawela ukwilindi, awe yasimicila Asole ikumi lyonga na wenga na yauze yonsi vii vyonsi. ¹⁰Anaci yaa a Maria wa ku Magdala, Yoana, Maria nyinakwe Yakobo; yaa na anaci yauze yano yali nayo, anenyile Asole umulandu uu. ¹¹Lelo apa mazwi yao, Asole yati: „Ivyu civwangevwange sile,” nu kuzumila yatazumile. ¹²Petero wene akatuka, aya ulwilo ukwilindi; nga ainama, asungamila mwenemo, alola sile insalu zitupu; awe, aswilila uku mwao ala akuzunguka apa vintu ivyati vicitika.

Lii lili Ilandwe lisuma lyu Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

ISUNDE

Liye ku kuteanya nu kutwala ina Kristu ku kulaya nupya ivilayo vy Luwatizyo lwao.

1. Mwe inane, ukuya sile pali cisano imfwa yakwe Kristu pa musalawa nu kuzikwa kwakwe, ngani Asole yasalangine, nu mulandu wakwe Kristu ale wasizile nu kusila. Kapya naswe kwene nu kukongana ale tutakongine muno usiku pa kulumbanya Leza pa kukolanya aakalolela cinda wao, apakuti pa kuweluluka kwakwe, ayazane yakupempucila.

Lelo, vino mu kanda ka usiku, icimbilimbili ca moto upya cikatumuka, avino Kristu uwafwile wakatuka umumi nupya. Ala! umulandu wakwe Kristu usi umulandu wa mpiti wa kwiwsya sile, awe. Pasi pano waya umumi na ndakai kwene, wacimvya imfwa, wazyukuka.

2. Umoto upya wa muno usiku nu luswepo lwa nyali yonga ivilanjililo vyakwe Kristu muzyukuke n’umumi. Vino inyali yonga sile ili na maka a kukozezya inyali zinji, kapya vino pa kupelana uluswepo, uluswepo lusicepela kweneko nu kuzima foo, avino cili na Kristu. Mu kuzyukuka, akuli kuti mu kukatuka ku umi upya, wacimvya imfwa, waya na maka a kutupela umi uu uwa cumi.

3. N'icumi uli umi "uno watazile watupela lino twawatiziwe, uli umi uno acili akutupela amanda yonsi, swe ya cizumilo, cikulu tutapatukana nawe mu kuswilila ukwiifyo nu kusyalilila mwenemo apaula uku lapila. Ku luswepo lwakwe angakozezya nu kukomya icizumilo citu, cikulu tutaswilila umu kanda kiifyo.
4. Pa kutampa ukusyucila panonsi umi wakwe Kristu muzyukuke, na pa cuti twikale umu luswepo lwakwe, tuye antu yakwe, twawatiziwe ala tukulaya ivilayo vii vya Luwatizyo, ivilayo vya kuzumila muli Leza pe n'ivya kukana Syetani, cinda wa kanda ka mu mwenzo.

Uli mulandu, mwe inane, uno mu usiku uu utakatifu ndi uli, cizipile ukuti naswe kwene, pamwi na ina Kristu a mu mpanga zyonsi, tuswilizye penepo ukulaya ivilayo vya Luwatizyo lwitu.

ICIPANDE III

UKULAYA NUPYA IVILAYO VYA LUWATIZYO

Yonsi imilile, yatole inyali zyao nu kuzikozya nupya.

Katungulula atale akonkomezye yonsi mu cuti:

"Mwe inane, naswe kwene ku maka ya wile uu wIpasaka twazisilwe pamwi na Kristu mu kuwatiziwa, apakuti pamwi nawe tupite umu umi upya. Acino, swe muno twamala nsita ya Kwaresima, katulaye cipy a cipy a ivilayo vino twalavile pa Luwatizyo lwitu: Tukane nupya Syetani ni milimo yakwe yonsi, tulaye ukutontela nu kuombela Leza muli Eklesia wakwe mutakatifu, katolika. Alino fwandi:

Katungulula: Uzye mwakana Syetani?

Yonsi: **Twakana.**

Katungulula: Uzye mwakana ni milimo yakwe yonsi?

Yonsi: **Twakana.**

Katungulula: Uzye mwakana ni misango yakwe yonsi?

Yonsi: **Twakana.**

Alino Katungulula atwalilile ati:

Katungulula: Uzye mwazumila Leza Tata, Umweneco wa maka yonsi, Kaumba wiylu n'insi?

Yonsi: **Twazumila.**

Katungulula: Uzye mwazumila Yesu Kristu, Mwanakwe wenga nsu, Mwene witu, uwakwasilwe kuli Maria Virjine, uwacuzile, uwafwile, uwazisilwe, uwazyukwike uku afwe, uwikala na kuli Isi ukwilunji?

Yonsi: **Twazumila.**

Katungulula: Uzye mwazumila Mupasi Mutakatifu, Eklesia Katolika mutakatifu, ukwazwana kwa yatakatifu, ukufumiziwa kwa maifyo, ukuzyukuka kwa yafwe nu umi wa pe?

Yonsi: **Twazumila.**

Alino Katungulula akanile yonsi amanzi yatakatifu.

– **Kuli** Nazumila kwaya Leza wenga

ISALI LYA YAKRISTYANI

Katungulula: "Tata wa mwiyulu, ...

Tukuleng'ukuti ku maka ya mfwā nu kuzyukuka kwakwe Kristu, Eklesia wako azipe icumi apa kuya icimanyililo ca citemwiko cako pa manso ya yantu yonsi.

Ungatuviwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Tukuleng'ukuti antu yonsi yuvwe ulwamo lwako lwa ku kupusuka, yazumile na muli Kristu, Katula witu.

Ungatuviwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Tukulenjela aati yawatiziwa konsi muno usiku ucindamisye, apa kuti yalange pe icizumilo cao, yazizimizye, yaposye umu umi wao upya.

Ungatuviwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Tukuleng'ukuti aakazuniwa apa mulandu wa ukristyani wao yazane mu milandu ikankala yIpasaka litu amaka a kuzizimizya.

Ungatuviwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Muunjilizye penepo mweeneco.....

Katungulula: We Mwene, Leza witu, ku kuzyukuka kwakwe Kristu, Mwanako mukundwe, watuwezizye umi wa pe. Uvwa amasali itu, swe muno tukazumila pa maka mu wile uu wa kuzunguka, apakuti imfwa ndi yatzana, imyenko itu ice ilungame kwisano lyako. Twakulenga uku maka yakwe Kristu, Mwene witu. **Amen.**

ISALI LYA PA MUTULO

Katulenge:

We Mwene Yesu Kristu, pamwi na mawila itu, twaitula kun'uli swe muno tukongine muno pa kwiusya ukuzyukuka kwako. Mu kutufwila wasinda imfwa, mu kuzyukuka watuwezezya umi. Pano twazumila maka maka ukuti Wewe umumi icumi, tukupanga ukuya yakamboni ya wile uu ucindamisye wipusucilo litu pa manso ya yantu aacili yasikuzumila mun'uli apakuti nayo kwene yace yakuzenjele, we Luswepo lwa yantu yonsi pyu, we muno wikala pamwi na Leza Tata na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. **Amen.**

UKUYAPITULUCILA MWISUNDE (ULUNSOMPO)

Katulenge:

We Mwene, uzuzye imyenko itu na Mupasi wako wa citemwiko apakuti swe muno twati twiusya nu mucinzi Ukuzyukuka kwa Mwene witu, Yesu Kristu, tuye a mwenzo onga ku maka ya citemwiko cako, nu kusantsanta tusantsante konsi sile uluzango luno imilandu yipasaka ilinzile ukuletela antu yonsi. Twakulenga uku maka yakwe Kristu, Mwene witu. **Amen.**

ISALI LYA KUSYALICIZYA

Katungulula: Leza wa maka yonsi, Tata, Mwana na Mupasi Mutakatifu, tukukulenga ukuti twal'ukusyucila pe ulongo lwa cumi, nga tuce tulole umi wa pe.

Alino **Katungulula** akatuke, asenucile kwiumba, avwange ati:

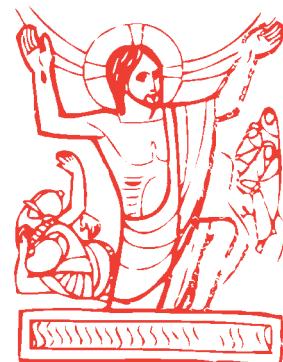
Pitini ulumi, Leza aye namwe, alleluia, alleluia!

Insita y Ipasaka

UWANDA UKULU WIPASAKA A.B.C.**Solemnity**

*Kristu wazyukuka,
alleluia*

ULWIMBO LWA PA KUTAMPA*Luka 24, 34; Uumbwilo 1, 6 nanti Inghomba No. 156*

Icumi Umwene watazyukuka, alleluia.
Kuno'li ucindami na maka
imyaka ni myaka pe.

AMAZWI YA PA KUTANDIKA

Yesu Kristu uwatufwilile pa musalawa wazyukuka, waya umumi icumi nupya. Uzye twazumila icumi ukuti avino cili? Uzye tukamulola wa mumi icumi? Ee kwene, ukuzyukuka kwakwe Kristu icipezya mano kuno tuli, swe yantunze, lelo umulandu uukuti: "Kristu wazyukuka", umulandu uno Petero, Yoani, Paulo na Asole yauze yonsi yaalizye ukufuma uku wanda uu ucindamisye wIpasaka. Awe pa wanda uu wIpasaka, akatondotondo, Wii wino yakomile wasinzile imfwa, wakatwike umumi; Wii uwaya Uluswepo lwa cumi wandulwile kanda ka mu myenzo ya yantu. Kristu al'umumi nupya, nu mu kusinda imfwa n'iifyo akatucita naswe aumi cikulu twazumila muno'li. Mwe ina Kristu, mulandu ci fwandi ukuya n'intete ucuzi ndi watwizila pa mulandu wa cizumilo citu? mulandu ci ukuya aula maka yamwi yamwi ndi yezya ukucitensya? mulandu ci ukutozoka ivitale ndi vyaloleka? Ala! Kristu wazyukuka, nu kuya ali naswe pe ndi vino watulavile. Katuzange fwandi mucinzi mucinzi, katuumilile Umwene witu muzyukuke utupundu: Alleluia! Alleluia!

– *Kuli* Amalumbo kuli Leza mw'iyulu.

ISALI LYA CILONGANILO**Katulenge:**

We Mwene, Leza witu, ilelo cino Mwanako wacimvyta imfwa, acino walek'ukuti tulole umi wa pe. Lek'ukuti swe muno tukucindika ukuzyukuka kwa Mwanako, Mupasi wako atusenule antu apya apakuti tuce tuzyukuke umu luswepo lwa umi wa pe. Twakulenga uku maka ya Mwanako, Yesu Kristu, Mwene witu, Leza wino mwikala nawe pamwi na Mupasi Mutakatifu umu wene wa pe na pe. **Amen.**

ICIWELENJELO CA PA KUTALIKA*Micitile 10, 34a na 37—43*

Petero mu kutwalilila umulimo wa luse n'icitemwiko wa Mwene wakwe apali pa kwalazizya yonsi, Ayuda na ina masi, ukuti yonsi yangapusuka cikulu yazumila muli Kristu uwafwilile yonsi apa musalawa n'uwayukwike uku maka ya uLeza wakwe na wino Leza kwene wataka Kaputula wa milandu ya apuma na afwe yonsi pyu.

Katuvwe ivyalembwa mu Lupapulo lwa Micitile ya Yasole

^{34a}Lino wafisile uku Kesarea, kwakwe Kornelio, musika kangalila wa asilika umwanda onga, Petero amamula kanwa ati: ³⁷Namwe mwamanya ivyacitike umu Yudea monsi,

ukutandicila umu Galile apa cisila ca luwatizyo luno Yoani wakosolanga.³⁸ Nakanya mwamanya vino cali kuli Yesu wa ku Nazareti, *wino Leza wapasile na Mupasi Mutakatifu* kapya na maka, na vino Yesu wapitananga umu kucita ivisuma nu kupozya yonsi acuziwanga na ciwa, pasi pano Leza wali nawe.³⁹ Nga naswe sweswe yakamboni yakwe vyonsi vino wacisile umu mpanga ya Yayuda nu mu musumba wa Yerusalem. A wino yakomile umu kumukoweka apa musalawa.⁴⁰ Wene, Leza wamukatwisyé mupuma uwanda wakwe citatu, wamupile nu kulolecela⁴¹ antu yonsi foo, lelo kuli yakamboni yano Leza wasozile calimwi. A sweswe kwene, sweswe yakamboni yaa, swe muno twalile nu kumwa nawe apa cisila ca kuzyukuka kwakwe uku yafwe.⁴² Aliwe kwene watunena ukukosolela aina Israeli imilandu ii nu kupela ukamboni ukuti Leza wamusonta kaputula wa milandu ya yapuma na afwe.⁴³ A wino yakasowela yonsi yapile ukamboni apakuti yonsi aazumila muli Yesu yayeelwe uluse uku maifyo yao uku maka yizina lyakwe."

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

UMUSIKAKULO NANTI ULWIMBO

Ps. 117 nanti Inghomba No. 162

Taizyini Umwene pano musuma
ni citemwiko cakwe cikayelelela.
Ikasa lya Mwene lyacita vya kuzunguka,
ikasa lyakwe lyankatusya.

ICITOLETELO: **Wanda uu icumi uwanda uno Leza wacita.**
 Katuzange, katucimbe mwenemo, alleluia.

Iwe lino yakakula yasuzile
lyasenuka iwe lya pitunji.
Cii icicitwa ca Mwene,
iciyeletwe pa manso itu. (*icitolelelo*)

ICIWELENJELO II mungasola pa viwelenjelo viili:

nanti:

ICIWELENJELO CAKWE CIILI

Kolose 3, 1-4

Mu kuwatiziwa twakatuka uku umi upya nu kutwalilila tuli nu kutwalilila umulimo wakwe Kristu panonsi, akuli kuti: ukuomba uku kutwala anji kuli Leza. Ucindami witu ulaloleka apaswe lino Kristu muzyukuke alawela.

 **Katuvwe ivyalembwa muli kalata
wakwe Paulo mutakatifu ku ina Kolose**

¹Mwe inane, Pano mwazyukuka uku umi pamwi na Kristu, mwalonda fwandi ivisuma vya mwiyulu muno Kristu ali, ala akwikala kuli Leza ukwilunji. ²Mwicisyé fwandi imyenzö inu uku visuma ivili umwiyulu, uku vya panonsi foo. ³Pasi pano nu kufwa mwafwa, nu umi winu wafisama pamwi na Kristu muli Leza. ⁴Lino Kristu, umi winu, alaloleka, alino namwe kwene mulalolecela pamwi nawe umu ucindami.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

nanti:

ICIWELENJELO CAKWE CIILI

1 Korinti 5, 6b-8

Mu kuwatiziwa twakatuka uku umi upya nu kutwalilila tuli nu kutwalilila umulimo wakwe Kristu panonsi, akuli kuti: ukuomba uku kutwala anji kuli Leza. Ucindami witu ulaloleka apaswe lino Kristu muzyukuke alawela.

Katuvwe ivyalembwa muli kalata wakwe Paulo mutakatifu ku ina Kolose

⁶Mwe inane, uzye mutamanyile ukuti umutele unono ukatutumusya umunya onsi?

⁷Sikololini fwandi umu nda zinu umutele wa mpiti wiifyo apakuti muye umunya upya usyatutumuka, ndi vivyo kwene vino muli. Pano Kristu, umwana wa mfwele wIpasaka litu, watuzilwe ilambo. ⁸Katwacindika fwandi umulandu uu wa wanda ukulu witu, ale tukolwile umu myenzo itu umutele wa mpiti; akuli kuti: uwipe nu mufulo, twaya akaele na a cumi wa mukate umusi mwenemo umutele.

Ali mazwi yakwe Leza.

We Leza, twakutaizya.

ULWIMBO LW'IPASAKA

nanti *Inghomba No. 153*

Kristu wat'aitul'ilambo: swe ina Kristu swensi katumuwanzye.

Mwana wa mfwele wa'apususya imfwele:

Kristu uwaul'umulandu wa'tawicizyanya Isi na a-maifyo.

Imfwa yati ilwa nu umi nkondo ya kuzunguka:

Mwine umi wafwile; lelo wacimvya, way'umumi.

Utunene, we Maria; icani cino uweni umu nzila?

Mbweni ilindi lili casi, na Kristu wazyukuka nu ucindami.

Mbweni yamalaika aali yakamboni, icitambala n'imyenda muno yamuzisile.

Kristu, utailo wane, wazyukuka, wamukolelela uku Galilea.

Icum Kristu wazyukuka, yasyatusomba.

We Mwene, we muno wacimvya, utwelele! **Amen.**

ALLELUIA NANTI ULWIMBO

1 Kor. 5, 7b-8a

Alleluia, alleluia.

Kristu, umwana wa mfwele wIpasaka litu, watuzilwe ilambo.

Katwacindika fwandi wa wanda ukulu witu uu nu luzango.

Alleluia.

EVANGELIO – ILANDWE LISUMA LYAKWE YESU KRISTU

Yoani 20, 1-9

Ala, asi Petero na Yoani aelenginye ku mano yao yatupu ukuzukuka kwakwe Yesu, lelo mu kulola ilindi ilyali casi nu kuzana mwenemo sile imyenda ituzi, lelo icala cakwe Yesu nakalya, awe yazumila ukuti wasinda maka ya mfwa, wazyukuka ndi vino umweneco wayanenyile.

Ilandwe lisuma lyakwe Yesu Kristu ndi vino Yoani walemvile

¹Akatondotondo umu wanda wa kutampa umulungu, ala kucili kufisile, Maria wa ku Magdala aya ukwilindi. Alola vino iciliwe cati cisisiwa pilindi. ²Awe, asimula, aya kuli Simoni Petero nu mulondezi muze, wii wino Yesu watemwisyanga, ayanena ati: "Yati yafumya Umwene umwilindi nu kumanya tutamanyile kuno yamwika." ³Petero apali pa kukatuka pamwi nu mulondezi muze nu kuya ukwilindi. ⁴Yoili yasimula pamwi, lelo umulondezi muze alusya Petero ulwilo, atalika nu kufika ukwilindi. ⁵Awe, lino wasungamila mwenemo, alola insalu zituzi apansi, lelo atinjile umukasi. ⁶Simoni Petero uwamulondile afika, ainjila umwilindi, alola ni nsalu zituzi apansi ⁷ni citambala icali uku mitwe yakwe Yesu; cene citali pamwi ni nsalu lelo cali conga cikonzine imbali yuze.

⁸Alino umulondezi muze aakolezile ukufika ukwilindi nawe kwene ainjila umukasi; alola, azumila nu kuzumila. ⁹Pano lilyoala yatali yatezye amalembelo yatakatifu aakuti: "Kristu wali nu kuzyukuka uku yafwe." ¹⁰Alino alondezi yaswilila uku myao.

Lii lili Ilandwe lisuma lyu Mwene.

Twakuwanzya, we Kristu.

ISUNDE

1. "Katuzange, katucimbe pano Kristu uwatufwilile wasinda imfwa, wazyukuka uku yafwe, waya umumi icumi". Amazwi yaa amazwi yano Eklesia witu akatunena amaila na maila umu Wanda ukulu uu wIPasaka, nu mu manda aakalondela penepo.

Ala, mwe inane, mweeneco kwene ndi mwakomenkana nu muntu winu nanti na cuza winu wino mutualoline nawe pa nsita ntali, mu kulamukana, mu kukukulana awe pasi pa kuvwa nsansa zinji.

Asole na alondezi yauze yakwe Yesu nayo pa wanda uwa yali n'icililizi cikalamba, pasi pano papita amanda yatatu pano alwani yakwe Yesu yamukomile, n'apapita manda yatatu ala icala cakwe cila ciizi umwilindi.

2. Lelo ukufuma akatondotondo mu wanda wakwe citatu apa cisila ca kufwa kwakwe, awe yamwi yamwi yatampa ukusimicila yauze ukuti ilindi lili casi nu kuti yalola Yesu muzyukuke n'umumi nupya. Yesu arolecela Asole yakwe na alondezi yakwe yamwi yamwi, alanda nayo, aleka ukuti yasinincizye vino Umweneco kwene muzyukuke.

Yene pasi pa kuzanga nu kuzanga, pali pa kusenuka yakamboni ya mulandu uu mpaka nu kufwa kwene pa mulandu uu.

3. Nga swemo, swe muno ndakai tukazumila ukuti Kristu, Mwene witu, uwatufwilile, wazyukuka, way'umumi, tungakana uli ukuzanga nu kulond'ukuti na anji itu kwene yakume uku nsansa zitu? Pasi pano:

- Ukuzyukuka kwa Mwene witu: **Ukomelezyo wa cizumilo citu** muno'li, mu cumi ca masunde yakwe a kuti mu kutufwila nu mu kuzyukuka watuwicizyanya na Leza, waletela imyenko itu umi wa cumi, waya naswe pe. Uzye Paulo mutakatifu atatunenyile ati: "Ndakai nkupita umumi, lelo umi uno nkupitila mwenemo usi wa kwane. Umi uu uwakwe Kristu aakaikala umumi munondi" (Galatia 2, 20).

- Ukuzyukuka kwa Mwene witu: **Uposyo wa utailo witu** wa kuti vino Kristu wacimvizye imfwa ku maka ya uLeza wakwe avino Leza alamatilila amaka ya kanda kiifyo mu nda zitu nu kutusenula antu apya aali nu kuisokolocela vivyo mu mipitile ilungime n'iikazanza Leza. (Efesi 4, 23-24)

- Ukuzyukuka kwa Mwene witu: **Ukuzyo wa citemwiko citu**. Pano sweswe vimpilinzya vya Mwili wakwe Kristu muzyukuke, tutemwe Leza wakwe Tata witu icumi: "Umwana apa myao asyaonona mazya", tutemwe antu yonsi wa yanitu, twikale icinanyina mu kutemwana icumi mu kwazwana monsi sile, akuli kuti mu mikalile ni milimo ya ukristyani, kapya mu mikalile ni milimo ya panonsi kwene.

Kristu, Katula witu wa cumi, wazyukuka, ali naswe na ndakai kwene. Tumulumbe ale tukuzanga icumi cumi mucinzi mucinzi.

- **Kuli** Nazumila kwaya Leza wenga

ISALI LYA YAKRISTYANI

Katungulula: "Tata wa mwiyulu, ...

We Mwene, tukulenjela a munsi yonsi apakuti uku maka yakwe Kristu muzyukuke, uwipe onsi usile, kanda kiifyo kaanduluke mu myenko yao, yatole imipitile ilungime ya kukuzanza pe.

Ungatuvuwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Mwene, tukulenjela akristyani a mu Parish witu apakuti yonsi yatukute cuze ukuya yakamboni yakwe Kristu muzyukuke umu mikalile yao, mu milandile yao nu mu mipitile yao.

Ungatuwwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

We Mwene, tukulenjela aawatiziwe yonsi muno usiku uu wIpasaka apakuti yataca yaye n'insonyi nand'uwna pa kuzumila kwao muli Kristu muzyukuke, lelo yalondela pe Kristu nu uposyo.

Ungatuwwa, we Mwene.

Twapapata, utuvwe.

Muunjilizye penepo mweeneco.

"Leza, we iwutucilo litu.

ISALI LYA PA MUTULO

Katulenge:

We Mwene, Leza witu, swe muno tukuzanga apa mulandu wa kuzyukuka kwakwe Kristu, Katula witu, tukuitula kun'uli pamwi na mawila itu. Lek'ukuti nsansa zitu zimanyisye yonsi ukuti Kristu mu kutufwila wasinzile imfwa nu mu kuzyukuka watuwezizye umi wa cumi, cikulu twazumila muno'li nu kulondela amasunde yakwe Twakulenga uku maka yakwe Wii kwene Kristu, Mwene witu. **Amen.**

UKUYAPITULUCILA MWISUNDE (ULUNSOMPO)

Katulenge:

We Tata wa cikuku, pa kukatusya Yesu uku yafwe, wakomizye utailo witu wa cuti naswe kwene wanda umwi tulazyukuka acindame ndi twatala twakuombela maka maka pakuti ivipe vyonsi visile panonsi, icilungamane nu longo viteke icumi imyenzo itu, ni citemwiko ca kukutemwa n'ica kutemwana wa ina cilimbe impanga zyonsi mpaka nu cuti Wene wako uce uye umalilike umu ucindami. Twakulenga uku maka yakwe Kristu, Mwene witu. **Amen.**

UTANTAMIKO WA MAPEPO YA MU MULUNGU UTAKATIFU
UMULUNGU UTATAKIFU

UWANDA WAKWE LEZA WA NCINDO N'UWA MACUZI YAKWE YESU	3
PALI CINI CITAKATIFU	35
PALI CISANO CITAKATIFU	41
ICIWELUSI CIPASAKA	55

INSITA Y'IPASAKA

UWANDA UKULU WIPASAKA – A.B.C.	<i>Solemnity</i> 77
--------------------------------	---------------------